

Міністерство освіти і науки України
Міністерство праці та соціальної політики України

*Державний стандарт
професійно-технічної освіти*

ДСПТО 5141.2.000000-2008

Професія: „перукар” (перукар-модельєр”)

Код: 5141.2

Кваліфікація: перукар

Видання офіційне
Київ
2008

Міністерство освіти і науки України
Міністерство праці та соціальної політики України

Затверджено

Наказ Міністерства освіти і науки України
« 23 » 04 2008р. № 359

Погоджено

Міністерство праці і соціальної політики
України
« 22 » 04 2008р.

***Державний стандарт
професійно-технічної освіти***

ДСПТО 5141.2.000000-2008

Професія: „перукар” (перукар-модельєр”)

Код: 5141.2

Кваліфікація: перукар

***Видання офіційне
Київ
2008***

ПОГОДЖЕНО

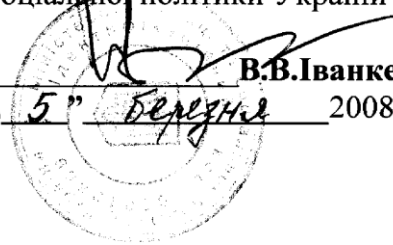
Перший заступник Міністра освіти
і науки України

О.П.Гребельник
„ 5 ” березня 2008 р.

ПОГОДЖЕНО

Заступник Міністра праці та
соціальної політики України

В.В.Іванкевич
„ 5 ” березня 2008 р.

Державний стандарт професійно-технічної освіти

ДСПТО 5141.2.000000-2008

Професія: „перукар” (перукар-модельєр”)

Код: 5141.2

Кваліфікація: перукар

*Видання офіційне
Київ
2008*

Авторський колектив:

Белаш Ірина Іванівна – викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист Кременчуцького професійного ліцею імені А.С. Макаренка.

Білуха Тетяна Іванівна – викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист, заступник директора Кременчуцького професійного ліцею імені А.С. Макаренка.

Бродовська Ніна Федорівна – перукар-модельєр, перукарня „Українка” м. Кременчук.

Лопатіна Світлана Олександрівна – викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист Кременчуцького професійного ліцею імені А.С. Макаренка.

Лушина Валентина Сергіївна – майстер виробничого навчання Кременчуцький професійний ліцей імені А.С.Макаренка

Рубан Галина Іванівна – викладач вищої кваліфікаційної категорії, старший викладач Кременчуцького професійного ліцею імені А.С. Макаренка.

Семенуха Ганна Іванівна – старший майстер Кременчуцького професійного ліцею імені А.С. Макаренка.

Узлова Марина Василівна – майстер виробничого навчання II категорії Кременчуцького професійного ліцею імені А.С. Макаренка.

Чередник Світлана Олексіївна – майстер виробничого навчання Кременчуцького професійного ліцею імені А.С. Макаренка.

Науковий консультант:

Матвієнко Павло Іванович – ректор Полтавського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені В.М.Остроградського, кандидат педагогічних наук, доцент

Рецензенти:

Гутиря Людмила Григорівна – викладач вищої категорії ВПУ м.Одеси, автор підручника для професійно-технічних навчальних закладів «Сучасна перукарська справа».

Воробйова Марія Юхимівна - член ліги перукарів України, голова Харківської регіональної ліги перукарів України.

Літературний редактор:

Гребенюк Ганна Михайлівна – викладач української мови і літератури
Кременчуцького професійного ліцею ім.А.С.Макаренка.

Технічний редактор:

Остапенко Валентина Василівна – секретар навчальної частини
Кременчуцького професійного ліцею ім.А.С.Макаренка.

Керівники проекту:

Шляхтічева Людмила Іванівна – завідувача сектору легкої промисловості
відділу методичного забезпечення, начальник
професійно-технічної освіти та державних
стандартів.

Відділення змісту професійно-технічної освіти
Інституту інноваційних технологій і змісту освіти.
Міністерства освіти і науки України.

Головач Марія Іванівна – директор навчально-методичного центру
професійно-технічної освіти у Полтавській області,
викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-
методист.

Загальні положення

Державний стандарт професійно-технічної освіти робітників з професії „перукар” („перукар-модельєр”) 2, 1 класів та перукар – модельєр розроблено відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 17 серпня 2002 р. №1135 та ст.32 Закону України „Про професійно-технічну освіту” (103/98 -вр) і є обов’язковим для виконання усіма професійно-технічними навчальними закладами, підприємствами, установами та організаціями, що здійснюють підготовку (підвищення кваліфікації) кваліфікованих робітників, незалежно від їх підпорядкування та форми власності.

Державний стандарт професійно-технічної освіти містить:

- освітньо-кваліфікаційну характеристику випускника професійно-технічного навчального закладу;
- типовий навчальний план підготовки кваліфікованих робітників;
- типові навчальні програми з навчальних предметів, виробничого навчання і виробничої практики, передбачених типовим навчальним планом;
- критерії кваліфікаційної атестації випускників;
- перелік основних обов’язкових засобів навчання;
- список рекомендованої літератури.

У професійно-технічних навчальних закладах першого атестаційного рівня тривалість професійної первинної підготовки складає 840 годин, тривалість підвищення кваліфікації – 595 годин.

У професійно-технічних навчальних закладах другого та третього атестаційних рівнів тривалість первинної професійної підготовки встановлюється відповідно до рівня кваліфікації, яку набуває учень, що визначається робочим навчальним планом; тривалість підвищення кваліфікації – 370 годин.

Нормативні терміни навчання на другому ступені професійно-технічної освіти не повинні перевищувати:

для осіб, які мають повну загальну середню освіту, - 1,5 року;

для осіб, які мають базову загальну середню освіту і здобувають повну загальну середню освіту, - 4 роки;

для осіб, які мають базову загальну середню освіту або, як виняток, не мають її і поки що не здобувають повної загальної середньої освіти, - 2 роки.

При організації перепідготовки за робітничими професіями термін професійного навчання встановлюється на основі термінів, передбачених для первинної професійної підготовки робітників з відповідної професії, при цьому навчальна програма перепідготовки може бути скорочена до 50% за рахунок виключення раніше вивченого матеріалу за наявності у слухача документа про присвоєння робітничої професії.

У разі необхідності зазначені терміни навчання можуть бути подовжені за рахунок включення додаткового навчального матеріалу відповідно до вимог сучасного виробництва, конкретного робочого місця, замовників робітничих кадрів тощо.

Типовим навчальним планом передбачено резерв часу для вивчення предметів за потребою ринку праці («Техніка пошуку роботи», «Ділова етика і культура спілкування» та ін.).

У професійно-технічних навчальних закладах другого та третього атестаційних рівнів наприкінці вивчення предмета «Спецтехнологія» проводиться атестація за рахунок часу, відведеного на його вивчення.

Освітньо-кваліфікаційні характеристики випускника складені на основі кваліфікаційної характеристики, взятої з Доповнень та змін №4 до Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників (ДКХП), досягнень науки і техніки, впровадження сучасних технологічних процесів, передових методів праці, врахування регіональних особливостей галузі, потреб роботодавців і містять вимоги до рівня знань, умінь та навичок. Крім основних вимог до рівня знань, умінь та навичок, до кваліфікаційних характеристик включено вимоги, передбачені Довідником кваліфікаційних характеристик професій працівників, „Загальні положення”, п.п. 9.1, 10, вип.1, розд.2, Краматорськ, 1998р.

Професійно-практична підготовка здійснюється в навчальних майстернях, лабораторіях, навчально-виробничих дільницях та безпосередньо на робочих місцях перукарень.

Професійно-технічний навчальний заклад, підприємство, установа, організація мають право, відповідно до змін у техніці, технологіях, організації праці тощо, самостійно визначати варіативний компонент змісту професійно-технічної освіти у робочих навчальних планах (до 20 відсотків у межах загального часу) та робочих навчальних програмах (до 20 відсотків навчального предмета і виробничого навчання). Зміни затверджуються згідно діючої нормативної бази.

Навчальний час учня, слухача визначається обліковими одиницями часу, передбаченого для виконання навчальних програм професійно-технічної освіти.

Обліковими одиницями навчального часу є:

академічна година тривалістю 45 хвилин;

урок виробничого навчання, тривалість якого не перевищує 6 академічних годин;

навчальний день, тривалість якого не перевищує 8 академічних годин;

навчальний тиждень, тривалість якого не перевищує 36 академічних годин;

годин;

навчальний рік, тривалість якого не перевищує 40 навчальних тижнів.

Навчальний (робочий) час учня, слухача в період проходження виробничої та передвипускної (переддипломної) практики встановлюється залежно від режиму роботи підприємства, установи, організації згідно з законодавством.

Після завершення навчання кожний учень/слухач/ повинен уміти самостійно виконувати всі роботи, передбачені освітньо-кваліфікаційною характеристикою, технологічними умовами і нормами, встановленими у відповідній галузі.

До самостійного виконання робіт учні/слухачі/ допускаються лише після навчання і перевірки знань з охорони праці.

Кваліфікаційна пробна робота проводиться за рахунок часу, відведеного на виробничу практику. Перелік кваліфікаційних пробних робіт розробляється професійно-технічними навчальними закладами відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційних характеристик.

Критерії кваліфікаційної атестації випускників визначаються 12-ти бальною шкалою оцінювання навчальних досягнень учнів, слухачів. Присвоєння освітньо-кваліфікаційного рівня „кваліфікований робітник” відповідного розряду можливе за умови отримання учнем/слухачем не менше чотирьох балів за критеріями кваліфікаційної атестації.

Особі, яка опанувала курс професійно-технічного навчання і успішно пройшла кваліфікаційну атестацію, присвоюється освітньо-кваліфікаційний рівень „кваліфікований робітник” з набутої професії відповідного розряду та видається свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації, зразок якого затверджується Кабінетом Міністрів України.

Випускнику професійно-технічного навчального закладу другого та третього атестаційних рівнів, якому присвоєно освітньо-кваліфікаційний рівень „кваліфікований робітник”, видається диплом, зразок якого затверджується Кабінетом Міністрів України.

Особам, які достроково випускаються з професійно-технічного навчального закладу та за результатами проміжної кваліфікаційної атестації їм присвоєна відповідна робітнича кваліфікація, видається свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації державного зразка.

ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНА ХАРАКТЕРИСТИКА
ВИПУСКНИКА ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОГО
НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ.

(підприємства, установи та організації, що здійснюють підготовку
кваліфікованих робітників)

1. Професія: 5141.2 “перукар” (“перукар-модельєр”)
(код, назва професії)

2. Кваліфікація: перукар
(рівень кваліфікації –розряд, клас, категорія)

3. Кваліфікаційні вимоги:

Повинен знати:

будову та властивості шкіри, волосся людини; основи санітарії та гігієни; склад та властивості матеріалів та парфумерно-косметичних засобів для виконання різних видів перукарських робіт; основи професійної етики; технологічну послідовність виконання основних видів перукарських робіт, замалювати їх схеми; правила протипожежного захисту, охорони праці; інформаційні технології; основи галузевої економіки та правових знань.

Повинен уміти:

виконувати послуги з миття голови; прості, класичні чоловічі, жіночі та дитячі стрижки. Виконувати укладання волосся феном за класичною технологією, гарячу завивку волосся горизонтальними локонами, прості зачіски із застосуванням бігуді. Виконувати послуги з хімічної завивки волосся із застосуванням звичайних коклюшок за класичною технологією. Фарбувати волосся тон у тон барвниками різних груп, зафарбовувати сивину, знебарвлювати волосся.

4. Загальнопрофесійні вимоги:

Повинен:

- а) раціонально та ефективно організовувати працю на робочому місці;
- б) додержуватися норм технологічного процесу;
- в) не допускати браку в роботі;
- г) знати й виконувати вимоги нормативних актів про охорону праці й навколишнього середовища, додержуватись норм, методів і прийомів безпечного ведення робіт;
- д) використовувати в разі необхідності засоби попередження і усунення природних і непередбачених негативних явищ (пожежі, аварії, повені тощо.)

5. Вимоги до освітнього рівня осіб, які навчатимуться в системі професійно-технічної освіти:

Повна загальна середня освіта по закінченні навчання без вимог до стажу роботи.

6. Сфера професійного використання випускника по закінченню навчання:

Побутове обслуговування населення. Перукарська справа.

7. Специфічні вимоги:

7.1. Вік: по закінченню терміну навчання не менше 18 років.

7.2. Стать: жіноча, чоловіча.

7.3. Медичні обмеження.

**Типовий навчальний план
підготовки кваліфікованих робітників**

Професія: 5141.2 „перукар” („перукар - модельєр”)
(код, назва професії)

Кваліфікація: Перукар
(рівень кваліфікації – розряд, клас, категорія)

Загальний фонд навчального часу: 782 годин

№ з/п	Навчальні предмети	Кількість годин	
		всього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Загально-технічна підготовка.	82	
1.1.	Інформаційні технології.	17	12
1.2.	Основи галузевої економіки і підприємництва.	24	
1.3.	Основи правових знань.	17	
1.4.	Резерв часу.	24	
2.	Професійно-теоретична підготовка.	251	
2.1.	Перукарська справа.	102	12
2.2.	Матеріалознавство.	51	5
2.3.	Основи санітарії та гігієни.	37	3
2.4.	Спец малювання.	34	23
2.5.	Охорона праці.	10	
2.6.	Основи професійної етики та культура спілкування.	17	
3.	Професійно-практична підготовка.	442	
3.1.	Виробниче навчання.	204	
3.2.	Виробнича практика.	238	
4.	Державна кваліфікаційна атестація (або поетапна атестація при продовженні навчання).	7	
5.	Загальний обсяг навчального часу.	782	55

Перелік необхідних кабінетів, майстерень для підготовки кваліфікованих робітників за професією „перукар”:

- Кабінети: - перукарської справи - *;
- матеріалознавства - *;
- охорони праці;
- економіки.

- Майстерні перукарів.

**Примітка:* для підприємств, організацій, установ, що здійснюються при наявності кабінетів, лабораторій, майстерень позначених -*

**Типова навчальна програма
з предмета “Інформаційні технології”**

<i>№ п/п</i>	<i>ТЕМА</i>	<i>Кількість годин</i>	
		<i>Всього</i>	<i>З них лабораторно- практичні роботи</i>
1	Використання інформаційних та комп'ютерних технологій для автоматизації виробництва	17	12
	<i>Всього годин:</i>	17	12

Тема 1. Використання інформаційних та комп'ютерних технологій для автоматизації виробництва.

Охорона праці під час роботи в комп'ютерному класі.

Що таке інформація. Види представлення інформації. Засоби обробки інформації.

Поняття про систему управління.

Роль людського фактору при роботі з інструментами та механізмами.

Перспектива розвитку електронно – обчислювальної техніки і засобів автоматизації.

**Типова навчальна програма
з предмета “Основи галузевої економіки і підприємництва”**

№ п/п	Тема	Кількість годин	
		Всього	З них лабораторно практичні роботи
1	Галузева структура економіки України	1	
2	Структура і механізм функціонування ринкової економіки	3	
3	Державна підтримка розвитку підприємства і підприємницької діяльності	2	
4	Підприємство як організаційна основа бізнесу	3	
5	Основи організації управління підприємством сфери послуг	2	
6	Планування підприємницької діяльності	2	
7	Виробнича діяльність підприємницьких структур. Ефективність використання виробничих фондів.	5	
8	Реорганізація і ліквідація підприємств сфери послуг	2	
9	Фінансова база підприємства сфери послуг	4	
	Всього годин:	24	

І. Загальні основи галузевої економіки і підприємства

Тема 1. Галузева структура економіки України

Декілька визначень економіки. Економічні ресурси. Головне завдання економіки. Типи економічних систем: командно-адміністративна, ринкова, змішана. Економіка України на сучасному етапі.

Поняття суспільного поділу та його роль у формуванні галузей народного господарства і промисловості.

Поняття і класифікація галузей промисловості.

Галузева структура у сфері побутового обслуговування населення України, показники, що її характеризують. Основні фактори, що впливають на формування галузевої структури України. Закономірності розподілу виробничих сил. Територіальний розподіл праці. Розвиток галузей побутового обслуговування населення, показники та тенденції розвитку.

Тема 2. Структура і механізм функціонування ринкової економіки

Ринок як форма існування товарного виробництва. Сутність ринку і його роль, основні види ринку.

Умови і принципи функціонування ринку. Ринкове саморегулювання і його функції. Ринкова інфраструктура та її склад (фондові, товарні, валютні біржі). Державне регулювання ринку.

Конкуренція - рушійна сила економічного прогресу.

Тема 3. Державна підтримка розвитку підприємства і підприємницької діяльності

Правові акти про підприємства. Закон України "Про підприємство, Про державну підтримку малого і середнього підприємства", "Про підприємництво". Загальні правові, економічні та соціальні засади здійснення підприємницької діяльності громадянами та юридичними особами. Державна реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності. Реорганізація підприємства: причини і процедура. Ліквідація підприємства: причини і процедура. Банкрутство: причини і процедура.

Тема 4. Підприємство як організаційна основа бізнесу

Підприємство в системі ринкових відносин. Функції підприємства. Види підприємства. Критерії класифікації підприємств. Приватні, колективні і державні підприємства.

Акціонерні підприємства, малі, середні і великі підприємства.

Тема 5. Основи організації управління підприємством

Сучасні принципи управління підприємством. Методи управління підприємством. Організаційні структури управління підприємством.

Тема 6. Планування підприємницької діяльності

Вибір стратегії підприємства. Визначення мети і завдання підприємства. Корпоративна стратегія підприємства.

Розробка і обґрунтування виробничої програми підприємства.

Бізнес - план, як інструмент підприємницької діяльності, призначення і. структура бізнес - плану підприємства.

Тема 7. Діяльність підприємницьких структур. Ефективність використання виробничих фондів

Діяльність підприємницьких структур у сфері послуг. Технологія надання послуг. Технічна безпека діяльності у сфері послуг. Показники виробничої діяльності у сфері послуг.

Основні фонди підприємства і показники їх ефективного використання.

Поняття і класифікація виробничих фондів підприємства. Структура основних виробничих фондів на підприємствах сфери послуг.

Облік і оцінка основних фондів.

Показники зношення основних фондів.

Показники руху основних фондів.
Амортизація основних фондів.
Виробнича потужність підприємства, її зміст і методи визначення.
Шляхи підвищення ефективності виробничої діяльності підприємства.
Приклади для розрахунків. Задачі для розв'язку.

Тема 8. Реорганізація і ліквідація підприємств сфери послуг

Життєвий цикл підприємства. Реорганізація підприємств. Причини і процедура. Ліквідація підприємств. Причини і процедура. Банкрутство.

Тема 9. Фінансова база підприємств сфери послуг

Собівартість послуг, її структура, калькуляція собівартості. Система ціноутворення. Ціна. Комерційний розрахунок. Прибуток та його економічна природа. Норма і маса прибутку. Рентабельність підприємств сфери послуг. Заробітна плата, її економічний зміст, форми і системи оплати праці. Тарифна система оплати праці у перукарській справі. Призначення, порядок встановлення і перегляду норм праці, тарифних ставок, посадових окладів, розцінок.

Нові форми оплати праці, бригадний підряд, участь в прибутку.

Планування фонду оплати праці.

Державна політика оплати праці .

Приклади для розрахунку. Задачі

Облік наданих послуг, грошових потоків. Необхідність обліку. Джерела .
зниження собівартості.

**Типова навчальна програма
з предмета «Основи правових знань»**

№ п/п	Тема	Кількість годин	
		Всього	З них лабораторно- практичні роботи
1.	Право - соціальна цінність, складова частина загальнолюдської культури. Поняття та ознаки правової держави	2	
2.	Конституційні основи України	2	
3.	Цивільне право і відносини, що ним регулюються	2	
4.	Господарство і право	2	
5.	Захист господарчих прав та інтересів. Розгляд господарчих спорів	1	
6.	Правове регулювання господарських відносин у галузі торгівлі, побутового обслуговування населення та громадського харчування.	1	
7.	Праця, закон і ми	2	
8.	Адміністративний проступок і адміністративна відповідальність	1	
9.	Злочин і покарання	2	
10.	Правова охорона природи. Охорона природи – невід’ємна умова економічного та соціального розвитку України	1	
11.	Подружжя, батьки, діти – їхні права і обов’язки.	1	
	Всього годин:	17	

Тема 1. Право - соціальна цінність, складова частина загальнолюдської культури. Поняття та ознаки правової держави

Право у житті кожного з нас. Право – цінність, одна із засад державного і суспільного життя. Принципи права – його провідні основоположні ідеї. Морально-етична природа права. Той, хто порушує юридичні закони, порушує і закони совісті. Правомірна поведінка і правопорушення. Юридична відповідальність.

Поняття правосвідомості як регулятора правомірної поведінки, чинника зміцнення правопорядку і законності.

Загальна характеристика держави. Держава і громадянське суспільство. Засади правової держави: повне народовладдя; верховенство права;

політичний, економічний та ідеологічний плюралізм; розподіл державної влади на законодавчу, виконавчу і судову; забезпечення прав людини.

Значення правосвідомості і правової культури у побудові правової держави.

Тема 2. Конституційні основи України

Визначення державного (конституційного) права. Поняття Конституції як Основного Закону держави. Загальні засади Основного Закону України. Україна – суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава. Державні символи України.

Громадянин і держава. Поняття громадянства в Україні. Правове становище громадян України, їхня рівноправність. Права осіб, які належать до національних меншин, - невід'ємна частина загальноновизнаних прав людини. Гарантування громадянам України права на національно-культурні надбання та мову.

Основні громадянські (особисті), соціально-економічні, культурні та політичні права і свободи громадян України.

Особисті права і свободи громадян: право кожної людини на життя, на повагу до гідності, на свободу та особисту недоторканість; недоторканість житла кожного, таємниця листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції, право на захист від втручання в особисте і сімейне життя тощо. Соціально-економічні та культурні права і свободи громадян: право приватної власності; право на підприємницьку діяльність; право користуватися об'єктами права державної та комунальної власності; право на освіту; право на працю; право на соціальний захист у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом та ін. Політичні права і свободи громадян: право брати участь в управлінні державними справами; право на свободу об'єднання у політичні партії та громадські організації тощо. Єдність прав і обов'язків громадян. Вільність і рівність усіх людей у своїй гідності і правах. Невід'ємність прав і свобод людини.

Вибори, референдум в Україні. Здійснення волевиявлення народу через вибори, референдум та інші форми безпосередньої демократії в Україні. Основні засади виборів народних депутатів України. Поняття про референдуми, їх види. Проголошення та призначення Всеукраїнського референдуму.

Верховна Рада України (парламент). Верховна Рада – представницький орган державної влади в Україні. Її склад, структура, повноваження і порядок роботи. Народний депутат України – повноважний представник народу України у Верховній Раді України та відповідальний перед ним.

Президент України - глава держави. Обрання Президента України та його повноваження. Припинення повноважень Президента України.

Кабінет Міністрів України – вищий орган у системі органів виконавчої влади. Відносини між виконавчою владою – Кабінетом Міністрів України і

Президентом та Верховною Радою України. Місцеві державні адміністрації – складові системи органів державної виконавчої влади.

Прокуратура.

Правосуддя. Конституційний суд України. Здійснення правосуддя в Україні винятково судами. Система судів в Україні. Основні засади судочинства. Статус суддів, їх незалежність та недоторканість. Вища рада юстиції. Конституційний Суд України – єдиний орган конституційної юрисдикції в Україні. Склад Конституційного Суду України. Порядок призначення та строк повноважень його суддів. Повноваження Конституційного Суду України.

Територіальний устрій України. Автономна республіка Крим. Місцеве самоврядування. Поняття місцевого самоврядування в Україні, його система та повноваження.

Тема 3. Цивільне право і відносини, що ним регулюються

Поняття цивільного права України. Цивільне законодавство. Цивільні правовідносини та їх регулювання. Суб'єкти цивільних правовідносин. Юридичні особи. Об'єкти цивільних правовідносин.

Право власності. Захист права власності.

Поняття, зміст і принципи приватизації.

Цивільно-правові угоди. Поняття, види та формули угод. Договір як різновид угоди. Договірні зобов'язання. Окремі види зобов'язань.

Цивільно-правова відповідальність. Поняття та мета цивільно-правової відповідальності. Зобов'язання, що виникають у разі заподіяння шкоди. Цивільно-правова відповідальність неповнолітніх.

Спадкове право.

Підстави спадкоємства. Спадкоємство за законом. Спадкоємство за заповітом.

Тема 4. Господарство і право

Поняття господарського права та його роль у регулюванні господарських відносин. Система господарського права. Господарське законодавство, господарські правовідносини. Суб'єкти господарського права. Правове становище господарських організацій. Правове становище підприємств і об'єднань.

Правові основи приватизації державних підприємств. Правове становище кооперативів, господарських товариств, господарських об'єднань. Правовий режим майна господарських організацій. Зобов'язання у господарському праві. Господарський договір. Основні типи та види господарського договору. Зміст і порядок укладання господарських договорів.

Підприємництво в Україні. Законодавство про підприємницьку діяльність. Поняття підприємництва. Обмеження у здійсненні

підприємницької діяльності. Державна реєстрація підприємництва. Припинення підприємницької діяльності.

Відповідальність у господарських відносинах . Види відповідальності за порушення господарського законодавства.

Правове регулювання неспроможності, банкрутства суб'єктів підприємницької діяльності.

Правове регулювання окремих галузей господарства. Правове регулювання промисловості. Правове регулювання господарських відносин у капітальному будівництві. Правове регулювання господарських відносин у сфері транспорту. Правове регулювання господарської діяльності у сільському господарстві.

Правове регулювання господарських відносин у галузі торгівлі, побутового обслуговування та громадського харчування.

Тема 5. Захист господарських прав та інтересів. Розгляд господарських спорів

Загальні положення. Органи, що вирішують господарські спори. Закони, які використовуються при розв'язанні господарських спорів. Доарбітражне врегулювання господарських спорів. Порушення справ у арбітражному суді. Учасники арбітражного процесу. Подання позову. Вирішення господарських спорів.

Тема 6. Правове регулювання господарських відносин у галузі торгівлі, побутового обслуговування населення та громадського харчування.

Законодавство про торгівлю. Договори, що укладаються в торгівлі. Захист споживачів. Права споживачів. Державний захист прав споживачів. Право споживачів на належну якість товарів (робіт, послуг). Гарантійні зобов'язання. Права споживача в разі: придбання ним товару неналежної якості, порушення виконавцем умов договору про виконання робіт і надання послуг. Право споживача на безпеку товарів (робіт, послуг). Майнова відповідальність за шкоду, заподіяну товарами (роботами, послугами) неналежної якості.

Право споживача на інформацію про товари (роботи, послуги). Права споживача у сфері торгівельного та інших видів обслуговування. Право споживача на обмін товару належної якості..

Недійсність умов договорів, що обмежують права споживача. Відповідальність за порушення законодавства про захист прав споживачів.

Поняття і значення договору купівлі-продажу. Права і обов'язки продавця і покупця.

Порядок заняття торгівельною діяльністю і правила торгівельного обслуговування населення.

Побутове обслуговування населення. Порядок приймання та оформлення замовлень на послуги. Виконання та видача замовлень.

Тема 7. Праця, закон і ми

Трудовий договір. Право громадян України на працю.

Загальна характеристика трудового права України. Трудовий договір. Робочий час і час відпочинку. Заробітна плата.

Трудова дисципліна. Матеріальна відповідальність робітників і службовців за шкоду, заподіяну підприємству, організації.

Охорона праці. Відповідальність підприємства за шкоду, заподіяну працівникові.

Розгляд трудових спорів. Особливості правового регулювання трудових відносин в окремих галузях господарства.

Тема 8. Адміністративний проступок і адміністративна відповідальність

Визначення та загальні положення адміністративного права. Поняття та організація державного управління. Роль адміністративного права у регулюванні відносин у сфері державного управління. Поняття адміністративного правопорушення і адміністративної відповідальності.

Адміністративна відповідальність неповнолітніх. Адміністративна відповідальність за господарські правопорушення.

Тема 9. Злочин і покарання

Поняття кримінального права. Загальні положення кримінального права. Злочин та інші правопорушення.

Поняття та підстави кримінальної відповідальності. Кримінальна відповідальність неповнолітніх. Обставини, що виключають суспільну небезпеку і протиправність діяння. Необхідна оборона. Затримання злочинця. Крайня необхідність.

Співучасть у злочині. Поняття кримінального покарання. Доцільність, справедливість покарання як один із засобів боротьби зі злочинністю.

Види покарань. Поняття індивідуалізації покарання стосовно особи відповідно до вчинку.

Звільнення від кримінальної відповідальності та від покарання. Кримінальна відповідальність за господарські злочини.

Тема 10. Правова охорона природи. Охорона природи – невід’ємна умова економічного та соціального розвитку України

Екологічне право та його роль у регулюванні системи “природа – людина – суспільство”. Основні принципи охорони навколишнього середовища.

Знання закону – важлива умова попередження екологічних правопорушень, збереження природи.

Екологізація усього виробничо-господарського процесу – принцип господарювання. Єдність основних прав і обов’язків підприємств щодо охорони навколишнього середовища, раціонального використання земель.

Охорона вод, лісів, надр землі та їх використання. Охорона тваринного світу. Охорона атмосферного повітря від забруднення. Відповідальність за порушення законодавства про охорону навколишнього середовища.

Тема 11. Подружжя, батьки, діти – їхні права і обов'язки.

Загальна характеристика сімейного права України. Поняття шлюбу і сім'ї. Порядок і умови укладання шлюбу. Особисті та майнові права і обов'язки подружжя. Припинення шлюбу.

Особисті та майнові правовідносини між батьками і дітьми. Права і обов'язки батьків і дітей.

**Типова навчальна програма
з предмета “Перукарська справа”**

<i>№ п/п</i>	<i>Тема</i>	Кількість годин	
		<i>Всього</i>	<i>З них лабораторно- практичні роботи</i>
1	Вступне заняття	1	
2	Історія перукарського мистецтва	3	?
3	Приміщення та обладнання перукарень	3	
4	Інструмент та електрообладнання	9	2
5	Підготовчі та заключні роботи	3	
6	Миття голови	4	
7	Укладання волосся	10	1
8	Стрижка волосся	29	2
9	Завивка гарячим способом	6	2
10	Фарбування волосся	18	2
11	Хімічна завивка волосся	16	2
	<i>Всього годин</i>	102	12

Тема 1. Вступне заняття.

Професія перукаря в сучасному житті людини. Вклад вітчизняних майстрів перукарської справи.

Навчальні заклади професійно-технічної освіти та їх роль у підготовці кваліфікованих робітників для населення України.

Ознайомлення з освітньо-кваліфікаційною характеристикою перукаря, кваліфікаційними рівнями та програмою.

Навчально-виховні завдання та структура курсу. Поняття про трудову дисципліну.

Тема 2. Історія перукарського мистецтва.

Вплив історичних епох на розвиток зачіски. Відомості про розвиток перукарської майстерності. Характеристика історичних епох, основні силуети та форми зачісок, прикраси для волосся, використання засобів декоративної косметики.

Сучасні зачіски, вплив технічного прогресу XIX століття на розвиток перукарської справи.

Тема 3. Приміщення та обладнання перукарень.

Основні поняття про норми проектування перукарень. Типи перукарень. Поняття про салон-перукарню, відмінність її від звичайних перукарень. Приміщення перукарні (основні робочі зали, приміщення для обслуговування персоналу, приміщення для прийому відвідувачів). Санітарні норми площі на одне робоче місце перукаря. Освітлення перукарень; освітлення робочого місця. Основні відомості про опалення, вентиляцію, кондиціонування повітря, водопровід, каналізацію, електрообладнання, газ. Вимоги до санітарно-технічного обладнання.

Обладнання перукарень. Вміст обладнання, вимоги до санітарно-технічного вмісту приміщення перукарень.

Робоче місце майстра. Правила його використання. Санітарні вимоги до складу робочого місця.

Обладнання робочого місця, вплив технічного прогресу на видозміну обладнання, його нові типи.

Тема 4. Інструменти та електрообладнання.

Основні поняття про інструмент, пристосування та апаратуру.

Інструмент для розчісування волосся. Гребенці, їх види, форми, призначення та назва частин. Прийоми тримання при виконанні різних операцій. Вимоги охорони праці, дезинфекція. Щітки, їх види, призначення, правила користування.

Ріжучий інструмент. Ножиці, їх форма і розмір, назва частин. Філіровочні ножиці, їх відмінність від звичайних, призначення, різновиди.

Визначення якості точіння та гостроти ножиць, правила їх зберігання та догляду за ними. Способи дезинфекції. Прийоми тримання ножиць, сумісна робота ножиць та гребінця. Вимоги охорони праці під час роботи з ножицями. Бритва, її призначення, назва частин, різновиди. Прийоми тримання, догляд та зберігання. Дезинфекція. Вимоги охорони праці під час роботи з бритвою.

Філіровачна бритва, її призначення, складові частини, прийоми робіт.

Електричні машинки: їх конструкція, принцип дії, найпростіші несправності та способи їх усунення. Прийоми роботи машинкою, вимоги охорони праці. Залежність номеру ножа, що змінюється від типу стрижки.

Інструмент та пристосування для укладки та завивки волосся.

Бігуді, їх типи. Переваги та недоліки бігуді різного типу. Призначення, правила використання.

Щипці для завивки волосся, їх різновиди, назва та призначення частин. Правила користування щипцями, взаємодія щипців та гребінця під час роботи. Способи нагрівання та визначення температури. Вимоги охорони праці під час роботи з щипцями, правила їх зберігання та догляду.

Інструмент для виконання хімічної завивки (коклюшки), їх різновиди, розміри та форми. Прийоми роботи з інструментом.

Електроапаратура.

Електроапаратура для сушки волосся, прискорення хімічних процесів, фарбування хімічної завивки, її конструкція, принцип роботи, правила користування. Вимоги охорони праці час роботи з апаратом для сушки волосся.

Фен, його будова, призначення, різновиди, принцип дії. Прийоми роботи феном при укладанні волосся. Вимоги охорони праці при роботі з феном.

Клімазони, інфрагрілка, її будова, призначення. Правила використання та вимоги охорони праці.

Значення дотримання правил техніки безпеки праці при використанні електроапаратури.

Лабораторно-практична робота.

Схематично зобразити прийоми тримання гребінки і ножиць.

Тема 5. Підготовчі та заключні роботи

Правила прийому відвідувачів та культура обслуговування. Правила підготовки робочого місця для обслуговування відвідувачів. Санітарно-гігієнічні вимоги до складу робочого місця. Підготовчі роботи перед виконанням перукарських робіт, підготовка інструменту, значення раціонального його розташування.

Перукарська білизна. Види перукарської білизни. Призначення кожного виду білизни. Правила користування перукарською білизною під час виконання різних робіт. Норми витрати білизни. Використання одноразової білизни.

Заключні роботи, вичісування мілко зістриженого волосся, способи зняття перукарської білизни.

Правила розрахунку відвідувачів. Ознайомлення з кошторисом цін на виконання перукарських послуг.

Тема 6. Миття голови.

Способи миття голови. Мета миття голови. Миття голови шампунем. Технологічна послідовність роботи.

Правила нанесення миючих засобів на голову, рух рук під час миття.

Миття голови хною. Правила приготування розчину хни, нанесення суміші на волосся, час витримки, заключні роботи.

Миття із застосуванням спеціальних препаратів по догляду за волоссям. Правила застосування препаратів відповідно за призначенням.

Норми витрату препаратів на одну операцію. Ознайомлення з кошторисом на миття голови.

Тема 7. Укладання волосся .

Елементи зачіски (хвиля, пробір, крон, локон).

Структурні засоби для укладання волосся. Правила укладки холодним способом. Технологія начісування і тупірування волосся. Проста зачіска із застосуванням бігуді горизонтальним та вертикальним методом. Укладання волосся феном за класичною технологією.

Лабораторно-практична робота.

Схема укладки локонів холодним способом (бігуді).

Т е м а 8. Стрижка волосся.

Загальні відомості про стрижку. Види стрижок: контрасна та неконтрасна. Фасони стрижок. Зони волоссяного покриву голови.

Фізичні особливості форми голови та обличчя. Операції стрижки: зведення волосся нанівець, філіровка, окантовка, стрижка на «пальцях», градування. Стрижка волосся машинкою. Технологія виконання, послідовність операцій, зведення «нанівець», окантування. Визначення якості стрижки.

Чоловічі стрижки.

Технологія виконання класичних стрижок «Канадка», «Бокс», «Англійська», «Напівбокс», «Полька», послідовність операції. Зміна моделей від особливостей форми голови та типу обличчя.

Жіночі стрижки.

«Російська», проста, коротка, «Класичне каре», «Каскад».
Послідовність операцій стрижки.

Дитячі стрижки.

Особливості виконання дитячих стрижок: машинкою, на гребінці. Вимоги охорони праці. Ознайомлення з кошторисом на виконання простих, класичних, чоловічих, жіночих та дитячих стрижок.

Лабораторно-практична робота.

Розробка схем класичних стрижок.

Т е м а 9. Завивка волосся гарячим способом.

Історія розвитку гарячої завивки. Загальні відомості. Визначення температури нагрівання електрощипців. Завивання локонів горизонтальним способом, звичайними електрощипцями. Укладання волосся у зачіску. Вимоги охорони праці під час завивки волосся гарячим способом. Ознайомлення з кошторисом на завивку волосся гарячим способом.

Лабораторно-практична робота.

Схема завивки волосся горизонтальними локонами.

Тема 10. Фарбування волосся.

Історія розвитку фарбування волосся. Особливості використання барвників різних груп. Вибір кольору і тону фарбування волосся залежно від відтінку шкіри та кольору очей.

Групи волосся, їх характеристика. Фарбування волосся знебарвлюючими барвниками. Технологія фарбування волосся. Способи приготування освітлювальних розчинів, фарбування сивого волосся. Фарбування волосся тон у тон барвниками різних груп. Технологія фарбування волосся хімічними барвниками, фізичними та природними. Залежність інтенсивності відтінку від кольору та структури волосся, термін витримки.

Вимоги охорони праці під час фарбування волосся. Норми витрат матеріалів, що застосовуються під час фарбування волосся. Ознайомлення з кошторисом на фарбування волосся.

Лабораторно – практична робота

Визначення кольору та групи волосся на прядці.

Розрахунок витрат фарби в залежності від довжини волосся. Схема послідовності нанесення барвників на волосся.

Тема 11. Хімічна завивка волосся.

Загальні відомості про завивку. Особливості використання різних видів препаратів для хімічної завивки. Залежність ступеню завитого волосся від форми та діаметру коклюшок, концентрації суміші, терміну витримки та структури волосся. Накручування волосся із застосуванням звичайних коклюшок. Класична технологія хімічної завивки. Визначення терміну витримки. Фіксація завитого волосся. Способи приготування фіксуючих розчинів. Нейтралізація. Догляд за волоссям після завивки. Оформлення волосся в просту зачіску. Норми витрат матеріалів. Вимоги охорони праці під час виконання завивки. Розрахунок витрат матеріалів в залежності від довжини та густоти волосся.

Лабораторно-практична робота.

Схеми накручування волосся на звичайні коклюшки. Визначення терміну витримки.

**Типова навчальна програма
з предмета «Матеріалознавство»**

№ п/п	Теми	Кількість годин	
		Всього	З них лабораторно- практичні роботи
1	ВСТУП	2	-
2	Вихідні матеріали для виготовлення парфюмерно-косметичних товарів	13	1
3	Миючі засоби	5	1
4	Дезинфікуючі та кровоспинні засоби	3	1
5	Парфюмерія	10	1
6	Засоби для догляду за шкірою	5	1
7	Засоби для догляду за волоссям	13	-
Всього годин:		51	5

Тема 1. Вступ. Основні завдання курсу “Матеріалознавство”

Загальні поняття про парфюмерію та косметику. Стан парфюмерно-косметичної промисловості України. Перспективи її розвитку. Українські виробники парфюмерно-косметичної продукції

Сировинна база парфюмерно-косметичної промисловості, її розширення.

Досягнення хімічної промисловості у виготовленні синтетичних пахучих речовин, які використовуються у виготовленні парфюмерно-косметичних товарів.

Тема 2. Вихідні матеріали для виготовлення парфюмерно - косметичних товарів.

Характеристика сировини, яку використовують для виготовлення товарів.

Жири, продукти переробки, масла, їх хіміко-фізичні властивості. Воски. Продукти переробки нафти, як замітники натуральних жирів і восків. Спирти. Луги і кислоти. Дія різних видів сировини на шкіру і волосся.

Желатинуючі речовини. Консерванти. Емульгатори.

Наповнювачі. Вітаміни. Барвники. Їх призначення, властивості, застосування.

Лабораторно – практична робота.

Розглядання і вивчення по зразках властивостей різних видів вихідних матеріалів для виготовлення парфюмерно-косметичних товарів.

Тема 3. Миючі засоби.

Сучасний науковий підхід до миття волосся. Вимоги до води.

Мило, його призначення, основні властивості. Основні сорти різного мила, яке використовується у перукарській справі. Шампуні та їх види, склад і властивості. Вимоги до якості мила та шампунів.

Норми витрат матеріалів. Правила використання миючих матеріалів.

Лабораторно-практична робота.

Вивчення за зразками властивостей миючих засобів. Ознайомлення з відповідними інструкціями.

Тема 4. Дезинфікуючі і кровоспинні засоби.

Види, найменування дезинфікуючих і кровоспинних засобів. Способи розпізнавання цих засобів за кольором і запахом. Концентрація розчинів.

Способи використання дезинфікуючих і кровоспинних засобів, їх дія в залежності від складу і концентрації.

Правила зберігання. Вимоги до якості.

Сучасні методи стерилізації інструменту в перукарнях.

Лабораторно-практична робота.

Розпізнавання по зразках дезинфікуючих і кровоспинних засобів. Складання розчинів.

Тема 5. Парфюмерія.

Пахучі речовини: рослинного походження (ефірні масла, смоли, бальзами), тваринного походження, синтетичні.

Основні відомості про виготовлення парфюмерних товарів.

Класифікація духів, одеколонів за характером запаху, композицією настоїв, стійкістю, оформленням. Концентровані і сухі духи. Загальні поняття про них.

Відмінність одеколону від духів. Одеколони гігієнічні і квіткові, їх відмінність і використання.

Туалетна вода, її відмінність від одеколону. Асортимент туалетної води, її призначення.

Вимоги до якості духів, одеколонів і туалетної води.

Лабораторно-практична робота.

Розглядання і вивчення на зразках різних видів духів, одеколонів і туалетної води. Ознайомлення з виробництвом парфюмерних товарів (екскурсія на виробництво)

Тема 6. Засоби для догляду за шкірою.

Вазелін, його призначення, використання. Гліцерин. Концентрація гліцерина. Гліцерин як пом'якшуючий і вологозатримуючий засіб.

Креми. Класифікація кремів за складом і дією на шкіру.

Лосьйони: вимоги до якості, використання, товарний сорт.

Лабораторно-практична робота.

Вивчення по зразках властивостей засобів для догляду за шкірою.
Ознайомлення з відповідними інструкціями. Органолептичне вивчення
консистенції, запаху і кольору кремів.

Тема 7. Засоби для догляду за волоссям.

Властивості волосся, його хімічний склад.

Значення засобів для догляду за волоссям. Народні та заводські засоби
для миття, укріплення, фарбування волосся, для видалення лупи, їх склад,
призначення і використання.

Фарба для волосся рослинного походження. Дія рослинних барвників
на волосся та його корені. Освітлюючі барвники, хімічні барвники для
волосся, їх дія на волосся, асортимент. Фізичні барвники, їх властивості,
призначення. Вимоги до якості засобів для догляду за волоссям. Засоби для
хімічної завивки. Засоби для догляду за волоссям після хімічної завивки і
фарбування волосся. Засоби для закріплення укладки волосся.

**Типова навчальна програма
з предмета " Основи санітарії і гігієни "**

№ п/п	Теми	Кількість годин	
		Всього	З них лабораторно- практичні роботи
1	Вступ	2	-
2	Відомості про анатомію та фізіологію шкіри, волосся, нігтів	7	-
3	Особиста гігієна учнів і гігієна харчування	2	-
4	Відомості про мікробіологію	6	-
5	Відомості про епідеміологію	6	-
6	Хвороби шкіри, волосся, нігтів та їх профілактика	9	1
7	Гігієна і санітарія виробництва	2	-
8	Особливості надання першої допомоги в перукарні.	3	2
Всього годин:		37	3

Тема 1. Вступ.

Предмет “Основи санітарії і гігієни”, його зміст і завдання, нормативна документація щодо санітарії та гігієни. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення» від 24.02.1994 року. Значення вивчення предмету для оволодіння професією перукаря.

Поняття про гігієну. Роль вчених і лікарів у розвитку гігієни. Поняття про санітарію.

Завдання «Гігієни перукарської справи». Роль санітарно-епідеміологічних станцій в забезпеченні контролю за виконанням правил по облаштуванню, обладнанню, вмісту перукарень.

Тема 2. Відомості про анатомію та фізіологію шкіри і волосся.

Шкіра. Будова шкіри, Кровоносні судини. Сальні і потові залози. Нервові закінчення. Колір, фізіологія шкіри.

Волосся. Види волосся. Будова волосся. Його колір. Тривалість життя волосся. Причини випадіння.

Тема 3. Особиста гігієна учнів і гігієна харчування.

Характеристика перехідного віку. Особливості фізичного та психічного розвитку підлітків. Роль залоз внутрішньої секреції.

Гігієна праці, тіла, одягу. Раціональний режим харчування. Значення повноцінної та різноманітної їжі для розвитку організму. Калорійність їжі. Харчові інфекції та отруєння, причини виникнення і міри профілактики. Вимоги гігієни при користуванні посудом для їжі і пиття.

Поняття про інфекційні і простудні захворювання, шляхи їх поширення і міри попередження. Загартовування організму. Шкода самолікування. Шкода куріння та вживання алкоголю для молодого організму.

Тема 4. Відомості про мікробіологію.

Мікробіологія як наука. Завдання мікробіології. Короткі відомості про розвиток мікробіології.

Поняття про мікроби, їх життєдіяльність, класифікація мікроорганізмів. Види бактерій, будова бактерій. Види грибків, їх будова, розмноження.

Найпростіші. Будова найпростіших. Розмноження, утворення цист. Ріккетсії. Будова ріккетсій.

Віруси. Будова. Нездатність розмножуватися поза живим організмом. Форми вірусів. Спірохети. Їх будова.

Фізіологія мікроорганізмів. Дихання мікробів. Типи дихання. Бродіння. Ферменти та їх роль в фізіології мікроорганізмів. Хімічний склад мікробної клітини. Живлення мікробів. Пігментоутворення. Світіння. Утворення запахів. Мікробні отрути (токсини).

Способи вивчення мікробів.

Мікроби і зовнішнє середовище. Фактори зовнішнього середовища, які впливають на мікроорганізми. Поширення мікробів в природі. Мікроби води, ґрунту, повітря.

Нормальна мікрофлора організму людини.

Кругообіг речовин в природі. Змінність мікробів. Бактеріофаг. Знайомство з будовою мікроскопу. Мікроскопірування різних мікроорганізмів. Показ росту на живильному середовищі бактерій і плісняви.

Тема 5. Відомості про епідеміологію.

Епідеміологія як наука. Завдання епідеміології. Поняття про інфекції та хвороботворні мікроби. Характеристика хвороботворних мікробів.

Поняття про інфекційний процес. Фактори, які впливають на розвиток інфекційного процесу. Виявлення інфекційного захворювання. Види інфекцій.

Поняття про епідемічний процес. Характеристика епідемічного процесу. Джерела інфекції.

Бактеріоносії як джерела інфекції. Шляхи і методи передачі інфекції. Фактори поширення інфекційних захворювань. Фактори, які впливають на протікання епідемічного процесу.

Поняття про суть імунітету. Види імунітету. СНІД та його профілактика. Природні захисні сили організму. Фагоцитоз. Поняття про антитіла і антигени.

Заходи по боротьбі з інфекціями. Міри по боротьбі із джерелом інфекції.

Щеплення, їх організація і значення.

Тема 6. Хвороби шкіри, волосся, нігтів і їх профілактика.

Вроджені особливості і недоліки шкіри, волосся. Порушення діяльності сальних залоз.

Внутрішні і зовнішні причини хвороби шкіри. Хвороби, які викликаються бактеріями. Гноячкові захворювання шкіри, їх причини. Хвороби, які викликаються стафілококами. Хвороби шкіри, які викликаються стрептококами. Змішані стрепто-стафілококові захворювання шкіри.

Профілактика гноячкових захворювань на виробництві і в побуті. Туберкульозні враження шкіри. Сибірська виразка. Хвороби шкіри, волосся, нігтів, які викликаються грибками.

Мікроспорія волосистої частини голови і гладкої шкіри. Поверхнева трихофітія волосистої частини голови. Хронічна трихофітія. Трихофітія нігтів. Глибока трихофітія голови і гладкої шкіри.

Паразитарний сикоз. Парша волосистої частини голови і гладкої шкіри. Профілактика грибкових захворювань. Хвороби шкіри, які викликають тварини-паразити. Пухлини шкіри. Сифіліс і його вплив на шкіру і волосся. Професійні захворювання шкіри. Догляд за шкірою і волоссям, його значення.

Лабораторно-практична робота.

Визначення видів хвороб по муляжах, плакатах, малюнках, фотографіях і т.д.

Тема 7. Гігієна і санітарія виробництва.

Вимоги гігієни до облаштування та обладнання перукарень. Санітарні вимоги до площі приміщень перукарень, до внутрішнього оздоблення приміщень. Спеціальні вимоги до обладнання приміщень для сушіння волосся.

Санітарні вимоги до змісту перукарень. Правила збору зістриженого волосся і використаної білизни. Правила приготування освітленого розчину хлорного вапна.

Гігієнічні вимоги до білизни і правила її зберігання. Норми запасів чистої білизни.

Гігієнічні вимоги до інструментів. Дезинфікуючі засоби та санітарні вимоги до них. Дезинфекція інструментів. Види дезинфекції. Правила

дезинфекції. Гігієнічні вимоги до обслуговування при різних видах роботи. Санітарні вимоги до дитячих перукарень.

Гігієна праці в перукарні. Загальні питання гігієни праці.

Створення зразкового порядку. Підтримання чистоти у всіх приміщеннях перукарень - одна з головних умов попередження захворювань. Правильне і раціональне улаштування освітлення. Забезпечення приміщення перукарні чистим повітрям. Підтримка оптимальної температури в перукарні.

Використання спецодягу. Санітарні вимоги до роботи майстра. Правила особистої гігієни перукаря. Обов'язкове їх дотримання.

Обов'язковий огляд шкіри обличчя, голови відвідувача перед початком обслуговування. Медичні огляди та їх значення. Попередні та періодичні медичні огляди працівників перукарень.

Тема 8. Особливості надання першої допомоги в перукарні.

Перша допомога при порізах, при кровотечі. Склад крові, механізм згортання.

Кровоспинні засоби, правила їх використання. Санітарні вимоги до кровоспинних засобів. Правила накладання пов'язок.

Лабораторно-практична робота.

Вправи по наданню першої допомоги.

**Типова навчальна програма
з предмета “Спеціальне малювання”**

<i>№ n/n</i>	<i>Тема</i>	Кількість годин	
		<i>Всього</i>	<i>З них лабораторно- практичні роботи</i>
1	ВСТУП	1	
2	Загальні відомості про малюнок	1	
3	Малювання геометричних тіл	3	2
4	Вправи акварельного живопису	2	2
5	Основи пропорції голови і обличчя людини	5	3
6	Малювання волосся	3	2
7	Малювання простих стрижок і зачісок	16	12
8	Живопис об’ємних предметів і простих натюрмортів	3	2
	<i>Всього годин:</i>	34	23

Тема 1. Вступ.

Роль предмета " Спецмалювання " в підготовці перукарів. Мета і завдання предмета.

Ознайомлення з матеріалами і приладдям для малювання. Правила користування ними.

Ознайомлення з програмою предмета. Демонстрація кращих робіт учнів. Перевірочний малюнок.

Тема 2. Загальні відомості про малюнок.

Мистецтво як відображення життя в своєрідній формі художніх образів. Види і жанри образотворчого мистецтва. Поняття про композицію малюнка. Закони лінійної та повітряної перспективи.

Техніка малюнка: штриховка. Поступовість переходу від одного тону до іншого.

Тіні. Поняття про пропорції. Послідовність у роботі над малюнком.

Тема 3. Малювання геометричних тіл.

Малювання куба, циліндра, кулі, конуса.
Побудова геометричних тіл і фігур.
Композиційне розміщення на аркуші паперу предметів з дотриманням їх пропорцій і взаєморозположення.

Лабораторно-практична робота.

Лінійний малюнок куба, кулі, конуса з легкою прокладкою основних тіней.
Малюнок побутових предметів з проробленням форми і передачі матеріалу.

Тема 4. Вправи акварельного живопису.

Ознайомлення з матеріалами і приладдям для живопису.
Акварель. Поняття про колір. Кольори теплі і холодні, близькі і контрастні.
Хроматичне коло. Нейтралізація кольору.
Акварель, її властивості. Папір для акварелі. Змішування фарби. Назва фарб.

Лабораторно-практична робота.

Виконання вправ, які виявляють властивості і можливості акварельного живопису.

Тема 5. Основи пропорції голови і обличчя людини.

Основні пропорції голови і обличчя. Їх властивості.

Лабораторно-практична робота.

Замальовка голови і обличчя людини. Детальна промальовка всіх частин обличчя світлом та тінню.

Тема 7. Малювання волосся.

Малювання волосся різного типу і фактури. Передача типу волосся при однокольоровому малюнку. Малювання кольоровим олівцем.
Малюнок локонів, хвиль і т.д.

Лабораторно-практична робота.

Малювання кольоровим олівцем локонів, хвиль.

Тема 8. Малювання простих стрижок і зачісок.

Малювання простих, класичних жіночих і чоловічих стрижок і зачісок в різних поворотах. Зображення схем стрижки і укладання волосся. Читання цих схем.

Лабораторно-практична робота.

Замальовка класичних, простих жіночих, чоловічих стрижок і зачісок.

Тема 9. Живопис об'ємних предметів і простих натюрмортів.

Замальовка окремих об'ємних предметів (глечик, ваза)

Живопис натюрморту.

Стадії при більш тривалій роботі акварелями: малюнок, основні кольорові співвідношення, робота над деталями.

Лабораторно-практична робота.

Замальовка інструментів та електрообладнання.

**Типова навчальна програма
з предмета «Охорона праці»**

№ п/п	Тема	Кількість годин	
		Всього	З них лабораторно- практичні роботи
1.	Правові та організаційні основи охорони праці	2	-
2.	Основи безпеки праці у галузі	2	-
3.	Основи пожежної безпеки	2	-
4.	Основи електробезпеки	2	-
5.	Основи гігієни праці та виробничої санітарії. Медичні огляди.	1	-
6.	Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках.	1	-
Всього годин:		10	-

Тема 1. Правові та організаційні основи охорони праці.

Зміст поняття "Охорона праці", соціально-економічне значення охорони праці. Мета і завдання предмета "Охорона праці", обсяг, зміст і порядок його вивчення. Додаткові вимоги щодо вивчення предмета при підготовці робітників для виконання робіт з підвищеною небезпекою.

Основні законодавчі акти з охорони праці: Конституція України, Закон про охорону здоров'я населення, Закон України про пожежну безпеку, законодавство про охорону природи і навколишнього середовища.

Основні завдання системи стандартів безпеки праці: зниження і усунення небезпечних та шкідливих виробничих факторів, створення ефективних засобів захисту працюючих. Галузеві стандарти.

Правила внутрішнього трудового розпорядку. Колективний договір, його укладення і виконання. Права працівників на охорону праці під час роботи на підприємстві, пільги і компенсація за важкі та шкідливі умови праці. Охорона праці жінок і підлітків. Порядок забезпечення засобами індивідуального та колективного захисту.

Державний і громадський контроль за охороною праці, відомчий контроль. Органи державного нагляду за охороною праці.

Відповідальність за порушення законодавства про охорону праці, правила та інструкція з охорони праці. Дисциплінарна, матеріальна і кримінальна відповідальність.

Інструктування з техніки безпеки праці. Поняття про виробничий травматизм і профзахворювання. Нещасні випадки, пов'язані з працею на виробництві і побутові. Алкоголізм і безпека праці. Профзахворювання і профотруєння.

Основні причини травматизму і захворювання на виробництві. Основні заходи запобігання травматизму і захворювання на виробництві: організаційні, технічні, санітарно-виробничі, медико-профілактичні. Соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань.

Розслідування та облік нещасних випадків на виробництві, професійних захворювань і професійних отруєнь.

Тема 2. Основи безпеки праці у галузі.

Загальні питання техніки безпеки праці. Перелік робіт з підвищеною небезпекою, для проведення яких потрібне спеціальне навчання і щорічна перевірка знань з охорони праці. Роботи з підвищеною небезпекою в галузі. Вимоги до техніки безпеки праці при експлуатації обладнання та устаткування, які відносяться до даної професії. Зони безпеки та їх огороження. Світлова і звукова сигналізація. Попереджувальні написи, сигнальне фарбування. Знаки безпеки.

Засоби індивідуального захисту від небезпечних і шкідливих факторів. Спецодяг, спецвзуття та інші засоби захисту. Захист від шуму, пилу, газу, вібрації, несприятливих метеорологічних умов. Мікроклімат виробничих приміщень. Прилади контролю безпечних умов праці, порядок його виконання.

Обов'язкові для всіх робітників правила та заходи щодо попередження нещасних випадків і аварій. План ліквідації аварії. План евакуації з приміщень у випадок аварії.

Вимоги з техніки безпеки у навчальних, навчально-виробничих приміщеннях навчальних закладів.

Примітка: Зміст теми II доповнюється і уточнюється відповідно вимог до техніки безпеки праці для конкретних виробництв і професій.

Тема 3. Основи пожежної безпеки.

Характерні причини виникнення пожеж: порушення правил використання відкритого вогню і електричної енергії, використання непідготовленої техніки в пожежонебезпечних місцях, порушення правил використання опалювальних систем електронагрівальних приладів. Відсутність захисту від блискавки, дитячі пустощі. Пожежонебезпечні властивості речовин.

Організаційні та технічні протипожежні заходи. Пожежна сигналізація.

Горіння речових цінностей і способи його припинення. Умови горіння. Спалах, запалення, самозапалення, горіння, тління. Легкозаймисті і горючі речовини. Займисті, важкозаймисті і незаймисті речовини, матеріали та конструкції. Поняття вогнестійкості.

Вогнегасильні речовини та матеріали: рідина, піна, вуглекислота, пісок, покривала, їх властивості. Пожежна техніка для захисту об'єктів: автомобілі та мотопомпи, вогнегасники, будова, використання на пожежі.

Особливості гасіння пожеж на об'єктах даної галузі. Організація пожежної охорони в галузі.

Тема 4. Основи електробезпеки. Електрика промислова, статична і атмосферна.

Особливості ураження електрострумом. Їх види. Впливи електричного струму на організм людини. Електричні травми. Їх види. Фактори, які впливають на ступінь ураження: величина напруги, частота струму, шлях і тривалість дії, фізичний стан дії електричного струму.

Кваліфікація виробничих приміщень відносно небезпеки ураження працюючих електрострумом.

Допуск до роботи з електрикою і електрифікованими машинами.

Коллективні та індивідуальні засоби захисту в електроустановках.

Попереджувальні надписи, плакати та пристрої, ізолюючі прилади.

Занулення та захисне заземлення, їх призначення. Робота з переносними електросвітільниками.

Захист від статичної електрики. Захист будівель та споруд від блискавки. Правила поведінки під час грози.

Тема 5. Основи гігієни праці, виробничої санітарії. Медичні огляди.

Поняття про виробничу санітарію, як систему організаційних, гігієнічних та санітарно-технічних заходів. Шкідливі виробничі фактори (шум, вібрація, іонізуюче випромінювання, тощо) основні шкідливі речовини, їх вплив на організм. Лікувально-профілактичне харчування.

Фізіологія людини. Чергування праці і відпочинку. Виробнича гімнастика. Додержання норм піднімання і переміщення важких речей неповнолітніми і жінками.

Основні гігієнічні особливості праці за даною професією. Вимоги до опалення, вентиляції та кондеціювання повітря виробничих, навчальних та побутових приміщень. Правила експлуатації систем опалення та вентиляції.

Види освітлення. Природне освітлення. Штучне освітлення: робоче та аварійне. Правила експлуатації освітлення.

Санітарно-побутове забезпечення працюючих.

Щорічні медичні огляди неповнолітніх осіб віком до 21 року.

Тема 6 Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках.

Стислі основи анатомії людини. Послідовність, принципи й засоби надання першої допомоги, дії у важких випадках.

Основні принципи надання першої допомоги: правильність, доцільність дії, шкідливість, рішучість, спокій.

Засоби надання першої допомоги. Медична аптечка, її склад, призначення, правила користування. Перша допомога при запорошуванні очей, пораненнях, вивихах, переломах. Припинення кровотечі з рани, носа, вуха, легень, стравоходу. Надання першої допомоги при знепритомленні (утраті свідомості, шоку, тепловому та сонячному ударі, опіку, обмороженні).

Ознаки отруєння і перша допомога. Способи надання допомоги при ураженні електричним струмом, при отруєнні чадним газом, алкоголем, нікотинном. Правила надання допомоги.

Оживлення. Способи штучного дихання, положення потерпілого і дії особи, яка надає допомогу. Непрямий масаж серця. Порядок одночасного виконання масажу і штучного дихання. Транспортування потерпілого. Підготовка потерпілого до транспортування. Вимоги до транспортних засобів.

**Типова навчальна програма
з предмета « Професійна етика та культура спілкування»**

<i>№ n/n</i>	<i>Теми</i>	<i>Кількість годин</i>	
		<i>Всього</i>	<i>З них лабораторно- практичні роботи</i>
1	Вступ. Основи професійної етики	4	-
2	Психологія особистості працівника сфери побуту і клієнта	7	-
3	Культура спілкування з клієнтами	6	-
<i>Всього годин:</i>		17	-

Тема 1. Вступ. Основи професійної етики

Роль і задачі предмету “Професійна етика та культура спілкування” в професійній діяльності перукаря.

Основні групи професій. Професійні здібності перукаря.

Поняття про етику, мораль, норми моралі. Моральні якості людини. Кодекс професії працівників побутового обслуговування населення в салонах-перукарнях. Форми звертання, вітання, вибачення та правила поведінки в місцях загального користування.

Тема 2. Психологія особистості працівника сфери побуту і клієнта.

Психологія та її роль в професійній діяльності перукаря. Коротка характеристика основних психічних процесів. Біологічні, індивідуально-психологічні та соціально-психологічні якості особистості. Темперамент. Типи темпераменту, їх характеристика. Характер, основні риси характеру. Споживач як особистість, його психологічні особливості. Фактори, які впливають на процес обслуговування клієнта. Психологічна професійна поведінка перукаря з клієнтом в залежності від його віку, статі, темпераменту.

Тема 3. Культура спілкування з клієнтами.

Спілкування та його роль у житті і діяльності людини. Види і засоби спілкування. Стиль спілкування – головна умова культури обслуговування. Мова – один з основних інструментів спілкування; володіння культурою мовлення. Зовнішній вигляд перукаря, організація місця та його вплив на професійну діяльність. Керування психічними процесами за допомогою самоконтролю та самовиховання. Принципи професійної поведінки, професійний такт.

**Типова навчальна програма
з виробничого навчання**

спеціальність: 5141.2 “перукар” (“перукар-модельєр”)
(код, назва професії)

кваліфікація: перукар
(рівень кваліфікації-розряд, клас, категорія)

<i>№ п/п</i>	<i>Тема</i>	<i>Кількість годин</i>
I. Виробниче навчання		
1	Вступне заняття	2
2	Безпека праці, електробезпека та пожежна безпека в навчальних перукарнях	4
3	Екскурсія на виробництво	6
4	Засвоєння прийомів володіння інструментом	18
5	Підготовчі та заключні роботи	2
6	Засвоєння прийомів миття голови	4
7	Укладання волосся	24
8	Стрижка волосся	66
9	Завивка волосся гарячим способом	6
10	Фарбування волосся	30
11	Хімічна завивка	24
12	Комплексна робота	12
	Всього годин:	204
II. Виробнича практика		
1	Ознайомлення з підприємством, інструктаж з охорони праці	7
2	Самостійне виконання перукарських послуг на робочих місцях в перукарнях Кваліфікаційна пробна робота	231
	Всього годин:	238
	Разом:	442

I. Виробниче навчання.

Тема 1. Вступне заняття.

Навчально-виховні завдання курсу. Сфера застосування отриманих за курс знань та навичок. Ознайомлення учнів з освітньою характеристикою та кваліфікаційними рівнями.

Знайомство учнів з навчальною перукарнею, розстановка учнів по робочим місцям; знайомство учнів з організацією робочого місця, порядком отримання та здачі інструменту та пристосувань.

Структура курсу. Поняття про трудову дисципліну, культуру праці перукаря. Знайомство з режимом роботи, формою організації праці та правилами внутрішнього розпорядку в навчальних перукарнях. Ознайомлення з системою підвищення кваліфікації робітників на виробництві побутового обслуговування.

Форми морального та матеріального стимулювання праці робочих в сфері послуг та праці учнів. Виробничий план групи та навчального закладу. Форми участі учнів у виконанні виробничого плану навчального закладу.

Демонстрація кращих робіт випускників.

Тема 2. Техніка безпеки праці, електробезпека та пожежна безпека в навчальних перукарнях.

Вимоги охорони праці в навчальних перукарнях та на робочих місцях. Причини травматизму. Знайомство з правилами техніки безпеки при виконанні перукарських робіт. Основні правила електробезпеки.

Пожежна безпека. Характерні причини пожеж в навчальних перукарнях та правила пожежної безпеки. Заходи попередження пожеж. Правила користування електронагрівальними приладами, електроінструментом; відключення електромережі; заходи безпеки при користуванні пожежонебезпечними речовинами. Правила поведінки учнів при пожежі. Порядок виклику пожежної допомоги. Правила користування певними засобами пожежогасіння, будова та використання вогнегасників і внутрішніх пожежних кранів.

Надання першої допомоги при враженні електричним струмом, при опіках.

Тема 3. Екскурсія на виробництво.

Навчально-виховні задачі екскурсії. Інструктаж з охорони праці. Знайомство з структурою та основним обладнанням перукарні, салону. Їх відмінності. Рівень кваліфікації робітників.

Обладнання робочого місця перукаря.

Ознайомлення з видом послуг, які надає перукарня, з системою контролю якості послуг.

Тема 4. Засвоєння прийомів володіння інструментом.

Інструктаж за змістом занять, організація робочого місця, охорона праці.

Вправи. Засвоєння прийомів тримання гребінки і роботи ножицями. Тренування рук в одночасній роботі гребінкою і ножицями. Засвоєння прийомів роботи гребінкою.

Засвоєння прийомів користування електричною машинкою. Зміна насадок в залежності від типу стрижки.

Засвоєння прийомів тримання бритви.

Засвоєння прийомів використання філіровочних ножиць, філіровочної бритви, щипців, електрофену.

Засвоєння прийомів накручування волосся на бігуді, звичайні коклюшки.

Засвоєння прийомів користування апаратом для сушки волосся, клімазоном, інфрагіркою.

Тема 5. Підготовчі та заключні роботи

Інструктаж за змістом занять, охорона праці..

Вправи. Організація робочого місця для виконання різних видів перукарських робіт. Рациональне розташування інструментів та пристосувань при виконанні різних видів перукарських послуг.

Перевірка електрообладнання та апаратури, їх придатність до роботи.

Використання перукарської білизни в залежності від виду роботи: стрижки, укладки, фарбування волосся, хімічної завивки. Дезинфекція інструментів. Дотримання санітарно-гігієнічних вимог.

Вичісування дрібного зістриженого волосся .

Засвоєння прийомів зняття перукарської білизни.

Тема 6. Засвоєння прийомів миття голови.

Інструктаж за змістом занять, організація робочого місця та вимоги з охорони праці.

Вправи. Визначення типів волосся і вибір миючого засобу. Миття голови шампунем. Визначення норм витрат. Розчісування, змочування волосся, перше, друге намилювання, ополіскування. Відповідність правилам гігієни.

Витирання і сушіння волосся. Визначення ступеню промивання. Миття голови хною, визначення норм витрат. Приготування суміші, змочування волосся розчином хни, час витримки і ополіскування волосся. Миття голови з використанням лікувальних емульсій, визначення норм витрат. Приготування суміші, нанесення її на волосся.

Тема 7. Укладання волосся.

Інструктаж за змістом занять, організація робочого місця та вимоги до охорони праці.

Вправи. Підготовка робочого місця. Нанесення структурних засобів для укладання волосся.

Накручування волосся на бігуді, виконання начісування, тупіровки. Прийоми виконання простої завивки.

Розподіл волосся на зони. Накручування волосся на бігуді залежно від форми зачіски та бажання клієнта. Виконання простої зачіски з використанням бігуді горизонтальним та вертикальним методами. Сушіння волосся, тупірування та начісування. Покриття зачіски лаком.

Тема 8. Стрижка волосся.

Інструктаж за змістом занять, організація робочого місця та вимоги до охорони праці.

Вправи. Виконання підготовчих робіт перед підстриганням. Визначення особливостей форми голови, підбір виду та фасону стрижки. Виконання стрижки волосся машинкою "наголо".

Опанування операції з урахуванням напрямку росту волосся. Оволодіння прийомами роботи машинкою з гребінцем.

Виконання класичних чоловічих стрижок методом „Канадка”:

"Полька", "Англійська", "Бокс", "Напівбокс".

Визначення висоти підняття і підстригання волосся машинкою до встановленої лінії на потиличній та бокових частинах голови. Зведення волосся "нанівець" на шиї, тушування волосся, стрижка на пальцях, окантовка. Прийоми роботи ножицями із гребінцем, бритвою, філіровочними ножицями.

Усунення дефектів стрижки за допомогою ножиць, бритви і машинки. Укладання волосся феном за класичною технологією.

Виконання простої жіночої стрижки: «Російської», простої короткої, «Каскад», «Класичне каре». Поділ волосся на зони. Стрижка волосся різних ділянок голови з використанням простих та філіровочних ножиць, бритви, машинки. Укладання феном за класичною технологією. Вибір форми. Виконання простих, класичних, дитячих стрижок. Виконання заключних робіт.

Тема 9. Завивка волосся гарячим способом.

Інструктаж за змістом занять, організація робочого місця і вимоги до охорони праці.

Вправи. Виконання підготовчих робіт. Визначення температури нагрівання щипців. Виконання гарячої завивки горизонтальними локонами.

Тема 10. Фарбування волосся.

Інструктаж за змістом занять, організація робочого місця та вимоги до охорони праці.

Вправи. Визначення структури волосся та початкового кольору; виконання підготовчих робіт перед фарбуванням волосся.

Фарбування волосся знебарвлюючими барвниками. Приготування фарбуючого розчину різної концентрації. Нанесення суміші на волосся, визначення часу витримки. Ополіскування та нейтралізація.

Фарбування сивого та відросшого волосся.

Фарбування волосся хімічними барвниками. Приготування розчину, змішування різних кольорів барвника. Нанесення барвника на волосся, визначення часу витримки. Ополіскування та нейтралізація.

Визначення інтенсивності відтінку, підбір барвника до кольору і тону волосся. Фарбування тон у тон.

Фарбування волосся рослинними барвниками сумісним та окремим способами. Приготування фарбуючих сумішей, нанесення їх на волосся. Визначення часу витримки в залежності від бажаного кольору та використання додаткового джерела нагрівання. Ополіскування волосся. Виведення плям зі шкіри.

Тема 11. Хімічна завивка.

Інструктаж за змістом занять, організація робочого місця і вимоги з охорони праці.

Вправи. Визначення стану і структури волосся. Виконання підготовчих робіт перед хімічною завивкою:

- Стрижка, миття голови, підготування розчину необхідної концентрації.
- Відпрацювання технологічних прийомів виконання хімічної завивки за класичною технологією на звичайні коклюшки.
- Визначення часу витримки, приготування фіксажу та його нанесення на волосся. Нейтралізація волосся.
- Виконання хімічної завивки пофарбованого та знебарвленого волосся.
- Догляд за волоссям після завивки, лікування волосся.

Комплексні роботи по вдосконаленню навичок перукарських робіт.

Інструктаж за змістом занять, організація робочого місця і вимоги з охорони праці.

Бережне ставлення до інструментів та апаратури, раціональне використання матеріалів, економія електроенергії.

Самостійне виконання комплексу перукарських робіт, включаючи всі види підготовчих та заключних робіт: миття голови, фарбування волосся, стрижка, завивка, укладка волосся, оформлення простої зачіски. Застосування раціональних прийомів виконання робіт.

II. Виробнича практика.

Тема 1. Ознайомлення з підприємством; інструктаж з охорони праці.

Інструктаж з охорони праці, електробезпеки та пожежної безпеки на підприємстві (проводить інженер підприємства) .

Тема 2. Самостійне виконання перукарських послуг на робочих місцях в перукарнях.

Самостійне виконання робіт за професією перукаря (перукаря-модельєра) на робочих місцях підприємства у відповідності з кваліфікаційною характеристикою перукаря із застосуванням наукової організації праці.

Під час передвипускної виробничої практики учні повинні :

- виконувати роботи на основі документації, що застосовується у сфері послуг, за нормами кваліфікованих робітників;
- вивчати передові високопродуктивні прийоми та способи праці, а також інструменти, пристосування, оснащення, що застосовується новаторами побутового обслуговування;
- самостійно розробляти та здійснювати заходи по найефективнішому використанню робочого часу, попередженню дефектів, економному витраченню матеріалів, інструментів;
- виявляти технічні неполадки апаратури та вживати заходи щодо їх усунення;
- суворо дотримуватися правил охорони праці;

Примітка: Детальна програма виробничої практики розробляється кожним навчальним закладом окремо з врахуванням сучасних технологій, новітніх устаткувань та матеріалів, умов виробництва, за погодженням з підприємствами-замовниками кадрів та затверджується в установленому порядку.

Кваліфікаційна пробна робота.

Види робіт:

- чоловічі класичні стрижки методом «Канадка», «Бокс», «Полубокс», «Англійська», «Полька», укладання волосся феном за класичною технологією;
- прості жіночі або дитячі стрижки «Каскад», «Російська», «Проста коротка», «Класичне каре» з подальшим укладанням волосся в прості зачіски з застосуванням бігуді;
- прості жіночі або дитячі стрижки «Каскад», «Російська», «Проста коротка», «Класичне каре» з подальшою гарячою завивкою волосся горизонтальними локонами;

- прості жіночі стрижки “Каскад”, “Російська”, “Проста коротка”, “Класичне каре” на основі хімічної завивки волосся із застосуванням звичайних коклюшок за класичною технологією;
- прості жіночі стрижки “Французька”, “Російська”, “Проста коротка”, “Класичне каре” з подальшим фарбуванням, знебарвленням волосся або зафарбовуванням сивини.

**Критерії
кваліфікаційної атестації випускника**

Професія - 5141.2 “перукар” (“Перукар-модельєр”)
(код, назва професії)

Кваліфікація - перукар
(рівень кваліфікації-розряд, клас, категорія)

бали	знати	бали	вміти
1	<p>Учень (слухач) має незначні загальні знання з технології простих жіночих, чоловічих, дитячих стрижок, а також правила охорони праці в перукарні, правилами обслуговування клієнтів. Знає призна-чення перукарських інструментів та приладів, технологію класичної хімічної завивки, фарбування волосся тон у тон барвниками різних груп. Потребує структурованої підтримки. Без присвоєння кваліфікації.</p>	1	<p>Учень (слухач) має незначні навички і здатний виконувати деякі прості елементи при укладанні волосся, митті голови. Завдання виконує під прямим керівництвом у структурованому середовищі. Без присвоєння кваліфікації.</p>
2	<p>Учень (слухач) має базові загальні знання з: організації робочого місця, користування інструментом, укладання волосся, технології простих стрижок, фарбування волосся тон у тон. Потребує структурованої підтримки. Без присвоєння кваліфікації.</p>	2	<p>Учень (слухач) має базові загальні навички з: укла-дання волосся за допомогою бігуді, фена, звичай-них щипців. Виконує лише фрагменти стрижки, хімічної завивки, фарбування волосся тон у тон. Невміло користується інструментом. Навички навчання потребують структурованої підтримки. Без присвоєння кваліфікації.</p>
3	<p>Учень (слухач) має загальні знання з: організації робочого місця, користування інструментом, укладання волосся феном, технології простих та класичних стрижок,</p>	3	<p>Учень (слухач) має базові загальні навички, здатний виконувати лише елементи укладання волосся феном за допомогою електрощипців та бігуді, фрагменти простих та класичних стрижок, хімічної</p>

	<p>фарбування волосся тон у тон фарбниками різних груп. Потребує структурованої підтримки. Без присвоєння кваліфікації.</p>		<p>завивки, фарбування волосся тон у тон, під прямим керівництвом у структурованому середовищі. Невміло користується інструментом. Навички навчання потребують структурованої підтримки. Без присвоєння кваліфікації.</p>
4	<p>Учень (слухач) має значно обмежений обсяг знань і загальні знання за характером компетенції, пов'язані із питаннями технології простих стрижок, класичної хімічної завивки, фарбування волосся тон у тон барвниками різних груп, будовою та властивостями шкіри та волосся людини, правилами обслуговування клієнтів, охороною праці. Розуміє значення перукарської білизни, інструментів та приладів. Несе часткову відповідальність за своє навчання.</p>	4	<p>Учень (слухач) має обмежений обсяг навичок, що необхідні для виконання таких перукарських послуг: миття голови, виконання простої стрижки, простої зачіски, класичної, хімічної завивки, фарбування волосся тон у тон. Застосовує навички під керівництвом у контрольованому середовищі. Кваліфікація присвоюється, але потребує подальшого удосконалення через досвід роботи.</p>
5	<p>Учень (слухач) має обмежений обсяг знань і більш широкі компетенції пов'язані з: технологією простих стрижок, укладанням волосся, фарбуванням волосся тон у тон та класичною хімічною завивкою, вимогами санітарії та гігієни. Несе часткову відповідальність за свої знання.</p>	5	<p>Учень (слухач) має обмежений обсяг навичок і більш широкі компетенції, які є конкретними, виконує основні прийоми, необхідні для виконання перукарських послуг: простих стрижок, простих зачісок, виконує хімічну завивку за класичною технологією, фарбування волосся барвниками різних груп, організовує робоче місце, планує виробничі дії та виконує контрольні завдання з використанням нормативної документації. Застосовує навички під керівництвом у контрольованому середовищі. Кваліфікація присвоюється, але потребує подальшого</p>

			удосконалення через досвід роботи або навчання.
6	<p>Учень (слухач) має обмежений обсяг знань і більш широкі компетенції, які є, в основному, конкретними і загальними за характером, пов'язані з правилами виконання простих та класичних стрижок, класичною технологією укладання феном, хімічної завивки із застосуванням звичайних коклюшок, фарбування волосся тон у тон, культурою обслуговування клієнтів, охороною праці. Користується окремими видами технічної, технологічної та нормативної документації. Несе часткову відповідальність за своє навчання.</p>	6	<p>Учень (слухач) має обмежений обсяг навичок і більш широкі компетенції, які є, в основному, конкретними і загальними за характером і необхідні для виконання простих та класичних стрижок, укладання волосся феном за класичною технологією, гарячої завивки горизонтальними локонами, простих зачісок, фарбування волосся барвниками різних груп. Неусвідомлено застосовує прийоми контролю та самоконтролю за якістю виконання технологічних процесів перукарських послуг. Кваліфікація присвоюється, але потребує подальшого удосконалення через досвід роботи або навчання.</p>
7	<p>Учень (слухач) має широкі загальні та конкретні базові знання і відтворює суть технологічних етапів з перукарської справи. Дає визначення основних технік виконання простих та класичних стрижок, укладання волосся феном, фарбування волосся барвниками різних груп, приготування сумішей для фарбування волосся та хімічної завивки. Аналізує, порівнює, робить висновки. Його відповідь, у цілому, правильна, але містить неточності й недостатньо обґрунтована. Користується довідковою інформацією, технологічною документацією з перукарської справи. Відповідає за своє власне</p>	7	<p>Учень (слухач) має конкретні практичні навички, здатний виконувати завдання під керівництвом, а саме: прості та класичні стрижки, укладання волосся феном за класичною технологією, фарбування волосся тон у тон, прості зачіски, гарячу завивку горизонтальними локонами. Дотримується правил охорони праці, санітарії та гігієни. Організовує робоче місце, планує виробничі дії та виконує контрольні завдання за типовим алгоритмом з незначним відхиленням від установлених норм часу. Достатньо усвідомлено користується технічною, технологічною та нормативною документацією з перукарської справи. Застосовує основні прийоми самоконтролю, має обмежений</p>

	навчання		досвід практики у конкретному аспекті роботи.
8	<p>Учень (слухач) має широкі загальні знання , конкретні базові знання з навчального матеріалу програми. Знає правила виконання перукарських робіт, правила санітарії та гігієни, охорони праці, прийоми користування інструментами. При відповіді дає визначення основних технік простих та класичних стрижок, укладання волосся феном за класичною технологією, фарбування волосся тон у тон. Усвідомлено користується довідковою інформацією та технічною документацією.</p>	8	<p>Учень (слухач) має конкретні навички, здатний виконувати завдання під керівництвом, а саме: прості та класичні стрижки, укладання волосся феном за класичною технологією, фарбування во-лосся тон у тон, гарячу завивку горизонтальними локонами. Дотримується правил охорони праці, санітарії та гігієни.. Організовує робоче місце, планує виробничі дії та виконує контрольні завдан-ня за типовим алгоритмом з незначним відхилен-ням від установлених норм часу. Достатньо усвідомлено користується технічною, технологічною та нормативною документацією з перукарської справи. Застосовує основні прийоми самоконтролю, має обмежений досвід практики у конкретному аспекті роботи.</p>
9	<p>Учень (слухач) має широкі загальні та конкретні базові знання з перукарської справи в усній, письмовій, графічній формах, застосовує свої знання при виконанні практичних завдань у типових та ускладнених умовах. Дає визначення основних понять з розділів: „проста стрижка волосся”, „фарбування волосся тон у тон”, „знебарвлення”, „класична хімічна завивка”, „укладка волосся”. Вільно володіє правилами санітарії і гігієни, охорони праці, культурою обслуговування клієнтів, надання першої медичної допомоги. Аналізує,</p>	9	<p>Учень (слухач) має конкретні практичні навички, здатний виконувати завдання під керівництвом, а саме: самостійно організовує робоче місце, виконує дезинфекцію інструментів, приладів, робочого місця. Виконує, в цілому, правильно, прості класичні стрижки, укладання волосся феном за класичною технологією, гарячу завивку гори-зонтальними локонами, прості зачіски, фарбування волосся різними групами барвників. Планує та ви-конує навчально-виробниче або контрольне завдан-ня за типовим алгоритмом у межах установлених норм часу. Усвідомлено користується</p>

	<p>порівнює і систематизує знання, робить висновки. Відповідь, у цілому, правильна, логічна і достатньо обґрунтована, користується довідковою інформацією, технічною, технологічною, законодавчою та нормативною документацією. Відповідає за своє власне навчання.</p>		<p>документацією. Застосовує основні прийоми самоконтролю виробничих дій та методи контролю. При роботі допускає несуттєві помилки, які може виправити. Дотримується нормативних витрат косметичних засобів, барвників, енергоресурсів. Дотримується правил охорони праці. Має обмежений досвід практики у конкретному аспекті роботи.</p>
10	<p>Учень (слухач) має значні конкретні знання, засвоїв інформацію в обсязі, передбаченому програмою; пов'язану з технологією простих стрижок, укладанням волосся за класичною технологією феном та на бігуді, фарбуванням волосся тон у тон та класичною, хімічною завивкою; знає вимоги санітарії та гігієни, охорони праці. Здатний правильно використовувати парфюмерно-косметичні засоби. Відповідь учня повна, правильна, логічна, містить аналіз і систематизацію. Робить аргументовані висновки. Самостійно користується джерелами інформації. Виявляє пізнавально-творчий інтерес до обраної професії, нової техніки і технології. Здатний до самокерування при навчанні, до застосування знань.</p>	10	<p>Учень (слухач) має значні конкретні, практичні навички, може застосовувати спеціальні знання, самостійно, правильно, впевнено виконує прийоми і технологічні операції, необхідні для виконання простих класичних стрижок, укладання волосся за класичною технологією, хімічної завивки із застосуванням звичайних коклюшок, фарбування волосся барвниками різних груп. Самостійно в повному обсязі виконує гарячу завивку волосся горизонтальними локонами, організовує робоче місце відповідно до вимог з технічної, технологічної та нормативної документації, яка передбачена навчальною програмою. Дотримується нормативів витрат косметичних засобів, сумішей для фарбування і хімічної завивки. Здатний вирішувати проблеми незалежно, має практичний досвід роботи у простих ситуаціях. Дотримується правил охорони праці.</p>
11	<p>Учень (слухач) має значні конкретні теоретичні знання, пов'язані з технологією простих, класичних стрижок, укладанням волосся,</p>	11	<p>Учень (слухач) має значні конкретні, практичні навички, може застосовувати спеціальні знання, самостійно, правильно, впевнено виконує всі прийоми та технологічні</p>

	<p>фарбуванням тон у тон. Знає правила санітарії та гігієни, способи приготування і підбору парфюмерно-косметичних засобів. Відповідь учня повна, правильна, логічна, містить аналіз і систематизацію. Робить аргументовані висновки, користується джерелами інформації. Самостійно і правильно застосовує довідкову інформацію та нормативну документацію. Виявляє пізнавально-творчий інтерес до обраної професії, нової технології. Здатний до самокерування при навчанні, застосовує спеціальні знання, вирішує проблеми незалежно.</p>	<p>операції, пов'язані з: прости-ми, класичними стрижками, укладанням волосся феном за класичною технологією, прости зачіски та фарбуванням волосся тон у тон. Рационально і ефективно організовує працю на робочому місці. Зразково дотримується нормативів витрат матеріалу та інших ресурсів. Володіє основами професійної культури та виявляє прагнення і здатність до продуктивної і творчої співпраці в колективі. Забезпечує високий рівень організації праці та дотримання правил охорони праці. Здатний вирішувати проблеми незалежно, має практичний досвід у роботі як у простих, так і у виняткових ситуаціях.</p>
<p>12</p>	<p>Учень (слухач) має значні конкретні теоретичні знання навчального матеріалу та ефективно їх застосовує при виконанні практичних завдань, передбачених навчальною програмою. Знає правила виконання простих, класичних стрижок, укладання волосся феном за класичною технологією, фарбування волосся тон у тон, хімічної завивки із застосуванням звичайних коклюшок. Володіє правилами санітарії та гігієни, професійної етики, приготування і підбору парфюмерно-косметичних засобів. Відповідь учня (слухача) повна, правильна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення. Вміє самостійно знаходити і користуватися джерелами</p>	<p>12</p> <p>Учень (слухач) має значні конкретні, практичні навички, може застосовувати спеціальні знання, бездоганно виконує всі прийоми і технологічні операції, необхідні для виконання простих, класичних стрижок, укладання волосся за класичною технологією, хімічної завивки із застосуванням звичайних коклюшок, фарбування волосся барвниками різних груп. Самостійно, в повному обсязі, виконує гарячу завивку волосся горизонтальними локонами. Вміє самостійно розробляти технічну, технологічну документацію та її види. Знаходить шляхи зменшення витрат парфюмерно-косметичних засобів та інших ресурсів. Впевнено й усвідомлено застосовує всі прийоми самоконтролю виробничих дій та методи контролю за якістю роботи. Опановує основи професійної культури та виявляє</p>

<p>інформації, оцінювати отриману інформацію. Встановлює причинно-наслідкові та міжпредметні зв'язки. Робить аргументовані висновки і усвідомлено використовує всі види довідково-технічної та нормативної документації в межах навчальної програми. Виявляє пізнавально-творчий інтерес до обраної професії. Здатний застосовувати спеціальні знання та компетенції, вирішувати проблеми незалежно. Здатний до самокерування при навчанні.</p>	<p>прагнення і здатність до продуктивної творчої співпраці в колективі. Забезпечує високий рівень організації праці і робочого місця, зразково дотримується правил охорони праці. Здатний вирішувати проблеми незалежно, має практичний досвід у роботі як у простих, так і у виняткових ситуаціях.</p>
---	---

ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ ОБОВ'ЯЗКОВИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ, УСТАТКУВАННЯ

№ з/п	Найменування	Кількість одиниць на групу з 15 осіб		Примітка
		Для індивідуального користування	Для групового користування	
1	2	3	4	5
1.	Робоче місце перукаря: - дзеркало; - крісло; - туалетний стіл.	1 1 1	15 15 15	
2.	Мийка.		5	
3.	Сушуар.		5	
4.	Клімазон.		2	
5.	Манекен головки.	1	15	
6.	Тресбанк.	1	15	
7.	Карда.		5	
8.	Стерилізатор.		2	

ІНСТРУМЕНТ, ПРИСТОСУВАННЯ

№ з/п	Найменування	Кількість одиниць на групу в 15 чол.		Примітка
		Для індивідуального користування	Для групового користування	
Інструмент для розчісування волосся				
1.	Гребінці (різних видів): - комбіновані; - з гострою ручкою; - зі звичайною ручкою; - з однорідним розподілом зубців.	4	60	
2.	Щітки: - масажні; - щетинисті.	2	30	
Ріжучий інструмент				
1.	Ножиці: - прями; - філірувальні; - прапорні.	1 1	15 15 2	
2.	Бритви: - безпечні.	1	15	

1	2	3	4	5
3.	Машинки для стрижки волосся.	1	15	
Інструмент для укладання і завивки волосся				
1.	Бігуді (комплект 30 шт.)	1	15	
2.	Коклюшки (комплект 50 шт.)	1	15	
3.	Щипці різних видів: - звичайні; - „гофре”; - „щипці-праска”.	1	15 5 5	
4.	Фен.	1	15	
5.	Затискачі.	10	150	
Пристосування				
1.	Пульверизатор.	1	15	
2.	Мисочка (неметалева).	1	15	
3.	Гумові рукавички.	1	15	
4.	Пензлик.	1	15	
5.	Губки, спонжі.	1	15	
6.	Утеплюючий ковпак.	1	15	
7.	Мірний стаканчик.	1	15	
8.	Шапочка для мелірування.	1	15	
Білизна				
1.	Пеньюар.	2	30	
2.	Рушник.	2	30	
3.	Серветка.	3	45	
4.	Пелерина.	1	15	
5.	Комірці.		100	

ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНА ХАРАКТЕРИСТИКА
ВИПУСКНИКА ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОГО
НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ.

(підприємства, установи та організації, що здійснюють підготовку
кваліфікованих робітників)

1. Професія: 5141.2 “перукар” (“перукар-модельєр”)
(код, назва професії)

2. Кваліфікація: перукар 2 класу
(рівень кваліфікації – розряд, клас, категорія)

3. Кваліфікаційні вимоги:

Повинен знати:

будову та властивості шкіри і волосся людини; основи санітарії та гігієни; склад та властивості матеріалів та парфумерно-косметичних засобів для виконання різних видів перукарських робіт; основи професійної етики; технологічну послідовність простих зачісок з довгого волосся, замалювати їх схеми; норми та правила санітарії, гігієни, охорони праці, протипожежного захисту; інформаційні технології; основи галузевої економіки та правових знань.

Повинен уміти:

виконувати послуги з миття голови, прості, класичні та базові модельні чоловічі, жіночі та дитячі стрижки; виконувати укладання волосся феном способом “бомбаж”, “брашинг”, гарячу завивку волосся локонами різних видів, прості та базові модельні зачіски із застосуванням бігуді. Виконувати послуги з хімічної завивки волосся із застосуванням звичайних та спіральних коклюшок. Фарбувати волосся барвниками різних груп, зафарбовувати сивину, знебарвлювати волосся, здійснювати часткове фарбування волосся сучасними способами. Виконувати зачіски концентрованого типу з довгого волосся.

4. Загальнопрофесійні вимоги:

Повинен:

- а) раціонально та ефективно організовувати працю на робочому місці;
- б) дотримуватися норм технологічного процесу;
- в) не допускати браку в роботі;
- г) знати й виконувати вимоги нормативних актів про охорону праці й навколишнього середовища, дотримуватись норм, методів і прийомів безпечного ведення робіт;
- д) використовувати в разі необхідності засоби попередження і усунення природних і непередбачених негативних явищ (пожежі, аварії, повені тощо.)

5. Вимоги до освітнього рівня осіб, які навчатимуться в системі професійно-технічної освіти:

Попередній професійно-технічний освітній рівень – «перукар» - за умови продовження первинної професійної підготовки в ПТНЗ другого та третього атестаційного рівня без вимог до стажу роботи:

- за умови підвищення кваліфікації стаж роботи не менше 1 року за кваліфікацією «перукар».

6. Сфера професійного використання випускника:

Побутове обслуговування населення. Перукарська справа.

7. Специфічні вимоги:

- a. **Вік:** не менше 16 років.
- b. **Стать:** жіноча, чоловіча.
- c. **Медичні обмеження.**

**Типовий навчальний план
підготовки кваліфікованих робітників**

Професія: 5141.2 „перукар” („перукар - модельєр”)
(код, назва професії)

Кваліфікація: Перукар 2 класу _____
(рівень кваліфікації – розряд, клас, категорія)

Загальний фонд навчального часу: 550 годин

№ з/п	Навчальні предмети	Кількість годин	
		всього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Загально-технічна підготовка.	65	
1.1.	Інформаційні технології.	17	12
1.2.	Основи галузевої економіки і підприємництва.	10	
1.3.	Основи правових знань.	17	
1.4.	Резерв часу.	21	
2.	Професійно-теоретична підготовка.	136	
2.1.	Перукарська справа.	79	16
2.2.	Матеріалознавство.	14	1
2.3.	Основи санітарії та гігієни.	5	
2.4.	Спец малювання.	21	19
2.5.	Охорона праці.	10	
2.6.	Основи професійної етики та культура спілкування.	7	
3.	Професійно-практична підготовка.	342	
3.1.	Виробниче навчання.	174	
3.2.	Виробнича практика.	168	
5.	Державна кваліфікаційна атестація (або поетапна атестація при продовженні навчання).	7	
7.	Загальний обсяг навчального часу.	550	48

Перелік необхідних кабінетів, майстерень для підготовки кваліфікованих робітників за професією „перукар”:

1. Кабінети: - перукарської справи - *;
- матеріалознавства - *;
- охорони праці;
- економіки.

2. Майстерні перукарів.

**Примітка:* для підприємств, організацій, установ, що здійснюються при наявності кабінетів, лабораторій, майстерень позначених -*.

Типова навчальна програма з предмета “Інформаційні технології”

<i>№ п/п</i>	<i>ТЕМА</i>	<i>Кількість годин</i>	
		<i>Всього</i>	<i>З них лабораторно- практичні роботи</i>
1	Системи управління на основі комп'ютерних технологій	17	12
	<i>Всього годин:</i>	17	12

Тема 1. Системи управління на основі комп'ютерних технологій

Вимоги охорони праці та техніка безпеки під час роботи в комп'ютерному класі.

Поняття про мікропроцесори. Функціональна схема мікропроцесора. Датчики, їх визначення. Класифікація датчиків по виду вхідних неелектричних величин: механічних, теплових, оптичних. Датчики переміщення, тиску, температури, частоти.

Прикладні програми навчального призначення для виконання базових завдань. Програмні тренажери, віртуальні візажисти, перукарі, манікюрниці.

Пошук інформації за допомогою Інтернет. Використання пошукових систем.

**Типова навчальна програма
з предмета “Основи галузевої економіки і підприємництва”**

№ n/n	Тема	Кількість годин	
		Всього	З них лабораторно- практичні роботи
1	Реформування економіки на сучасному етапі. Державна програма приватизації	2	
2	Забезпечення соціальних гарантій в умовах переходу до ринкової економіки	2	
3	Фінанси та облік на підприємстві	3	
4	Кадри підприємства і продуктивність праці	3	
Всього годин:		10	

Тема 1. Реформування економіки на сучасному етапі. Державна програма приватизації

Основні напрямки реформування економіки України. Роздержавлення і приватизація. Державна програма приватизації в Україні. Орендна форма господарювання.

Тема 2. Забезпечення соціальних гарантій в умовах переходу до ринкової економіки

Форми і види підприємств, організація механізму здійснення ними підприємницької діяльності в умовах переходу до ринкової економіки (закон України "Про підприємництво" від 27.03.1991 р.) Організація і оплата праці. Форма організації праці. Тарифна система та її елементи. Кваліфікаційні розряди, порядок їх присвоєння. Законодавства про оплату праці, сучасна система соціального захисту в умовах переходу до ринкової економіки. Види страхування. Підготовка конкурентоспроможних робітників - основа соціального захисту.

Тема 3. Фінанси та облік на підприємстві

Облік виконаних робіт, наданих послуг та виробленої продукції, грошових потоків. Необхідність обліку. Організація обліку.

Кредити. Види кредитів. Кредитна заборгованість.

Оренда. Лізинг. Орендна плата.

Страхування майна, виробничої діяльності.

Тема 4. Кадри підприємства і продуктивність праці

Кадри підприємства, їх склад і структура. Класифікація персоналу підприємства. Кадрова політика та система управління персоналом. Ринок праці, особливості його формування та регулювання.

Фактори, що впливають на зміну професійно-кваліфікаційного складу кадрів підприємства. Сучасні методи підготовки кадрів. Служба зайнятості в Україні. Підготовка та перепідготовка кадрів. Удосконалення системи професійно-технічного навчання.

Показники продуктивності праці та методи її вимірювання. Планування продуктивності праці на підприємстві. Організація і нормування праці. Розрахунки чисельності працюючих на підприємстві

**Типова навчальна програма
з предмета «Основи правових знань»**

№ п/п	Тема	Кількість годин	
		Всього	З них лабораторно- практичні роботи
1.	Право - соціальна цінність, складова частина загальнолюдської культури. Поняття та ознаки правової держави	2	
2.	Конституційні основи України	2	
3.	Цивільне право і відносини, що ним регулюються	2	
4.	Господарство і право	2	
5.	Захист господарчих прав та інтересів. Розгляд господарчих спорів	1	
6.	Правове регулювання господарських відносин у галузі торгівлі, побутового обслуговування населення та громадського харчування.	1	
7.	Праця, закон і ми	2	
8.	Адміністративний проступок і адміністративна відповідальність	1	
9.	Злочин і покарання	2	
10.	Правова охорона природи. Охорона природи – невід’ємна умова економічного та соціального розвитку України	1	
11.	Подружжя, батьки, діти – їхні права і обов’язки.	1	
Всього годин:		17	

Тема 1. Право - соціальна цінність, складова частина загальнолюдської культури. Поняття та ознаки правової держави

Право у житті кожного з нас. Право – цінність, одна із засад державного і суспільного життя. Принципи права – його провідні основоположні ідеї. Морально-етична природа права. Той, хто порушує юридичні закони, порушує і закони совісті. Правомірна поведінка і правопорушення. Юридична відповідальність.

Поняття правосвідомості як регулятора правомірної поведінки, чинника зміцнення правопорядку і законності.

Загальна характеристика держави. Держава і громадянське суспільство. Засади правової держави: повне народовладдя; верховенство права;

політичний, економічний та ідеологічний плюралізм; розподіл державної влади на законодавчу, виконавчу і судову; забезпечення прав людини.

Значення правосвідомості і правової культури у побудові правової держави.

Тема 2. Конституційні основи України

Визначення державного (конституційного) права. Поняття Конституції як Основного Закону держави. Загальні засади Основного Закону України. Україна – суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава. Державні символи України.

Громадянин і держава. Поняття громадянства в Україні. Правове становище громадян України, їхня рівноправність. Права осіб, які належать до національних меншин, - невід'ємна частина загально визнаних прав людини. Гарантування громадянам України права на національно-культурні надбання та мову.

Основні громадянські (особисті), соціально-економічні, культурні та політичні права і свободи громадян України.

Особисті права і свободи громадян: право кожної людини на життя, на повагу до гідності, на свободу та особисту недоторканість; недоторканість житла кожного, таємниця листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції, право на захист від втручання в особисте і сімейне життя тощо. Соціально-економічні та культурні права і свободи громадян: право приватної власності; право на підприємницьку діяльність; право користуватися об'єктами права державної та комунальної власності; право на освіту; право на працю; право на соціальний захист у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом та ін. Політичні права і свободи громадян: право брати участь в управлінні державними справами; право на свободу об'єднання у політичні партії та громадські організації тощо. Єдність прав і обов'язків громадян. Вільність і рівність усіх людей у своїй гідності і правах. Невід'ємність прав і свобод людини.

Вибори, референдум в Україні. Здійснення волевиявлення народу через вибори, референдум та інші форми безпосередньої демократії в Україні. Основні засади виборів народних депутатів України. Поняття про референдуми, їх види. Проголошення та призначення Всеукраїнського референдуму.

Верховна Рада України (парламент). Верховна Рада – представницький орган державної влади в Україні. Її склад, структура, повноваження і порядок роботи. Народний депутат України – повноважний представник народу України у Верховній Раді України та відповідальний перед ним.

Президент України - глава держави. Обрання Президента України та його повноваження. Припинення повноважень Президента України.

Кабінет Міністрів України – вищий орган у системі органів виконавчої влади. Відносини між виконавчою владою – Кабінетом Міністрів України і

Президентом та Верховною Радою України. Місцеві державні адміністрації – складові системи органів державної виконавчої влади.

Прокуратура.

Правосуддя. Конституційний суд України. Здійснення правосуддя в Україні винятково судами. Система судів в Україні. Основні засади судочинства. Статус суддів, їх незалежність та недоторканість. Вища рада юстиції. Конституційний Суд України – єдиний орган конституційної юрисдикції в Україні. Склад Конституційного Суду України. Порядок призначення та строк повноважень його суддів. Повноваження Конституційного Суду України.

Територіальний устрій України. Автономна республіка Крим. Місцеве самоврядування. Поняття місцевого самоврядування в Україні, його система та повноваження.

Тема 3. Цивільне право і відносини, що ним регулюються

Поняття цивільного права України. Цивільне законодавство. Цивільні правовідносини та їх регулювання. Суб'єкти цивільних правовідносин. Юридичні особи. Об'єкти цивільних правовідносин.

Право власності. Захист права власності.

Поняття, зміст і принципи приватизації.

Цивільно-правові угоди. Поняття, види та формули угод. Договір як різновид угоди. Договірні зобов'язання. Окремі види зобов'язань.

Цивільно-правова відповідальність. Поняття та мета цивільно-правової відповідальності. Зобов'язання, що виникають у разі заподіяння шкоди. Цивільно-правова відповідальність неповнолітніх.

Спадкове право.

Підстави спадкоємства. Спадкоємство за законом. Спадкоємство за заповітом.

Тема 4. Господарство і право

Поняття господарського права та його роль у регулюванні господарських відносин. Система господарського права. Господарське законодавство, господарські правовідносини. Суб'єкти господарського права. Правове становище господарських організацій. Правове становище підприємств і об'єднань.

Правові основи приватизації державних підприємств. Правове становище кооперативів, господарських товариств, господарських об'єднань. Правовий режим майна господарських організацій. Зобов'язання у господарському праві. Господарський договір. Основні типи та види господарського договору. Зміст і порядок укладання господарських договорів.

Підприємництво в Україні. Законодавство про підприємницьку діяльність. Поняття підприємництва. Обмеження у здійсненні

підприємницької діяльності. Державна реєстрація підприємництва. Припинення підприємницької діяльності.

Відповідальність у господарських відносинах . Види відповідальності за порушення господарського законодавства.

Правове регулювання неспроможності, банкрутства суб'єктів підприємницької діяльності.

Правове регулювання окремих галузей господарства. Правове регулювання промисловості. Правове регулювання господарських відносин у капітальному будівництві. Правове регулювання господарських відносин у сфері транспорту. Правове регулювання господарської діяльності у сільському господарстві.

Правове регулювання господарських відносин у галузі торгівлі, побутового обслуговування та громадського харчування.

Тема 5. Захист господарських прав та інтересів. Розгляд господарських спорів

Загальні положення. Органи, що вирішують господарські спори. Закони, які використовуються при розв'язанні господарських спорів. Доарбітражне врегулювання господарських спорів. Порушення справ у арбітражному суді. Учасники арбітражного процесу. Подання позову. Вирішення господарських спорів.

Тема 6. Правове регулювання господарських відносин у галузі торгівлі, побутового обслуговування населення та громадського харчування.

Законодавство про торгівлю. Договори, що укладаються в торгівлі. Захист споживачів. Права споживачів. Державний захист прав споживачів. Право споживачів на належну якість товарів (робіт, послуг). Гарантійні зобов'язання. Права споживача в разі: придбання ним товару неналежної якості, порушення виконавцем умов договору про виконання робіт і надання послуг. Право споживача на безпеку товарів (робіт, послуг). Майнова відповідальність за шкоду, заподіяну товарами (роботами, послугами) неналежної якості.

Право споживача на інформацію про товари (роботи, послуги). Права споживача у сфері торгівельного та інших видів обслуговування. Право споживача на обмін товару належної якості..

Недійсність умов договорів, що обмежують права споживача. Відповідальність за порушення законодавства про захист прав споживачів.

Поняття і значення договору купівлі-продажу. Права і обов'язки продавця і покупця.

Порядок заняття торгівельною діяльністю і правила торгівельного обслуговування населення.

Побутове обслуговування населення. Порядок приймання та оформлення замовлень на послуги. Виконання та видача замовлень.

Тема 7. Праця, закон і ми

Трудовий договір. Право громадян України на працю.

Загальна характеристика трудового права України. Трудовий договір. Робочий час і час відпочинку. Заробітна плата.

Трудова дисципліна. Матеріальна відповідальність робітників і службовців за шкоду, заподіяну підприємству, організації.

Охорона праці. Відповідальність підприємства за шкоду, заподіяну працівникові.

Розгляд трудових спорів. Особливості правового регулювання трудових відносин в окремих галузях господарства.

Тема 8. Адміністративний проступок і адміністративна відповідальність

Визначення та загальні положення адміністративного права. Поняття та організація державного управління. Роль адміністративного права у регулюванні відносин у сфері державного управління. Поняття адміністративного правопорушення і адміністративної відповідальності.

Адміністративна відповідальність неповнолітніх. Адміністративна відповідальність за господарські правопорушення.

Тема 9. Злочин і покарання

Поняття кримінального права. Загальні положення кримінального права. Злочин та інші правопорушення.

Поняття та підстави кримінальної відповідальності. Кримінальна відповідальність неповнолітніх. Обставини, що виключають суспільну небезпеку і протиправність діяння. Необхідна оборона. Затримання злочинця. Крайня необхідність.

Співучасть у злочині. Поняття кримінального покарання. Доцільність, справедливість покарання як один із засобів боротьби зі злочинністю.

Види покарань. Поняття індивідуалізації покарання стосовно особи відповідно до вчинку.

Звільнення від кримінальної відповідальності та від покарання. Кримінальна відповідальність за господарські злочини.

Тема 10. Правова охорона природи. Охорона природи – невід’ємна умова економічного та соціального розвитку України

Екологічне право та його роль у регулюванні системи “природа – людина – суспільство”. Основні принципи охорони навколишнього середовища.

Знання закону – важлива умова попередження екологічних правопорушень, збереження природи.

Екологізація усього виробничо-господарського процесу – принцип господарювання. Єдність основних прав і обов’язків підприємств щодо охорони навколишнього середовища, раціонального використання земель.

Охорона вод, лісів, надр землі та їх використання. Охорона тваринного світу. Охорона атмосферного повітря від забруднення. Відповідальність за порушення законодавства про охорону навколишнього середовища.

Тема 11. Подружжя, батьки, діти – їхні права і обов'язки.

Загальна характеристика сімейного права України. Поняття шлюбу і сім'ї. Порядок і умови укладання шлюбу. Особисті та майнові права і обов'язки подружжя. Припинення шлюбу.

Особисті та майнові правовідносини між батьками і дітьми. Права і обов'язки батьків і дітей.

**Типова навчальна програма
з предмета “Перукарська справа”**

<i>№ п/п</i>	<i>Тема</i>	<i>Кількість Години</i>	
		<i>Всього</i>	<i>З них лабораторно- практичні роботи</i>
1	Вступ	1	
2	Укладання волосся різними способами.	6	2
3	Базові моделі стрижки.	15	2
4	Гаряча завивка волосся локонами різних видів.	3	2
5	Різновиди хімічної завивки	9	2
6	Сучасні техніки фарбування волосся.	14	4
7	Базові модельні зачіски	27	4
8	Комплексна контрольна робота	4	
	<i>Всього годин:</i>	79	16

Тема 1. Вступ.

Проаналізувати вивчені теми і ознайомити з кваліфікаційним рівнем перукаря II класу.

Тема 2. Укладання волосся різними способами.

Укладання волосся. Укладання волосся із застосуванням бігуді способами: лицьовий, рельєфний, зустрічний, “ялинка”, “шаховий”.

Укладання волосся феном методом “бомбаж”, “брашинг”. Укладання волосся холодним способом.

Лабораторно-практична робота.

Розробка схем укладання волосся із застосуванням бігуді різними способами.

Тема 3. Базові модельні стрижки.

Прості, класичні стрижки.

Технологія виконання чоловічих, жіночих, базових модельних стрижок, за допомогою різних способів обробки пасма: косий зріз, внутрішній, зовнішній, “пасмо на пасмо”, “пасмо за пасмом”. Вивчення базових моделей стрижок останніх років. Стрижка бороди та вусів.

Лабораторно-практична робота.

Розробка схем жіночих, чоловічих стрижок за допомогою різних способів обробки пасма.

Тема 4. Гаряча завивка волосся локонами різних видів.

Завивка волосся гарячим способом Технологія завивки локонів методом “вверх”, “вниз”, “вісімкою”, “м’ятий локон”, комбінований.

Лабораторно-практична робота.

Схеми вправ по завивці волосся гарячим способом методом: “вгору”, “вниз”, “вісімкою”, “м’ятий локон”.

Тема 5. Різновиди хімічної завивки.

Хімічна завивка за класичною технологією. Технологія виконання хімічної завивки волосся із застосуванням спіральних коклюшок, на 2 коклюшки, на 3 коклюшки, джгутова.

Лабораторно-практична робота.

Розробка схем накручування волосся із застосуванням спіральних коклюшок. За допомогою 2 та 3 коклюшек, на шпильку, джгутом.

Тема 6. Сучасні техніки фарбування волосся.

Фарбування волосся. Технологія сучасних технік: мілірування, тонування, часткове фарбування волосся. Фарбування брів та вій, технологія виконання робіт.

Лабораторно-практична робота.

Схема виконання сучасних технік фарбування волосся: “Балояж”, за допомогою фольги та шаблонів.

Тема 7. Базові модельні зачіски.

Зачіски з минулого. Сучасні зачіски. Типи обличчя та типи зачісок.

Різноманітність базових модельних зачісок, їх стиль, призначення: повсякденні, вечірні. Технологія виконання модельних зачісок із застосуванням бігуді. Різні варіанти накручування бігуді в залежності від форми зачіски та її окремих частин. Оформлення волосся з використанням сучасних засобів. Виконання зачісок концентрованого типу з довгого волосся, з елементами локонів, буклей, декоративного плетіння, джгутів. Норми витрат матеріалів для виконання зачісок. Ознайомлення з кошторисом на виконання модельних зачісок.

Лабораторно-практична робота.

Схема накручування волосся на бігуді в залежності від форми зачіски.

Тема 8. Комплексна контрольна робота.

**Типова навчальна програма
з предмета " Матеріалознавство "**

<i>№ п/п</i>	<i>Теми</i>	<i>Кількість годин</i>	
		<i>Всього</i>	<i>З них лабораторн о- практичні роботи</i>
1	Вступ	2	-
2	Сучасні косметичні засоби для догляду за шкірою і волоссям	4	-
3	Допоміжні матеріали	4	1
4	Зберігання матеріалів	1	-
5	Стандартизація, сертифікація і контроль якості	3	-
	<i>Всього годин:</i>	14	1

Тема 1. Вступ.

Парфюмерно-косметичні товари як основна група матеріалів, які використовуються при обслуговуванні відвідувачів перукарень.

Тема 2. Сучасні косметичні засоби для догляду за шкірою і волоссям.

Гігієнічні засоби для догляду за шкірою: пінки, скраби, гелі тощо.

Лікувально-профілактичні засоби для догляду за шкірою: тоніки, сироватки, маски тощо. Лікувально-профілактичні засоби для догляду за волоссям: бальзами, маски, масла тощо. Засоби для укладання волосся: моделюючі креми, пінки, лосьйони тощо.

Тема 3. Допоміжні матеріали.

Загальні поняття про вату, вимоги до неї.

Марля, її сорт і вимоги до неї. Коротка схема виготовлення марлі, бинти.

Сорти паперу, який використовується в перукарській справі. Вимоги до паперу. Загальні відомості про виробництво паперу.

Синтетичні матеріали і пластичні маси, їх призначення і використання в перукарській справі.

Лабораторно-практична робота.

Вивчення зразків допоміжних матеріалів.

Тема 4. Зберігання матеріалів.

Умови зберігання дезінфікуючих, кровоспинних, парфюмерно-косметичних і допоміжних матеріалів в перукарні. Вимоги до температури, вологості повітря, освітлення. Розміщення і зберігання матеріалів на робочому місці.

Після вивчення теми учні повинні знати:

- умови зберігання матеріалів;
- правила розміщення і зберігання матеріалів на робочому місці.

Тема 5. Стандартизація, сертифікація і контроль якості продукції.

Суть стандартизації і її роль у виготовленні якісної продукції для виконання перукарських робіт. Основні поняття і визначення в області стандартизації.

Державна система стандартизації. Види стандартів і їх характеристика. Організація державного нагляду і відомчого контролю за впровадженням і дотриманням стандартів та якості продукції. Відповідальність підприємств за випуск продукції, яка не відповідає вимогам стандартів. Стандарти на матеріали, які використовуються в перукарській справі.

Сучасні методи контролю якості. Організація технічного контролю на виробництві. Оцінка рівня якості матеріалів. Введення державної системи сертифікації відповідно з Декретом Кабінету Міністрів України “Про стандартизацію та сертифікацію” від 10.05.1993р. № 46-93, Законом України “Про захист прав споживачів” від 12.05.1991 р. №1023-ХІІ. Перелік парфюмерно-косметичної продукції, яка підлягає обов’язковій державній сертифікації.

**Типова навчальна програма
з предмета "Основи санітарії і гігієни "**

<i>№ п/п</i>	<i>Теми</i>	<i>Кількість годин</i>	
		<i>Всього</i>	<i>З них лабораторно- практичні роботи</i>
1	Вступ	1	-
2	Державні санітарні правила та норми для перукарень різних типів	4	-
<i>Всього годин:</i>		5	-

Т е м а 1.Вступ.

Значення дотримання санітарних норм і правил при виконанні перукарських послуг.

Т е м а 2. Державні санітарні правила та норми для перукарень різних типів.

**Типова навчальна програма
з предмета “Спеціальне малювання”**

<i>№ п/п</i>	<i>Тема</i>	Кількість годин	
		<i>Всього</i>	<i>З них лабораторно - практичні роботи</i>
1	Малювання побутових предметів	2	8
2	Малювання сучасних стрижок та зачісок	3	3
3	Моделювання стрижок і зачісок	5	5
4	Основи пластичної анатомії голови людини	2	
5	Малювання голови живої моделі	3	3
6	Малювання волосся різними техніками	1	1
7	Основи кольороведення	2	2
8	Живопис об'ємних предметів з відмиванням	2	2
9	Малювання зачісок історичних періодів.	1	1
	<i>Всього годин:</i>	21	19

Тема 1. Малювання побутових предметів.

Малювання геометричних тіл. Малювання побутових предметів.

Лабораторно-практична робота.

Малювання побутових предметів.

Тема 2. Малювання сучасних стрижок та зачісок .

Малювання простих стрижок і зачісок. Малювання модельних стрижок та сучасних зачісок концентрованого типу в різних поворотах. Швидкі ескізи стрижок і зачісок

Лабораторно-практична робота.

Замальовка базових модельних стрижок та сучасних зачісок концентрованого типу.

Тема 3. Моделювання стрижок і зачісок

Основи композиції в сучасних стрижках та зачісках різних типів із довгого волосся.

Малювання різних схем для стрижок і зачісок.

Лабораторно-практична робота

Замальовка схем для стрижок і зачісок в фас, профіль.

Тема 4. Основи пластичної анатомії голови людини.

Основи пропорції голови і обличчя людини.

Коротка анатомічна характеристика черепа людини. Пластичні індивідуальні особливості черепа

Тема 5. Малювання голови живої моделі .

Малювання гіпсової голови людини. Малювання голови живої моделі в різних поворотах. Портрет. Живописні замальовки голови живої моделі.

Лабораторно-практична робота.

Малюнок голови живої моделі. Живописна замальовка живої моделі схематичними прийомами.

Тема 6. Малювання волосся різними техніками.

Малювання волосся. Зображення довжини і ступеня густоти волосся; малювання волосся різними техніками: тушшю, пером, аквареллю.

Тема 7. Основи кольороведення.

Техніка акварельного живопису. Колір в природі і його властивості. Кольори контрастні і споріднені.

Лабораторно-практична робота

Змішувати фарби контрастних і споріднених відтінків.

Тема 8. Живопис об'ємних предметів з відмиванням.

Живопис об'ємних предметів і простих натюрмортів. Передача кольорових і тональних відношень. Прийоми відмивання в живопису об'ємних предметів.

Лабораторно-практична робота.

Начерки складного натюрморта на фоні драпіровки без складок

Тема 9. Малювання зачісок історичних періодів.

Коротка довідка про культуру і мистецтво епохи (починаючи з історії Давнього Єгипту і закінчуючи початком ХХ ст.) Характеристика основних особливостей зачісок певного періоду.

Малювання складних жіночих зачісок із безліччю елементів і прикрас.

Використання в роботі різних засобів: пастелі, кольорових олівців.

Лабораторно-практична робота.

Малювання зачісок історичних епох в різній техніці і різними засобами.

**Типова навчальна програма
з предмета «Охорона праці»**

<i>№ п/п</i>	<i>Тема</i>	<i>Кількість годин</i>	
		<i>Всього</i>	<i>З них лабораторн о-практичні роботи</i>
1.	Правові та організаційні основи охорони праці	2	-
2.	Основи безпеки праці у галузі	2	-
3.	Основи пожежної безпеки	2	-
4.	Основи електробезпеки	2	-
5.	Основи гігієни праці та виробничої санітарії. Медичні огляди.	1	-
6.	Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках.	1	-
<i>Всього годин:</i>		10	-

Тема 1. Правові та організаційні основи охорони праці.

Зміст поняття "Охорона праці", соціально-економічне значення охорони праці. Мета і завдання предмета "Охорона праці", обсяг, зміст і порядок його вивчення. Додаткові вимоги щодо вивчення предмета при підготовці робітників для виконання робіт з підвищеною небезпекою.

Основні законодавчі акти з охорони праці: Конституція України, Закон про охорону здоров'я населення, Закон України про пожежну безпеку, законодавство про охорону природи і навколишнього середовища.

Основні завдання системи стандартів безпеки праці: зниження і усунення небезпечних та шкідливих виробничих факторів, створення ефективних засобів захисту працюючих. Галузеві стандарти.

Правила внутрішнього трудового розпорядку. Колективний договір, його укладення і виконання. Права працівників на охорону праці під час роботи на підприємстві, пільги і компенсація за важкі та шкідливі умови праці. Охорона праці жінок і підлітків. Порядок забезпечення засобами індивідуального та колективного захисту.

Державний і громадський контроль за охороною праці, відомчий контроль. Органи державного нагляду за охороною праці.

Відповідальність за порушення законодавства про охорону праці, правила та інструкція з охорони праці. Дисциплінарна, матеріальна і кримінальна відповідальність.

Інструктування з техніки безпеки праці. Поняття про виробничий травматизм і профзахворювання. Нещасні випадки, пов'язані з працею на виробництві і побутові. Алкоголізм і безпека праці. Профзахворювання і профотруєння.

Основні причини травматизму і захворювання на виробництві. Основні заходи запобігання травматизму і захворювання на виробництві: організаційні, технічні, санітарно-виробничі, медико-профілактичні. Соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань.

Розслідування та облік нещасних випадків на виробництві, професійних захворювань і професійних отруєнь.

Тема 2. Основи безпеки праці у галузі.

Загальні питання техніки безпеки праці. Перелік робіт з підвищеною небезпекою, для проведення яких потрібне спеціальне навчання і щорічна перевірка знань з охорони праці. Роботи з підвищеною небезпекою в галузі. Вимоги до техніки безпеки праці при експлуатації обладнання та устаткування, які відносяться до даної професії. Зони безпеки та їх огороження. Світлова і звукова сигналізація. Попереджувальні написи, сигнальне фарбування. Знаки безпеки.

Засоби індивідуального захисту від небезпечних і шкідливих факторів. Спецодяг, спецвзуття та інші засоби захисту. Захист від шуму, пилу, газу, вібрації, несприятливих метеорологічних умов. Мікроклімат виробничих приміщень. Прилади контролю безпечних умов праці, порядок його виконання.

Обов'язкові для всіх робітників правила та заходи щодо попередження нещасних випадків і аварій. План ліквідації аварії. План евакуації з приміщень у випадок аварії.

Вимоги з техніки безпеки у навчальних, навчально-виробничих приміщеннях навчальних закладів.

Примітка: Зміст теми II доповнюється і уточнюється відповідно вимог до техніки безпеки праці для конкретних виробництв і професій.

Тема 3. Основи пожежної безпеки.

Характерні причини виникнення пожеж: порушення правил використання відкритого вогню і електричної енергії, використання непідготовленої техніки в пожежонебезпечних місцях, порушення правил використання опалювальних систем електронагрівальних приладів. Відсутність захисту від блискавки, дитячі пустощі. Пожежонебезпечні властивості речовин.

Організаційні та технічні протипожежні заходи. Пожежна сигналізація.

Горіння речових цінностей і способи його припинення. Умови горіння. Спалах, запалення, самозапалення, горіння, тління. Легкозаймисті і горючі

речовини. Займисті, важкозаймисті і незаймисті речовини, матеріали та конструкції. Поняття вогнестійкості.

Вогнегасильні речовини та матеріали: рідина, піна, вуглекислота, пісок, покривала, їх властивості. Пожежна техніка для захисту об'єктів: автомобілі та мотопомпи, вогнегасники, будова, використання на пожежі.

Особливості гасіння пожеж на об'єктах даної галузі. Організація пожежної охорони в галузі.

Тема 4. Основи електробезпеки. Електрика промислова, статична і атмосферна.

Особливості ураження електрострумом. Їх види. Впливи електричного струму на організм людини. Електричні травми. Їх види. Фактори, які впливають на ступінь ураження: величина напруги, частота струму, шлях і тривалість дії, фізичний стан дії електричного струму.

Кваліфікація виробничих приміщень відносно небезпеки ураження працюючих електрострумом.

Допуск до роботи з електрикою і електрифікованими машинами. Колективні та індивідуальні засоби захисту в електроустановках. Попереджувальні надписи, плакати та пристрої, ізолюючі прилади. Занулення та захисне заземлення, їх призначення. Робота з переносними електросвітильниками.

Захист від статичної електрики. Захист будівель та споруд від блискавки. Правила поведінки під час грози.

Тема 5. Основи гігієни праці, виробничої санітарії. Медичні огляди.

Поняття про виробничу санітарію, як систему організаційних, гігієнічних та санітарно-технічних заходів. Шкідливі виробничі фактори (шум, вібрація, іонізуюче випромінювання, тощо) основні шкідливі речовини, їх вплив на організм. Лікувально-профілактичне харчування.

Фізіологія людини. Чергування праці і відпочинку. Виробнича гімнастика. Додержання норм піднімання і переміщення важких речей неповнолітніми і жінками.

Основні гігієнічні особливості праці за даною професією. Вимоги до опалення, вентиляції та кондеціювання повітря виробничих, навчальних та побутових приміщень. Правила експлуатації систем опалення та вентиляції.

Види освітлення. Природне освітлення. Штучне освітлення: робоче та аварійне. Правила експлуатації освітлення.

Санітарно-побутове забезпечення працюючих.

Щорічні медичні огляди неповнолітніх осіб віком до 21 року.

Тема 6. Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках.

Стислі основи анатомії людини. Послідовність, принципи й засоби надання першої допомоги, дії у важких випадках.

Основні принципи надання першої допомоги: правильність, доцільність дії, шкідливість, рішучість, спокій.

Засоби надання першої допомоги. Медична аптечка, її склад, призначення, правила користування. Перша допомога при запорошуванні очей, пораненнях, вивихах, переломах. Припинення кровотечі з рани, носа, вуха, легень, стравоходу. Надання першої допомоги при знепритомленні (утраті свідомості, шоку, тепловому та сонячному ударі, опіку, обмороженні).

Ознаки отруєння і перша допомога. Способи надання допомоги при ураженні електричним струмом, при отруєнні чадним газом, алкоголем, нікотинном. Правила надання допомоги.

Оживлення. Способи штучного дихання, положення потерпілого і дії особи, яка надає допомогу. Непрямий масаж серця. Порядок одночасного виконання масажу і штучного дихання. Транспортування потерпілого. Підготовка потерпілого до транспортування. Вимоги до транспортних засобів.

**Типова навчальна програма
з предмета « Професійна етика та культура спілкування»**

<i>№ п/п</i>	<i>Теми</i>	<i>Кількість годин</i>	
		<i>Всього</i>	<i>З них лабораторн о-практичні роботи</i>
1	Етика взаємовідносин у трудовому колективі	4	
2	Етикет службових відносин	3	
Всього годин:		7	

Тема 1. Етика взаємовідносин у трудовому колективі.

Поняття про колектив. Колектив і особистість. Види стосунків у салоні – перукарні. Моральні вимоги і взаємовідносини в колективі. Морально-психологічний клімат колективу. Основні принципи професійної поведінки перукаря в колективі та шляхи оволодіння ними. Конфлікти, їх запобігання та шляхи подолання.

Тема 2. Етикет службових відносин.

Службовий етикет і професійна етика. Культура службових відносин. Службові бесіди, телефонні розмови, листи.

Типова навчальна програма з виробничого навчання

спеціальність: 5141.2 “перукар” (“перукар-модельєр”)

(код, назва професії)

кваліфікація: перукар 2 класу

(рівень кваліфікації-розряд, клас, категорія)

<i>№ п/п</i>	<i>Тема</i>	Кількість годин
I. Виробниче навчання		
1	Вступне заняття. Безпека праці., електробезпека та пожежна безпека в навчальних перукарнях. Актуалізація опорних знань за кваліфікацією «перукар»	6
2	Базові модельні стрижки	48
3	Завивка волосся гарячим способом локонів різних видів	18
4	Різновиди хімічної завивки	18
5	Фарбування волосся сучасними техніками	42
6	Виконання базових модельних зачісок	30
7	Комплексна робота	12
<i>Всього годин:</i>		174
II. Виробнича практика		
1	Ознайомлення з підприємством, інструктаж з охорони праці	7
2	Самостійне виконання перукарських послуг на робочих місцях в перукарнях Кваліфікаційна пробна робота	161
<i>Всього годин:</i>		168
<i>Разом:</i>		342

I. Виробниче навчання.

Тема 1. Вступне заняття. Охорона праці в навчальних перукарнях.

Навчально-виховні задачі курсу. Сфера застосування отриманих по даному курсу знань та навичок. Ознайомлення учнів з освітньо - кваліфікаційною характеристикою «перукаря 2 класу».

Знайомство з режимом роботи, формою організації праці та правилами внутрішнього розпорядку в навчальних перукарнях. Виробничий план групи та навчального закладу.

Демонстрація кращих робіт випускників.

Охорона праці. Вимоги охорони праці в навчальних перукарнях та на робочих місцях. Правила безпеки при виконанні перукарських робіт. Основні правила електробезпеки.

Пожежна безпека. Характерні причини пожеж в навчальних перукарнях та правила пожежної безпеки. Заходи попередження пожеж. Правила користування електронагрівальними приладами, електроінструментом; відключення електромережі; заходи обережності при користуванні пожежонебезпечними речовинами. Правила поведінки учнів при пожежі. Правила користування певними засобами пожежогасіння, використання вогнегасників і внутрішніх пожежних кранів.

Надання першої допомоги при враженні електричним струмом, при опіках.

Повторення головних відомостей за темами: “Прийоми володіння інструментом”, “Підготовчі та заключні роботи по обслуговуванню клієнтів”, “Миття голови”.

Тема 2. Базові модельні стрижки.

Інструктаж за змістом занять, організація робочого місця, вимоги охорони праці.

Вправи. Визначення особливостей форми голови, підбір виду та фасону стрижки, опанування прийомів роботи ножицями із гребінкою, бритвою, філіровочними ножицями при виконанні базових модельних стрижок. Підготовка волосся до роботи.

Виконання базових модельних сучасних чоловічих, жіночих та дитячих стрижок. Поділ волосся на зони за фасоном стрижки. Стрижка волосся різних ділянок голови з використанням простих та філіровочних ножиць, бритви, машинки. Виконання стрижки бороди, вусів.

Укладання волосся феном способами „бомбаж”, „брашинг”, за допомогою дифузору.

Тема 3. Завивка волосся гарячим способом локонів різних видів.

Інструктаж за змістом занять, організація робочого місця, вимоги охорони праці.

Вправи. Визначення температури нагрівання щипців. Виконання локонів способами завивки "вниз" і "угору", "вісімкою", розташованих горизонтально, вертикально. Виконання "м'ятих" локонів. Комбіноване укладання волосся.

Тема 4. Різновиди хімічної завивки.

Інструктаж за змістом занять, організація робочого місця, вимоги охорони праці.

Вправи. Визначення концентрації розчину в залежності від структури волосся. Накручування волосся на спіральні коклюшки, застосування різних варіантів накручування (на шпильку, джгутом). Накручування на 2 та 3 коклюшки.

Тема 5. Фарбування волосся сучасними техніками.

Інструктаж за змістом занять, організація робочого місця, вимоги охорони праці.

Вправи. Приготування барвників та розчинів різної концентрації. Мелірування волосся різними способами («Балаяж», «Техніками Вуалі», «Штопки» за допомогою шапочки). Тонування волосся. Виконання часткового фарбування волосся та фарбування сучасними способами.

Тема 6. Виконання базових модельних зачісок.

Інструктаж за змістом занять, ознайомлення учнів з організацією робочого місця і вимогами охорони праці

Вправи. Накручування волосся на бігуді залежно від типу зачіски та типу обличчя. Виконання базових модельних зачісок із застосуванням бігуді, створення зачіски концентрованого типу на довгому волоссі з використанням простих елементів зачіски.

Комплексна робота

Інструктаж за змістом занять, організація робочого місця і вимоги охорони праці. Порядок та послідовність виконання комплексних робіт. Самостійне використання комплексу перукарських робіт, включаючи всі види підготовчих та заключних робіт: миття голови, фарбування волосся, стрижку, завивку, укладку волосся, оформлення зачіски. Застосування раціональних прийомів виконання робіт.

II. Виробнича практика.

Тема 1. Ознайомлення з підприємством, інструктаж з охорони праці.

Ознайомлення з характером роботи підприємства, розташуванням приміщень, обладнанням.

Ознайомлення з організацією планування праці та контролю якості виконуваних послуг у перукарів на робочому місці. Інструктаж з техніки безпеки, електробезпеки та пожежної безпеки на підприємстві (проводить інженер підприємства).

Тема 2. Самостійне виконання перукарських послуг на робочих місцях в перукарнях.

Самостійне виконання робіт за професією «перукар» («перукар-модельєр») на робочих місцях підприємств у відповідності з кваліфікаційною характеристикою «перукаря 2 класу» із застосуванням научної організації праці.

Під час передвипускної виробничої практики учні повинні :

- виконувати роботи на основі документації, що застосовується у сфері послуг, за нормами кваліфікованих робітників;
- вивчати передові високопродуктивні прийоми та способи праці, а також інструменти, пристосування, оснащення, що застосовується новаторами побутового обслуговування;
- самостійно розробляти та здійснювати заходи по найефективнішому використанню робочого часу, попередженню дефектів, економному витраченню матеріалів, інструментів;
- виявляти технічні неполадки апаратури та вживати заходи щодо їх усунення;
- суворо дотримуватися правил охорони праці;

Примітка: Детальна програма виробничої практики розробляється кожним навчальним закладом окремо з урахуванням сучасних технологій, новітніх устаткувань та матеріалів, умов виробництва, за погодженням з підприємствами-замовниками кадрів та затверджується в установленому порядку.

Кваліфікаційна пробна робота.

Види робіт:

- базові модельні чоловічі стрижки з укладанням волосся феном методом “бомбаж”, “брашинг”;
- виконання жіночої або дитячої модельної стрижки з укладанням волосся феном методом “бомбаж”, “брашинг” та за допомогою дифузору;
- виконання жіночої модельної стрижки з подальшою гарячою завивкою волосся локонами різних видів;
- виконання жіночої модельної стрижки з подальшим укладанням волосся в зачіску концентрованого типу із застосуванням бігуді;

- виконання жіночої модельної стрижки на основі хімічної завивки волосся із застосуванням спіральних коклюшок;
- виконання жіночої модельної стрижки з подальшим частковим фарбуванням волосся або фарбуванням сучасними способами.

**Критерії
кваліфікаційної атестації випускника**

Професія - 5141.2 “перукар” (“перукар-модельєр”)
(код, назва професії)

Кваліфікація - перукар 2 класу
(рівень кваліфікація –розряд, клас, категорія)

бали	знати	бали	вміти
1	<p>Учень (слухач) має незначні базові знання . Здатний відтворити фрагменти навчального матеріалу. Знає технологію базових модельних зачісок із застосуванням бігуді, часткового фарбування волосся сучасними способами. Потребує структурованої підтримки. Без присвоєння кваліфікації.</p>	1	<p>Учень (слухач) має незначні базові навички, здатний виконувати деякі прості елементи базових модельних стрижок, укладання волосся феном способами „бомбаж” та „брашинг”, фрагменти хімічної завивки на спіральні коклюшки та сучасних способів фарбування. Завдання виконує під прямим керівництвом у структурованому середовищі. Без присвоєння кваліфікації.</p>
2	<p>Учень (слухач) має базові загальні знання, відтворює базові модельні стрижки з великими труднощами. Неусвідомлено характеризує окремі елементи виконання базових модельних зачісок, част-кового фарбування волосся. При відповіді допускає помилки з основ санітарії і гігієни, охорони праці. Потребує структурованої підтримки. Без присвоєння кваліфікації.</p>	2	<p>Учень (слухач) має базові навички, здатний виконувати лише прості елементи укладання волосся за допомогою бігуді, фена, звичайних щипців. Виконує з великою кількістю помилок базові модельні стрижки, укладання волосся способами „бомбаж”, „брашинг”, часткове фарбування волосся, хімічну завивку на спіральні коклюшки. Невміло користується інструментом, допускає суттєві помилки в організації робочого місця. Завдання виконує під прямим керівництвом у структурованому середовищі. Без присвоєння кваліфікації.</p>
3	<p>Учень (слухач) має базові</p>	3	<p>Учень (слухач) має базові</p>

	<p>загальні знання, відтворює фрагменти навчального матеріалу по базовим модельним стрижкам, зачіскам, частковому фарбуванню волосся. Допускає суттєві помилки з основ санітарії і гігієни, охорони праці. Потребує структурованої підтримки. Без присвоєння кваліфікації.</p>		<p>загальні навички, під прямим керівництвом у структурованому середовищі виконує базові модельні стрижки, укладання волосся феном, методами „бомбаж” і „брашинг”, часткове фарбування волосся, хімічну завивку на спіральні коклюшки. Без присвоєння кваліфікації.</p>
4	<p>Учень (слухач) має обмежений обсяг знань, пов'язаних із технологією базових модельних стрижок, укладанням волосся феном способом „бомбаж”, „брашинг”, послідовністю виконання зачісок з довгого волосся, нормами та правилами санітарії та гігієни і більш широкі компетенції, які є, в основному конкретними і загальними за характером. Несе часткову відповідальність за своє навчання. Кваліфікація присвоюється, але потребує подальшого удосконалення через досвід роботи або навчання.</p>	4	<p>Учень (слухач) має обмежений обсяг навичок перукарських послуг для виконання базових модельних стрижок, простих зачісок, укладання волосся феном, сучасного фарбування волосся і більш широкі компетенції, які є, в основному, конкретними і загальними за характером. Застосовує навички під керівництвом у контрольованому середовищі. Кваліфікація присвоюється, але потребує подальшого удосконалення через досвід роботи або навчання.</p>
5	<p>Учень (слухач) має обмежений обсяг знань і більш широкі компетенції, які є, в основному конкретними і загальними за характером, пов'язані з базовими модельними стрижками, укладанням волосся феном способом „бомбаж”, „брашинг”, хімічною завивкою на спіральні коклюшки, сучасними способами фарбування волосся. З помилками дає визначення основних понять зачісок</p>	5	<p>Учень (слухач) має обмежений обсяг навичок. Під керівництвом у контрольованому середовищі виконує базові модельні стрижки, прості зачіски, укладання волосся феном, хімічні завивки на спіральні коклюшки, часткове та сучасне фарбування волосся. Кваліфікація присвоюється, але потребує подальшого удосконалення через досвід роботи або навчання.</p>

	<p>концентрованого типу на довгому волоссі та склад парфюмерно-косметичних засобів. Може частково обґрунтувати і проаналізувати свою відповідь. Несе часткову відповідальність за своє навчання. Кваліфікація присвоюється, але потребує подальшого удосконалення через досвід роботи або навчання.</p>		
6	<p>Учень (слухач) має обмежений обсяг знань і більш широкі компетенції, які є, в основному, конкретними і загальними за характером. Знає правила виконання базових модельних стрижок, укладання волосся феном способом „бомбаж”, „брашинг”, модельних зачісок, фарбування волосся сучасними способами, з окремими помилками дає визначення технології хімічної завивки із застосуванням спіральних коклюшок. Користується окремими видами технічної, технологічної та нормативної документації. Несе часткову відповідальність за своє навчання. Кваліфікація присвоюється, але потребує подальшого удосконалення через досвід роботи або навчання.</p>	6	<p>Учень (слухач) має обмежений обсяг навичок і більш широкі компетенції, які є, в основному, конкретними і загальними за характером. Застосовує навички, необхідні для виконання базових модельних стрижок, укладання волосся феном способом „бомбаж”, „брашинг”, модельних зачісок під керівництвом у контрольованому середовищі. Неусвідомлено застосовує прийоми контролю та самоконтролю. При виконанні фарбування сучасними способами та зачісок концентрованого типу з довгого волосся допускає помилки, які частково може виправити. Кваліфікація присвоюється, але потребує подальшого удосконалення через досвід роботи або навчання.</p>
7	<p>Учень (слухач) має широкі базові теоретичні знання, дає визначення основних технік, дає визначення основних прийомів виконання базових модельних зачісок, укладання волосся феном методом „бомбаж”, „брашинг”, фарбування</p>	7	<p>Учень (слухач) має конкретні практичні навички та під керівництвом правильно виконує основні прийоми і технологічні операції базових модельних стрижок, укладання волосся феном способами „бомбаж”, „брашинг”, модельних зачісок,</p>

	<p>сучасними способами, знає про склад та властивість парфюмерно-косметичних засобів для виконання різних видів перукарських робіт. Аналізує, порівнює, робить висновки. Його відповідь, у цілому, вірна, але містить неточності й недостатньо обґрунтована. Користується довідковою інформацією, технологічною документацією з перукарської справи. Відповідає за своє власне навчання.</p>	<p>концентрованого типу, фарбування волосся сучасними способами. Дотримується правил охорони праці, санітарії та гігієни, організовує робоче місце, планує виробничі дії та виконує контрольне завдання за типовим алгоритмом з незначними відхиленнями від норм часу. Достатньо усвідомлено користується технічною, технологічною та нормативною документацією з перукарської справи. Застосовує основні прийоми самоконтролю. При виконанні роботи допускає несуттєві помилки і неточності, які частково може виправити. Має обмежений досвід практики у конкретному аспекті роботи.</p>
8	<p>Учень (слухач) має широкі загальні базові теоретичні знання з технології модельних стрижок, укладання волосся феном способом „бомбаж” та „брашинг”, модельних зачісок та хімічної завивки на спіральні коклюшки. Володіє основними поняттями з часткового фарбування волосся, створення зачісок концентрованого типу з довгого волосся. Дає визначення основних понять з норм та правил санітарії та гігієни, основних теоретичних понять, аналізує, порівнює інформацію. Усвідомлено користується довідковою інформацією та технічною документацією. Відповідає за своє власне навчання.</p>	<p>Учень (слухач) має конкретні практичні навички, під керівництвом виконує основні прийоми і технологічні операції базових модельних стрижок, укладання волосся феном способом „бомбаж” та „брашинг”, модельних зачісок, хімічної завивки на спіральні коклюшки та фарбуванні волосся сучасними способами. Дотримується правил охорони праці, санітарії та гігієни, організовує робоче місце, планує виробничі дії та виконує контрольні завдання за типовим алгоритмом з незначним відхиленням від норм часу. Достатньо усвідомлено користується технічною, технологічною та нормативною документацією з перукарської справи. Застосовує основні прийоми самоконтролю. При</p>

			виконанні роботи допускає несуттєві помилки, які може виправити. Має обмежений досвід практики у конкретному аспекті роботи.
9	<p>Учень (слухач) має широкі загальні теоретичні знання з перукарської справи, застосовує свої знання при виконанні практичних завдань у типових та ускладнених умовах. Володіє технологією базових модельних стрижок, укладання волосся феном способом „бомбаж”, „брашинг”, створення модельних зачісок та фарбування волосся сучасними способами. Допускає незначні помилки в технології спіральної хімічної завивки. Усвідомлено користується довідковою інформацією, технічною, технологічною, законодавчою та нормативною документацією. При відповіді допускає несуттєві помилки, які може виправити. Відповідає за своє власне навчання.</p>	9	<p>Учень (слухач) має конкретні практичні навички, під керівництвом правильно виконує переважну більшість прийомів і технологічних операцій з перукарської справи. Самостійно і, в цілому, правильно, організовує робоче місце, виконує дезинфекцію інструментів, приладів, робочого місця. Вірно виконує базові модельні стрижки, укладання волосся феном способом „бомбаж”, „брашинг”, модельні зачіски, фарбування волосся сучасними способами, хімічну завивку на спіральні коклюшки. Усвідомлено користується документацією. Застосовує основні прийоми самоконтролю виробничих дій та методи контролю. При роботі допускає несуттєві помилки, які може виправити. Дотримується нормативних витрат косметичних засобів, барвників, енергоресурсів. Дотримується правил з охорони праці. Має обмежений досвід практики у конкретному аспекті роботи.</p>
10	<p>Учень (слухач) має значні теоретичні знання, застосовує спеціальні знання та компетенції. Володіє глибокими, міцними знаннями навчального матеріалу,</p>	10	<p>Учень (слухач) має конкретні практичні навички, самостійно, правильно, впевнено виконує прийоми і технологічні операції, необхідні для виконання базових модельних стрижок та укладання</p>

	<p>пов'язаного з технологією базових модельних стрижок, укладанням волосся способом „бомбаж”, „брашинг”, хімічної завивки із засто-суванням спіральних коклюшок, фарбуванням волосся сучасними способами, зачісок концентрованого типу. Здатний правильно використовувати парфюмерно-косметичні засоби. Відповідь учня повна, правильна, логічна, містить аналіз і систематизацію. Робить аргументовані висновки з незначною консультацією викладача. Самостійно користується джерелами інформації. Може вирішувати проблеми як у простих, так і виняткових ситуаціях. Виявляє пізнавально-творчий інтерес до обраної професії, нової техніки і технології.</p>		<p>волосся феном методом „бомбаж”, „брашинг”. Самостійно, в повному обсязі, виконує базові модельні зачіски та фарбування волосся сучасними способами. Виконує всі зачіски концентрованого типу на довгому волоссі з використанням парфюмерно-косметичних засобів. Дотримується правил охорони праці. Здатним до самокерування, незалежно вирішувати проблеми, застосувати спеціальні знання як у простих, так і виняткових ситуаціях.</p>
<p>11</p>	<p>Учень (слухач) має значні конкретні теоретичні, знання та компетенції, здатний їх ефективно використовувати при виконанні всіх передбачених навчальною програмою завдань, пов'язаних з технологією базових модельних стрижок, укладанням волосся феном методом „бомбаж”, „брашинг”, хімічної завивки із застосуванням спіральних коклюшок. Робить аргументовані висновки з технології сучасного фарбування волосся, технології зачісок концентрованого типу, користується джерелами інформації. Самостійно і правильно застосовує довідкову</p>	<p>11</p>	<p>Учень (слухач) має значні конкретні, практичні навички, самостійно, правильно, впевнено виконує всі прийоми, технологічні операції, пов'язані з базовими модельними стрижками, укладанням волосся феном методом „бомбаж”, „брашинг”, фарбуванням волосся сучасними способами. Виконує зачіски концентрованого типу з довгого волосся. Раціонально і ефективно організовує працю на робочому місці. Самостійно, в повному обсязі, виконує контрольні завдання. Зразково дотримується норм витрат матеріалу та інших ресурсів. Володіє основами професійної культури та виявляє прагнення і здатність</p>

	інформацію та нормативну документацію. Здатен до самокерування, при навчанні застосовує спеціальні знання. Може вирішувати проблеми незалежно. Виявляє пізнавально-творчий інтерес до обраної професії, нових та сучасних технологій.		до продуктивної і творчої співпраці в колективі. Забезпечує високий рівень організації робочого місця та дотримання правил охорони праці. Здатний до самокерування, вирішення проблем як у простих, так і у виняткових ситуаціях. Має практичний досвід у роботі.
12	Учень (слухач) має значні конкретні, теоретичні знання, здатність застосовувати спеціальні знання, передбачені навчальною програмою. Знає правила виконання базових модельних стрижок, укладання волосся феном методом „бомбаж”, „брашинг”, хімічної завивки із застосуванням спіральних коклюшок. Робить аргументовані висновки з технології сучасного фарбування волосся та зачісок концентрованого типу. Знає норми і правила санітарії та гігієни. Відповідь учня (слухача) повна, правильна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення. Вміє самостійно знаходити і користуватися джерелами інформації, оцінювати отриману інформацію. Встановлює причинно-наслідкові та міжпредметні зв'язки. Робить аргументовані висновки і усвідомлено використовує всі види довідково-технічної та нормативної документації в межах навчальної програми. Бездоганно виконує завдання як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.	12	Учень (слухач) має значні конкретні навички, самостійно, бездоганно виконує всі прийоми і технологічні операції, необхідні для виконання базових модельних стрижок, укладання волосся феном методом „бомбаж”, „брашинг”, фарбування волосся сучасними способами. Виконує зачіски концентрованого типу з довгого волосся, гарячу завивку локонами різних видів. Вміє самостійно розробляти технічну, технологічну документацію та її види. Знаходить шляхи зменшення витрат парфюмерно-косметичних засобів та інших ресурсів. Впевнено й усвідомлено застосовує всі прийоми самоконтролю виробничих дій та методи контролю за якістю роботи. Опановує основи професійної культури та виявляє прагнення і здатність до продуктивної, творчої співпраці в колективі. Забезпечує високий рівень організації праці, зразково дотримується правил охорони праці. Має практичний досвід у роботі, здатний до самокерування, незалежно вирішує проблеми як у простих, так і виняткових ситуаціях.

	<p>Виявляє пізнавально-творчий інтерес до обраної професії. Здатним до самокерування при навчанні незалежно вирішує проблеми як у простих, так і у виняткових ситуаціях.</p>		
--	--	--	--

**ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ
ОБОВ'ЯЗКОВИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ, УСТАТКУВАННЯ**

<i>№ з/п</i>	<i>Найменування</i>	<i>Кількість одиниць на групу з 15 осіб</i>		<i>Примітка</i>
		<i>Для індивідуального користування</i>	<i>Для групового користування</i>	
1	2	3	4	5
1.	Робоче місце перукаря: - дзеркало; - крісло; - туалетний стіл.	1 1 1	15 15 15	
2.	Мийка.		5	
3.	Сушуар.		5	
4.	Клімазон.		2	
5.	Манекен головки.	1	15	
6.	Тресбанк.	1	15	
7.	Карда.		5	
8.	Стерилізатор.		2	

ІНСТРУМЕНТ, ПРИСТОСУВАННЯ

<i>№ з/п</i>	<i>Найменування</i>	<i>Кількість одиниць на групу в 15 чол.</i>		<i>Примітка</i>
		<i>Для індивідуального користування</i>	<i>Для групового користування</i>	
Інструмент для розчісування волосся				
1.	Гребінці (різних видів): - комбіновані; - з гострою ручкою; - зі звичайною ручкою; - з однорідним розподілом зубців.	4	60	
2.	Щітки: - масажні; - щетинисті.	2	30	
Ріжучий інструмент				
1.	Ножиці: - прямі; - філірувальні; - прапорні.	1 1	15 15 2	
2.	Бритви: - безпечні.	1	15	

1	2	3	4	5
3.	Машинки для стрижки волосся.	1	15	
Інструмент для укладання і завивки волосся				
1.	Бігуді (комплект 30 шт.)	1	15	
2.	Коклюшки (комплект 50 шт.)	1	15	
3.	Щипці різних видів: - звичайні; - „гофре”; - „щипці-праска”.	1	15 5 5	
4.	Фен.	1	15	
5.	Затискачі.	10	150	
Пристосування				
1.	Пульверизатор.	1	15	
2.	Мисочка (неметалева).	1	15	
3.	Гумові рукавички.	1	15	
4.	Пензлик.	1	15	
5.	Губки, спонжі.	1	15	
6.	Утеплюючий ковпак.	1	15	
7.	Мірний стаканчик.	1	15	
8.	Шапочка для мелірування.	1	15	
Білизна				
1.	Пеньюар.	2	30	
2.	Рушник.	2	30	
3.	Серветка.	3	45	
4.	Пелерина.	1	15	
5.	Комірці.		100	

ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНА ХАРАКТЕРИСТИКА
ВИПУСКНИКА ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОГО
НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ.

(підприємства, установи та організації, що здійснюють підготовку
кваліфікованих робітників)

1. Професія: 5141.2 “перукар” (“перукар-модельєр”)
(код, назва професії)

2. Кваліфікація: перукар 1 класу
(рівень кваліфікації – розряд, клас, категорія)

3. Кваліфікаційні вимоги:

Повинен знати:

будову та властивості шкіри і волосся людини; основи санітарії та гігієни; основи професійної етики; склад та властивості матеріалів та парфумерно-косметичних засобів для виконання різних видів перукарських робіт; основи моделювання та композиції, технологію виготовлення пастижерних виробів та доповнень; напрямки розвитку світової моди в галузі перукарського мистецтва та декоративної косметики; норми та правила санітарії, гігієни, охорони праці, протипожежного захисту; інформаційні технології; основи галузевої економіки; основи трудового законодавства.

Повинен уміти:

виконувати послуги з миття та масажу голови, прості та класичні, базові та сучасні, чоловічі, жіночі та дитячі модельні стрижки із застосуванням прогресивних методів та технологічних прийомів з урахуванням індивідуальних особливостей людини; виконувати укладання волосся феном способом “бомбаж”, “брашинг” та пальцями рук, гарячу завивку волосся локонами різних видів та хвилями із застосуванням прогресивних інструментів та способів, прості модельні зачіски із використанням різних типів бігуді та з урахуванням індивідуальних особливостей людини. Виготовляти пастижерні вироби та доповнення. Виконувати послуги із холодного укладання волосся хвилями, хімічної завивки волосся різними способами із застосуванням як класичних, так і прогресивних технологій. Фарбувати волосся фарбниками різних груп, зафарбовувати сивину, знебарвлювати волосся, здійснювати часткове фарбування волосся, володіти сучасними способами фарбування, колорювання. Виконувати модельні зачіски різних типів із довгого волосся.

4. Загальнопрофесійні вимоги:

Повинен:

- а) раціонально та ефективно організовувати працю на робочому місці;
- б) дотримуватися норм технологічного процесу;

- в) не допускати браку в роботі;
- г) знати й виконувати вимоги нормативних актів про охорону праці й навколишнього середовища, додержуватись норм, методів і прийомів безпечного ведення робіт;
- д) використовувати в разі необхідності засоби попередження і усунення природних і непередбачених негативних явищ (пожежі, аварії, повені тощо.)

5. Вимоги до освітнього рівня осіб, які навчатимуться в системі професійно-технічної освіти:

Попередній професійно-технічний освітній рівень – перукар 2 класу:

- за умови продовження первинної професійної підготовки в ПТНЗ другого та третього атестаційного рівня без вимог до стажу роботи;
- за умови підвищення кваліфікації стаж роботи не менше 3-х років за кваліфікацією перукаря 2 класу.

6. Сфера професійного використання випускника:

Побутове обслуговування населення. Перукарська справа.

7. Специфічні вимоги:

- а. **Вік:** не менше 16 років.
- б. **Стать:** жіноча, чоловіча.
- с. **Медичні обмеження.**

**Типовий навчальний план
підготовки кваліфікованих робітників**

Професія: 5141.2 „перукар” („перукар - модельєр”)
(код, назва професії)

Кваліфікація: Перукар 1 класу
(рівень кваліфікації – розряд, клас, категорія)

Загальний фонд навчального часу: 401 година

№ з/п	Навчальні предмети	Кількість годин	
		всього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Загально-технічна підготовка.	27	
1.1.	Інформаційні технології.	3	2
1.2.	Основи галузевої економіки і підприємництва.	3	
1.3.	Основи трудового законодавства.	10	
1.4.	Резерв часу.	11	
2.	Професійно-теоретична підготовка.	78	
2.1.	Перукарська справа.	48	12
2.2.	Матеріалознавство.	3	-
2.3.	Основи санітарії та гігієни.	3	
2.4.	Спец малювання.	15	10
2.5.	Охорона праці.	6	
2.6.	Основи професійної етики та культура спілкування.	3	
3.	Професійно-практична підготовка.	278	
3.1.	Виробниче навчання.	126	
3.2.	Виробнича практика.	152	
5.	Державна кваліфікаційна атестація (або поетапна атестація при продовженні навчання).	8	
6.	Загальний обсяг навчального часу.	401	24

Перелік необхідних кабінетів, майстерень для підготовки кваліфікованих робітників за професією „перукар”:

1. Кабінети: - перукарської справи - *;
- матеріалознавства - *;
- охорони праці;
- економіки.

2. Майстерні перукарів.

**Примітка:* для підприємств, організацій, установ, що здійснюються при наявності кабінетів, лабораторій, майстерень позначених -*.

**Типова навчальна програма
з предмета “Інформаційні технології”**

<i>№ п/п</i>	<i>ТЕМИ</i>	<i>Кількість годин</i>	
		<i>Всього</i>	<i>З них лабораторно- практичні роботи</i>
1	Використання програмних засобів для створення нових образів, зачісок і т.п.	3	2
	<i>Всього годин:</i>	3	2

**Тема 1. Використання програмних засобів для створення нових образів,
зачісок і т.п.**

Прикладні програми спеціального призначення. Прикладні програми для підтримки навчання перукарській справі, макіяжу, комп'ютерні енциклопедії.

Інформаційно-пошукові системи, їх призначення, робота з ними.

**Типова навчальна програма
з предмета “Основи галузевої економіки і підприємництва”**

<i>№ п/п</i>	<i>Тема</i>	<i>Кількість годин</i>	
		<i>Всього</i>	<i>З них лабораторно- практичні роботи</i>
1	Основи маркетингу перукарської справи.	2	
2	Механізми ціноутворення у салоні - перукарні	1	
	<i>Всього годин:</i>	3	

Тема 1. Основи маркетингу перукарської справи.

Вивчення кола клієнтів. Джерела ринкової інформації. Основні принципи залучення клієнта. Критерії вибору сегмента ринку. Фактори, що впливають на рішення клієнта про обслуговування. Дослідження клієнтів у салоні на рівні малого бізнесу.

Тема 2. Механізми ціноутворення в салоні – перукарні.

Типи цінової політики. Психологічні аспекти прийняття цін. Акції з просування послуг у салонах. Правила та навички продажу перукарських послуг.

**Типова навчальна програма
з предмета „Основи трудового законодавства”**

№ п/п	Тема	Кількість годин	
		Всього	З них лабораторно- практичні роботи
1.	Права громадян України на працю. Трудовий договір.	4	
2.	Правове регулювання робочого часу і часу відпочинку. Трудова дисципліна. Матеріальна відповідальність.	4	
3.	Соціальні гарантії та соціальний захист працівників.	2	
Всього годин		10	

Тема 1. Права громадян України на працю. Трудовий договір.

Конституція України про права і свободи людини і громадянина. Основні трудові права і обов'язки працівників. Особливості регулювання праці деяких категорій працівників.

Трудовий договір, його зміст і форми. Терміни трудового договору. Випробні терміни при прийнятті на роботу. Переведення на іншу роботу. Підстави припинення трудового договору. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника, власника або уповноваженого ним органу, за вимогами профспілкового органу.

Гарантії забезпечення права на працю звільненим працівникам. Порядок їх звільнення.

Тема 2. Правове регулювання робочого часу і часу відпочинку. Трудова дисципліна. Матеріальна відповідальність.

Право громадян на відпочинок. Види робочого часу, зумовлені його тривалістю. Підсумковий облік робочого часу. Обмеження надурочних робіт. Час відпочинку. Щорічні та додаткові відпустки, порядок їх надання.

Правові засади зміцнення трудової дисципліни. Заохочення за успіхи в роботі, стягнення за порушення трудової дисципліни. Види і межі матеріальної відповідальності. Визначення розміру і порядок покриття шкоди, заподіяної працівником.

Трудові спори, порядок їх розгляду. Виконання рішень комісій з трудових спорів, народного суду.

Тема 3. Соціальні гарантії та соціальний захист працівників.

Право громадян України на зайнятість. Регулювання та організація зайнятості населення. Компенсація при втраті роботи.

Контроль і відповідальність за порушення законодавства про зайнятість населення.

**Типова навчальна програма
з предмета «Перукарська справа»**

№ п/п	Тема	Кількість годин	
		Всього	З них лабораторно- практичні роботи
1.	Вступне заняття	1	
2.	Масаж голови	2	1
3.	Укладання волосся пальцями рук	3	
4.	Сучасні чоловічі, жіночі та дитячі модельні стрижки	13	2
5.	Гаряча завивка із застосуванням прогресивних інструментів	2	1
6.	Прогресивні технології хімічної завивки волосся	6	2
7.	Колорування волосся	7	2
8.	Модельні зачіски різних типів.	14	4
	Всього годин:	48	12

Тема 1. Вступне заняття.

Проаналізувати раніше вивчений матеріал і ознайомити з кваліфікаційним рівнем перукаря I класу.

Тема 2. Масаж голови.

Миття голови. Масаж голови, його призначення, послідовність виконання. Витрати матеріалів по догляду за волоссям при масажі. Ознайомлення з кошторисом цін на масаж голови.

Лабораторно-практична робота.

Схема техніки виконання масажу голови.

Тема 3. Укладання волосся пальцями рук.

Укладання волосся різними способами. Технологія виконання хвиль холодним способом. Укладання волосся пальцями рук за допомогою сучасних засобів для стайлінгу. Укладання волосся феном з насадкою “дифузор”.

Тема 4. Сучасні чоловічі, жіночі та дитячі модельні зачіски.

Базові модельні стрижки. Технологія виконання сучасних стрижок з урахуванням індивідуальних особливостей людини. Застосування прогресивних методів стрижки: “пойтинг”, “слайсинг”, “метод джгута”, “пектаж”.

Лабораторно-практична робота.

Розробка схем сучасних стрижок з застосуванням прогресивних методів: “пойтинг”, “слайсинг”, “пектаж”.

Тема 5. Гаряча завивка волосся із застосуванням прогресивних інструментів.

Гаряча завивка волосся локонами різних видів. Застосування прогресивних інструментів: щипців “гофре”, “праска”.

Лабораторно-практична робота.

Схема вправ за допомогою щипців: «гофре», «праска»

Тема 6. Прогресивні технології хімічної завивки волосся.

Хімічна завивка на спіральні коклюшки. Види хімічної завивки: лужна, кислотна, м'який лужний перманент, піноподібний.

Технологія хімічної завивки волосся прогресивними методами: “гофре”, “кільцева”, “каракулевий джгут”, “на шапочку”, “з перекрутом», «накрутка від кореня”. Використання сучасних засобів для хімічної завивки волосся.

Лабораторно - практична робота.

Схема виконання хімічної завивки волосся сучасними техніками: «гофре», «кільцева», «на шапочку», «з перекрутом» «накрутка від кореня».

Тема 7. Колорування волосся.

Сучасні техніки фарбування волосся . Технологія виконання колорування барвниками різних груп. Сучасні техніки колорування: “Грандж”, “Треш”, “Ретро” за допомогою зигзагоподібних проділів, фарбування технікою “акварель”, “кольорова мозаїка”.

Лабораторно - практична робота.

Схема виконання сучасних технік колорування волосся: «Грандж», «Треш», «Ретро».

Тема 8. Модельні зачіски різних типів.

Базові модельні зачіски. Напрямки моди у модельних зачісках різних типів. Принципи художнього моделювання зачіски: пропорція, силует, форма, маса та колір волосся, ритм, рухи у зачісці, композиція, акцент. Технологія виконання модельних зачісок різних типів, залежно від стилю. Виготовлення пастижерних виробів та доповнення для прикрас при моделюванні зачісок. Декоративна косметика. Види макіяжа залежно від стилю зачіски.

Лабораторно-практична робота.

Виконання пастижерних виробів та доповнень для прикрас при моделюванні зачісок.

**Типова навчальна програма
з предмета " Матеріалознавство "**

<i>№ п/п</i>	<i>Теми</i>	<i>Кількість годин</i>	
		<i>Всього</i>	<i>З них лабораторно- практичні роботи</i>
1	ВСТУП	1	-
2	Матеріали для виготовлення пастижерних виробів та доповнень	1	-
3	Напрямки розвитку світової моди в галузі декоративної косметики	1	-
	<i>ВСЬОГО</i>	3	-

Тема 1. Вступ.

Роль матеріалознавства в наданні якісних перукарських послуг населенню.

Тема 2. Матеріали для виготовлення пастижерних виробів та доповнень.

Натуральне волосся, штучне волосся, його властивості. Допоміжні матеріали. Догляд за виробами із натурального і штучного волосся.

Тема 3. Напрями розвитку світової моди в галузі декоративної косметики.

Сучасні засоби декоративної косметики, їх властивості і використання.

**Типова навчальна програма
з предмета " Основи санітарії і гігієни "**

<i>№ п/п</i>	<i>Теми</i>	<i>Кількість годин</i>	
		<i>Всього</i>	<i>З них лабораторно- практичні роботи</i>
1.	Вивчення законодавчої та нормативної документації з санітарії та гігієни перукарської справи.	3	-
<i>Всього годин:</i>		3	-

**Типовий навчальний план
з предмета “Спеціальне малювання”**

<i>№ п/п</i>	<i>Тема</i>	Кількість годин	
		<i>Всього</i>	<i>З них лабораторно - практичні роботи</i>
1	Вступне заняття	1	
2	Малювання волосся в сучасних техніках колорування	5	4
3	Малювання декоративних прикрас, аксесуарів	5	4
4	Основи композиції в сучасних стрижках та зачісках різних типів із довгого волосся	4	2
	<i>Всього годин:</i>	15	10

Тема 1. Вступне заняття

Проаналізувати базовий матеріал кваліфікаційного рівня перукаря II класу.

Ознайомити з програмою курсу.

Тема 2. Малювання волосся в сучасних техніках колорування

Малювання волосся різними техніками. Передача типу волосся при однокольоровому малюнку. Малювання сучасних способів колорування: “треш”, “ретро”, “балояж” різними техніками живопису: акварель, темпера, олівець.

Лабораторно-практична робота.

Малювання сучасних способів колорування різними техніками живопису: туш, акварель, олівець.

Тема 3. Малювання декоративних прикрас, аксесуарів

Малювання зачісок історичних періодів. Малювання фантазійних, зацікавлених, оригінальних прикрас для зачісок різних типів різними техніками живопису.

Лабораторно-практична робота.

Малювання прикрас для зачісок різних типів різними техніками живопису.

Тема 4. Основні композиції в сучасних стрижках та зачісках різних типів із довгого волосся

Моделювання зачісок і стрижок. Малювання сучасних чоловічих, жіночих стрижок в різних поворотах в зв'язку з основами композиції. Малювання зачісок різних типів із довгого волосся.

Лабораторно-практична робота.

Малювання зачісок різних типів із довгого волосся.

**Типова навчальна програма
з предмета «Охорона праці»**

<i>№ п/п</i>	<i>Тема</i>	<i>Кількість годин</i>	
		<i>Всього</i>	<i>З них лабораторн о- практичні роботи</i>
1.	Правові та організаційні основи охорони праці	1	-
2.	Основи безпеки праці у галузі	1	-
3.	Основи пожежної безпеки	1	-
4.	Основи електробезпеки	1	-
5.	Основи гігієни праці та виробничої санітарії. Медичні огляди.	1	-
6.	Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках.	1	-
<i>Всього годин:</i>		6	-

Тема 1. Правові та організаційні основи охорони праці.

Зміст поняття "Охорона праці", соціально-економічне значення охорони праці. Мета і завдання предмета "Охорона праці", обсяг, зміст і порядок його вивчення. Додаткові вимоги щодо вивчення предмета при підготовці робітників для виконання робіт з підвищеною небезпекою.

Основні законодавчі акти з охорони праці: Конституція України, Закон про охорону здоров'я населення, Закон України про пожежну безпеку, законодавство про охорону природи і навколишнього середовища.

Основні завдання системи стандартів безпеки праці: зниження і усунення небезпечних та шкідливих виробничих факторів, створення ефективних засобів захисту працюючих. Галузеві стандарти.

Правила внутрішнього трудового розпорядку. Колективний договір, його укладення і виконання. Права працівників на охорону праці під час роботи на підприємстві, пільги і компенсація за важкі та шкідливі умови праці. Охорона праці жінок і підлітків. Порядок забезпечення засобами індивідуального та колективного захисту.

Державний і громадський контроль за охороною праці, відомчий контроль. Органи державного нагляду за охороною праці.

Відповідальність за порушення законодавства про охорону праці, правила та інструкція з охорони праці. Дисциплінарна, матеріальна і кримінальна відповідальність.

Інструктування з техніки безпеки праці. Поняття про виробничий травматизм і профзахворювання. Нещасні випадки, пов'язані з працею на виробництві і побутові. Алкоголізм і безпека праці. Профзахворювання і профотруєння.

Основні причини травматизму і захворювання на виробництві. Основні заходи запобігання травматизму і захворювання на виробництві: організаційні, технічні, санітарно-виробничі, медико-профілактичні. Соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань.

Розслідування та облік нещасних випадків на виробництві, професійних захворювань і професійних отруєнь.

Тема 2. Основи безпеки праці у галузі.

Загальні питання техніки безпеки праці. Перелік робіт з підвищеною небезпекою, для проведення яких потрібне спеціальне навчання і щорічна перевірка знань з охорони праці. Роботи з підвищеною небезпекою в галузі. Вимоги до техніки безпеки праці при експлуатації обладнання та устаткування, які відносяться до даної професії. Зони безпеки та їх огороження. Світлова і звукова сигналізація. Попереджувальні написи, сигнальне фарбування. Знаки безпеки.

Засоби індивідуального захисту від небезпечних і шкідливих факторів. Спецодяг, спецвзуття та інші засоби захисту. Захист від шуму, пилу, газу, вібрації, несприятливих метеорологічних умов. Мікроклімат виробничих приміщень. Прилади контролю безпечних умов праці, порядок його виконання.

Обов'язкові для всіх робітників правила та заходи щодо попередження нещасних випадків і аварій. План ліквідації аварії. План евакуації з приміщень у випадок аварії.

Вимоги з техніки безпеки у навчальних, навчально-виробничих приміщеннях навчальних закладів.

Примітка: Зміст теми II доповнюється і уточнюється відповідно вимог до техніки безпеки праці для конкретних виробництв і професій.

Тема 3. Основи пожежної безпеки.

Характерні причини виникнення пожеж: порушення правил використання відкритого вогню і електричної енергії, використання непідготовленої техніки в пожежонебезпечних місцях, порушення правил використання опалювальних систем електронагрівальних приладів. Відсутність захисту від блискавки, дитячі пустощі. Пожежонебезпечні властивості речовин.

Організаційні та технічні протипожежні заходи. Пожежна сигналізація.

Горіння речових цінностей і способи його припинення. Умови горіння. Спалах, запалення, самозапалення, горіння, тління. Легкозаймисті і горючі

речовини. Займисті, важкозаймисті і незаймисті речовини, матеріали та конструкції. Поняття вогнестійкості.

Вогнегасильні речовини та матеріали: рідина, піна, вуглекислота, пісок, покривала, їх властивості. Пожежна техніка для захисту об'єктів: автомобілі та мотопомпи, вогнегасники, будова, використання на пожежі.

Особливості гасіння пожеж на об'єктах даної галузі. Організація пожежної охорони в галузі.

Тема 4. Основи електробезпеки. Електрика промислова, статична і атмосферна.

Особливості ураження електрострумом. Їх види. Впливи електричного струму на організм людини. Електричні травми. Їх види. Фактори, які впливають на ступінь ураження: величина напруги, частота струму, шлях і тривалість дії, фізичний стан дії електричного струму.

Кваліфікація виробничих приміщень відносно небезпеки ураження працюючих електрострумом.

Допуск до роботи з електрикою і електрифікованими машинами. Колективні та індивідуальні засоби захисту в електроустановках. Попереджувальні надписи, плакати та пристрої, ізолюючі прилади. Занулення та захисне заземлення, їх призначення. Робота з переносними електросвітильниками.

Захист від статичної електрики. Захист будівель та споруд від блискавки. Правила поведінки під час грози.

Тема 5. Основи гігієни праці, виробничої санітарії. Медичні огляди.

Поняття про виробничу санітарію, як систему організаційних, гігієнічних та санітарно-технічних заходів. Шкідливі виробничі фактори (шум, вібрація, іонізуюче випромінювання, тощо) основні шкідливі речовини, їх вплив на організм. Лікувально-профілактичне харчування.

Фізіологія людини. Чергування праці і відпочинку. Виробнича гімнастика. Додержання норм піднімання і переміщення важких речей неповнолітніми і жінками.

Основні гігієнічні особливості праці за даною професією. Вимоги до опалення, вентиляції та кондиціонування повітря виробничих, навчальних та побутових приміщень. Правила експлуатації систем опалення та вентиляції.

Види освітлення. Природне освітлення. Штучне освітлення: робоче та аварійне. Правила експлуатації освітлення.

Санітарно-побутове забезпечення працюючих.

Щорічні медичні огляди неповнолітніх осіб віком до 21 року.

Тема 6 Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках.

Стислі основи анатомії людини. Послідовність, принципи й засоби надання першої допомоги, дії у важких випадках.

Основні принципи надання першої допомоги: правильність, доцільність дії, шкідливість, рішучість, спокій.

Засоби надання першої допомоги. Медична аптечка, її склад, призначення, правила користування. Перша допомога при запорошуванні очей, пораненнях, вивихах, переломах. Припинення кровотечі з рани, носа, вуха, легень, стравоходу. Надання першої допомоги при знепритомленні (утраті свідомості, шоку, тепловому та сонячному ударі, опіку, обмороженні).

Ознаки отруєння і перша допомога. Способи надання допомоги при ураженні електричним струмом, при отруєнні чадним газом, алкоголем, нікотинном. Правила надання допомоги.

Оживлення. Способи штучного дихання, положення потерпілого і дії особи, яка надає допомогу. Непрямий масаж серця. Порядок одночасного виконання масажу і штучного дихання. Транспортування потерпілого. Підготовка потерпілого до транспортування. Вимоги до транспортних засобів.

Типова навчальна програма
з предмета « Професійна етика та культура спілкування »

<i>№ п/п</i>	<i>Теми</i>	<i>Кількість годин</i>	
		<i>Всього</i>	<i>З них лабораторно- практичні роботи</i>
1	Імідж ділової людини	3	-
2	Службові бесіди, телефонні розмови, листи	3	-
<i>Всього годин:</i>		6	-

Тема 1. Імідж ділової людини

Культура службових відносин. Службовий етикет керівника і підлеглого. Перукар-модельєр, як керівник групи працівників.

Тема 2. Службові бесіди, телефонні розмови, листи.

Професійний етикет ділових бесід, телефонного спілкування. Вміння складати резюме та інші ділові папери. Роль реклами в підвищенні культури обслуговування в салонах-перукарнях.

Типова навчальна програма з виробничого навчання

спеціальність: 5141.2 “перукар” (“перукар-модельєр”)
(код, назва професії)

кваліфікація: перукар 1 класу
(рівень кваліфікації-розряд, клас, категорія)

<i>№ п/п</i>	<i>Тема</i>	<i>Кількість годин</i>
I. Виробниче навчання		
1	Вступне заняття. Охорона праці. Актуалізація опорних знань за кваліфікацією «перукар 2 класу».	6
2	Виготовлення пастижерних виробів	6
3	Масаж голови	6
4	Укладання волосся холодним способом	6
5	Сучасні чоловічі, жіночі та дитячі модельні стрижки	24
6	Гаряча завивка з застосуванням прогресивних інструментів	6
7	Прогресивні технології хімічної завивки волосся	18
8	Колорування волосся	18
9	Виконання модельних зачісок різних типів.	24
10	Комплексна робота	12
Всього годин:		126
II. Виробнича практика		
1	Ознайомлення з підприємством. Інструктаж з охорони праці	8
2	Самостійне виконання перукарських послуг на робочих місцях в перукарнях	144
Всього годин:		152
Разом:		278

I. Виробниче навчання.

Тема 1. Вступне заняття. Охорона праці

Навчально-виховні задачі курсу. Сфера застосування отриманих знань та навичок. Ознайомлення учнів з освітньо - кваліфікаційною характеристикою «перукаря 1 класу».

Знайомство з режимом роботи, формою організації праці та правилами внутрішнього розпорядку в навчальних перукарнях. Виробничий план групи та навчального закладу.

Демонстрація кращих робіт випускників.

Техніка безпеки праці. Вимоги техніки безпеки праці в начальних перукарнях та на робочих місцях. Правила техніки безпеки при виконанні перукарських робіт. Основні правила електробезпеки.

Пожежна безпека. Характерні причини пожеж в навчальних перукарнях та правила пожежної безпеки. Заходи попередження пожеж. Правила користування електронагрівальними приладами, електроінструментом; відключення електромережі; заходи обережності при користуванні пожежонебезпечними речовинами. Правила поведінки учнів при пожежі. Правила користування певними засобами пожежогасіння, використання вогнегасників і внутрішніх пожежних кранів.

Надання першої допомоги при враженні електричним струмом, при опіках.

Тема 2. Виготовлення пастижерних виробів.

Інструктаж за змістом занять, організація робочого місця пастижера, вимоги охорони праці

Вправи. Обробка волосся: дезинфекція, миття, розчісування на карді. Плетіння тресу різними способами. Виготовлення виробів та доповнень із волосся (вії, накладки, вставки, шиньйони).

Тема 3. Масаж голови.

Інструктаж за змістом занять, організація робочого місця, вимоги охорони праці.

Вправи. Дотримання правил гігієни. Підготовчі роботи перед масажем голови, виконання масажу голови.

Тема 4. Укладка волосся холодним способом.

Інструктаж за змістом занять, організація робочого місця, вимоги охорони праці.

Вправи. Виконання підготовчих робіт, приготування розчину. Виконання прямих, косих та поперечних хвиль. З'єднання хвиль. Оформлення кільцевих локонів. Виконання комбінованої укладки з використанням бігуді. Виконання укладки хвиль феном.

Тема 5. Сучасні чоловічі, жіночі та дитячі модельні стрижки.

Інструктаж за змістом занять, організація робочого місця та вимоги охорони праці.

Вправи. Визначення особливостей форми голови, підбір виду та фасону стрижки. Виконання сучасних чоловічих, жіночих та дитячих модельних стрижок. Оволодіння прогресивними методами стрижок (слайсінг, піктаж, пойнтірування). Укладання волосся феном, пальцями рук, за допомогою засобів для стайлінгу.

Тема 6. Гаряча завивка з застосуванням прогресивних інструментів.

Інструктаж за змістом занять, організація робочого місця, вимоги охорони праці.

Вправи. Укладання волосся хвилями, розташування хвиль в залежності від форми зачіски. Виконання сучасних видів завивки із застосуванням прогресивних інструментів.

Тема 7. Прогресивні технології хімічної завивки волосся.

Інструктаж за змістом занять, організація робочого місця, вимоги охорони праці.

Вправи. Накручування волосся на коклюшки та інші інструменти залежно від виду завивки, застосування різних варіантів накручування. Виконання сучасних видів хімічної завивки з використанням прогресивних технологій.

Тема 8. Колорування волосся.

Інструктаж за змістом занять, організація робочого місця, вимоги охорони праці.

Вправи. Виконання колорування волосся різними способами: «Ретро», «Грандж», «Треш». Підбір кольорів.

Тема 9. Виконання модельних зачісок.

Інструктаж за змістом занять, організація робочого місця, вимоги охорони праці.

Вправи. Накручування волосся на бігуді залежно від типу зачіски з урахуванням індивідуальних особливостей людини і принципів художнього конструювання та моделювання зачіски.

Оформлення волосся у зачіску з урахуванням призначення та стилю: класичного, романтичного, колорит, екстрим, авангардного. Створення зачісок різних типів на довгому волоссі з використанням інноваційних елементів зачіски.

Тема 10. Комплексна робота.

Інструктаж за змістом занять, організація робочого місця і вимоги охорони праці. Види робіт, порядок та послідовність виконання комплексних робіт.

Самостійне виконання комплексу перукарських робіт, включаючи всі види підготовчих та заключних робіт: миття голови, фарбування волосся, стрижку, завивку, укладку волосся, оформлення зачіски. Застосування раціональних прийомів виконання робіт.

II. Виробнича практика.

Тема 1. Ознайомлення з підприємством, інструктаж з охорони праці.

Ознайомлення з характером роботи підприємства, розташуванням приміщень, обладнанням.

Ознайомлення з організацією планування праці та контролю якості виконуваних послуг у перукарів на робочому місці, із організацією робочих місць перукарів – переможців фахової майстерності.

Інструктаж з охорони праці, електробезпеки та пожежної безпеки на підприємстві (проводить інженер підприємства) .

Тема 2. Самостійне виконання перукарських послуг на робочих місцях в перукарнях.

За час передвипускної виробничої практики учні повинні навчитися самостійно виконувати роботу за професією на робочих місцях підприємств у відповідності з кваліфікаційною характеристикою із застосуванням научної організації праці.

Під час передвипускної виробничої практики учні повинні :

- виконувати роботи на основі документації, що застосовується у сфері послуг, за нормами кваліфікованих робітників;
- вивчати передові високопродуктивні прийоми та способи праці, а також інструменти, пристосування, оснащення, що застосовується новаторами побутового обслуговування;
- самостійно розробляти та здійснювати заходи по найефективнішому використанню робочого часу, попередженню дефектів, економному витраченню матеріалів, інструментів;
- виявляти технічні неполадки апаратури та вживати заходи щодо їх усунення;
- суворо дотримуватися правил безпеки праці, пожежної безпеки.

Примітка: Детальна програма виробничої практики розробляється кожним навчальним закладом окремо з урахуванням сучасних технологій, новітніх устаткувань та матеріалів, умов виробництва, за погодженням з підприємствами-замовниками кадрів та затверджується в установленому порядку.

Кваліфікаційна пробна робота.

Види робіт:

- сучасні чоловічі стрижки із застосуванням прогресивних методів та технологічних прийомів з урахуванням індивідуальних особливостей людини, з подальшим миттям і масажем голови та укладання волосся пальцями рук;
- жіночі або дитячі сучасні стрижки з застосуванням прогресивних методів та технологічних прийомів з урахуванням індивідуальних особливостей людини, з подальшим миттям і масажем голови та укладання волосся пальцями рук;

- жіночі сучасні стрижки із застосуванням прогресивних методів та технологічних прийомів з урахуванням індивідуальних особливостей людини, з подальшою гарячою завивкою волосся локонами із застосуванням прогресивних інструментів і способів;
- жіночі сучасні стрижки із застосуванням прогресивних методів та технологічних прийомів з урахуванням індивідуальних особливостей людини, з подальшим створенням простої модельної зачіски із використанням різних типів бігуді;
- жіночі сучасні стрижки із застосуванням прогресивних методів та технологічних прийомів з урахуванням індивідуальних особливостей людини, з подальшим укладанням волосся у зачіску будь-якого типу на довгому волоссі із застосуванням самостійно виготовлених пастижерних виробів і доповнень;
- жіночі сучасні стрижки із застосуванням прогресивних методів та технологічних прийомів з урахуванням індивідуальних особливостей людини, з подальшим холодним укладанням волосся хвилями;
- жіночі сучасні стрижки із застосуванням прогресивних методів та технологічних прийомів з урахуванням індивідуальних особливостей людини, на основі хімічної завивки із застосуванням прогресивних технологій;
- жіночі сучасні стрижки із застосуванням прогресивних методів та технологічних прийомів з урахуванням індивідуальних особливостей людини з подальшим колоруюванням волосся.

**Критерії
кваліфікаційної атестації випускника**

Професія - 5141.2“перукар” (“перукар-модельєр”)
(код, назва професії)

Кваліфікація - перукар 1 класу
(рівень кваліфікації,-розряд, клас, категорія)

бали	знати	бали	вміти
1	<p>Учень (слухач) має незначні базові загальні знання, здатний відтворювати фрагменти навчального матеріалу з технології сучасних стрижок, укладанню волосся хвилями, хімічної завивки різними способами, колоруванню та моделюванню зачісок різних типів. Потребує структурованої підтримки. Без присвоєння кваліфікації.</p>	1	<p>Учень (слухач) має незначні базові навички, виконує деякі прості елементи сучасних чоловічих, жіночих, дитячих та модельних стрижок, укладання волосся хвилями, хімічної завивки різними способами, колорування та моделювання зачісок різних типів. Завдання виконує під прямим керівництвом у структурованому середовищі. Без присвоєння кваліфікації.</p>
2	<p>Учень (слухач) має слабкі базові загальні знання, відтворює фрагменти сучасних стрижок із застосуванням прогресивних методів та технологічних прийомів. При відповіді припускається суттєвих помилок з технології укладання волосся хвилями, хімічної завивки різними способами, колоруванні, моделюванні зачісок різних типів. При відповіді допускає помилки з основ санітарії і гігієни, охорони праці. Потребує структурованої підтримки. Без присвоєння кваліфікації.</p>	2	<p>Учень (слухач) має незначні базові загальні навички, виконує лише прості елементи укладання волосся за допомогою бігуді, фена, звичайних щипців. Виконує окремі фрагменти сучасних модельних стрижок, укладання волосся пальцями рук, хімічної завивки різними способами, колорування. Виготовляє пастижерні вироби та прикраси низької якості. Невміло корис-тується інструментом, допускає суттєві помилки в організації робочого місця. Завдання виконує під прямим керівництвом у структурованому середовищі.</p>

			Без присвоєння кваліфікації.
3	<p>Учень (слухач) має слабкі базові загальні знання, відтворює фрагменти навчального матеріалу з технології: масажу голови, сучасних стрижок із застосуванням прогресивних методів та технологічних прийомів, укладання волосся хвилями, хімічної завивки різними способами, колорування, моделювання зачісок різних типів. Потребує структурованої підтримки.</p> <p>Без присвоєння кваліфікації.</p>	3	<p>Учень (слухач) має базові загальні навички, виконує окремі фрагменти сучасних модельних стрижок, укладання волосся холодним способом, хімічної завивки різними способами, колорування, моделювання зачісок різних типів.</p> <p>Завдання виконує під прямим керівництвом у структурованому середовищі.</p> <p>Без присвоєння кваліфікації.</p>
4	<p>Учень (слухач) має обмежений обсяг знань і більш широкі компетенції, які є, в основному, конкретними і загальними за характером. Відтворює фрагменти навчального матеріалу та неусвідомлено виконує частину практичних завдань, пов'язаних із прийомами масажу голови, з прогресивними методами та технологічними прийомами в сучасних модельних стрижках, фарбуванні волосся сучасними техніками (колорування), хімічній завивці із застосуванням прогресивних технологій. Несе часткову відповідальність за своє навчання. Кваліфікація присвоюється, але потребує подальшого удосконалення через досвід роботи або навчання.</p>	4	<p>Учень (слухач) має обмежений обсяг навичок і більш широкі компетенції, які є, в основному, конкретними і загальними за характером. Виконує окремі фрагменти сучасних модельних стрижок із застосуванням прогресивних методів, укладання волосся пальцями рук, виготовляє пастижерні вироби та доповнення низької якості, виконує колорування та модельні зачіски різних типів на довгому волоссі. Роботу виконує під керівництвом у контрольованому середовищі. Кваліфікація присвоюється, але потребує подальшого удосконалення через досвід роботи або навчання.</p>
5	<p>Учень (слухач) має обмежений обсяг знань і більш широкі компетенції, які є, в основному, конкретними і загальними за характером. Без достатнього розуміння відтворює основні</p>	5	<p>Учень (слухач) має обмежений обсяг навичок і більш широкі компетенції, які є, в основному, конкретними і загальними за характером. Виконує основні прийоми,</p>

	<p>положення навчального матеріалу, пов'язаного з технологічними прийомами масажу голови, прогресивними методами в сучасних модельних стрижках, колоруювання. З помилками дає визначення основам моделювання та композиції в зачісках різних типів. Недостатньо усвідомлено дає визначення розвитку світової моди в галузі перукарського мистецтва та декоративної косметики. Несе часткову відповідальність за своє навчання. Кваліфікація присвоюється, але потребує подальшого удосконалення через досвід роботи або навчання.</p>	<p>необхідні для виконання перукарських послуг: сучасних модельних стрижок із застосуванням прогресивних технологій, гарячої завивки із застосуванням прогресивних інструментів, укладання волосся пальцями рук. Виготовляє пастижерні вироби та доповнення низької якості. Виконує колоруювання волосся та зачіски різних типів на довгому волоссі з типовими помилками. Застосовує навички під керівництвом у контрольованому середовищі. Кваліфікація присвоюється, але потребує подальшого удосконалення через досвід роботи або навчання.</p>
<p>6</p>	<p>Учень (слухач) має обмежений обсяг знань і більш широкі компетенції, які є, в основному, конкретними і загальними за характером. Відтворює основний навчальний матеріал пов'язаний, з правилами виконання сучасних модельних стрижок із застосуванням прогресивних методів, колоруюванням, укладання волосся пальцями рук. Недостатньо усвідомлено дає визначення основам моделювання та композиції зачісок різних типів, хімічної завивки із застосуванням прогресивних технологій. Несе часткову відповідальність за своє навчання. Кваліфікація присвоюється, але потребує подальшого удосконалення через досвід роботи або навчання.</p>	<p>6</p> <p>Учень (слухач) має обмежений обсяг навичок і більш широкі компетенції, які є, в основному, конкретними і загальними за характером. Відтворює значну кількість компонентів професійних знань, необхідних для виконання сучасних модельних стрижок із застосуванням прогресивних технологій. Виконує послуги із холодного укладання волосся хвилями, володіє сучасними техніками колоруювання. Виконує модельні зачіски різних типів із довгого волосся з комбінованими елементами. Застосовує навички під керівництвом у контрольованому середовищі.</p>

			Кваліфікація присвоюється, але потребує подальшого удосконалення через досвід роботи або навчання.
7	<p>Учень (слухач) має широкі теоретичні знання, самостійно, з розумінням, відтворює суть технологічних етапів з перукарської справи. Дає визначення основних технік виконання сучасних стрижок із застосуванням методів укладання волосся пальцями рук та хвилями. Недостатньо усвідомлено дає визначення основам моделювання та композиції в зачісках різних типів, хімічної завивки із застосуванням прогресивних технологій. Аналізує, порівнює, робить висновки. Користується довідковою інформацією, технологічною документацією з перукарської справи. Відповідає за своє власне навчання.</p>	7	<p>Учень (слухач) має конкретні практичні навички, з розумінням відтворює професійні знання та правильно виконує основні прийоми і технологічні операції сучасних стрижок різними техні-ками, виконує укладання волосся пальцями рук, вміло використовує косметичні засоби, виконує різноманітні послуги з фарбування волосся, колорування, пастижерні вироби середньої якості. Достатньо усвідомлено користується технічною, технологічною та нормативною документацією з перукарської справи. Застосовує основні прийоми самоконтролю. Дотримується правил охорони праці. Має обмежений досвід практики у конкретному аспекті роботи.</p>
8	<p>Учень (слухач) має широкі загальні теоретичні знання. Знає технологію виконання сучасних стрижок із застосуванням прогресивних методів та правила укладання волосся пальцями рук та хвилями. Знає технологію хімічної завивки волосся різними способами із застосуванням класичних і прогресивних технологій, колорування волосся. Достатньо</p>	8	<p>Учень (слухач) має конкретні практичні навички, з розумінням відтворює професійні знання та правильно виконує основні прийоми і технологічні операції масажу голови та сучасних стрижок із застосуванням різних методів. Виконує укладання волосся пальцями рук, хімічну завивку</p>

	<p>усвідомлено дає визначення основам моделювання та композиції в зачісках різних типів, хімічної завивки із застосуванням прогресивних технологій. Аналізує, порівнює інформацію, робить висновки, дає визначення основних понять. Усвідомлено користується довідковою інформацією та технічною документацією. При відповіді допускає несуттєві помилки, які частково виправляє. Відповідає за своє власне навчання.</p>	<p>різними способами із застосуванням прогресивних класичних технологій, колору-вання волосся. Володіє сучасними способами фарбування, виконує модельні зачіски різних типів. Виготовляє пастижерні вироби і доповнення середньої якості. Вміло використовує косметичні засоби. Допускає незначні помилки, які може виправити самостійно. Достатньо усвідомлено користується технічною, технологічною та нормативною документацією з перукарської справи. Застосовує основні прийоми самоконтролю. При виконанні роботи допускає несуттєві помилки, які може виправити. Дотримується правил техніки охорони праці. Має обмежений досвід практики у конкретному аспекті роботи.</p>
<p>9</p>	<p>Учень (слухач) має широкі загальні теоретичні знання, володіє основним навчальним матеріалом з перукарської справи в усній, письмовій, графічній формах, застосовує свої знання при виконанні практичних завдань у типових та ускладнених умовах, володіє технологією сучасних модельних стрижок прогресивними методами, колорування, укладання волосся пальцями рук. Дає визначення основам моделювання та композиції в зачісках різних типів, хімічної завивки із застосуванням прогресивних технологій. Допускає незначні помилки, які сам виправляє.</p>	<p>9</p> <p>Учень (слухач) має конкретні практичні навички, володіє основними професійними знаннями та правильно виконує переважну більшість прийомів і технологічних операцій з перукарської справи. Самостійно і, в цілому правильно, організовує робоче місце, виконує дезинфекцію інструментів, приладів, робочого місця, виконує правильно технологію сучасних модельних стрижок з застосуванням прогресивних технологій. Виконує укладання волосся холодним способом (хвилями), володіє сучасними техніками</p>

	<p>Усвідомлено користується довідковою інформацією, технічною, технологічною та нормативною документацією. При відповіді та виконанні практичних завдань допускає несуттєві помилки, які може виправити. Відповідає за своє власне навчання.</p>		<p>колоруювання, створює модельні зачіски різних типів із довгого волосся з різними елементами. Самостійно виправляє помилки. Усвідомлено користується документацією. Застосовує основні прийоми самоконтролю виробничих дій та методи контролю. При роботі допускає несуттєві помилки, які може виправити. Завдання виконує під керівництвом. Дотримується нормативних витрат косметичних засобів, барвників, енергоресурсів. Дотримується правил охорони праці. Має обмежений досвід практики у конкретному аспекті роботи.</p>
<p>10</p>	<p>Учень (слухач) має значні конкретні, теоретичні знання, інформацію в обсязі, передбаченому програмою. Володіє глибокими, міцними знаннями навчального матеріалу, пов'язаного з технологією сучасних стрижок із застосуванням прогресивних методів, укладання волосся пальцями рук та хвилями. Здатний правильно використовувати при виконанні практичних завдань техніки колоруювання і схеми модельних зачісок різних типів на довгому волоссі. Робить аргументовані висновки з основ моделювання та композиції. Самостійно, правильно застосовує технологію виготовлення пастежерних виробів та доповнень. Виявляє пізнавально-творчий інтерес до моди в галузі перукарського</p>	<p>10</p>	<p>Учень (слухач) має значні конкретні, практичні навички, володіє професійними знаннями в обсязі, передбаченому навчальною програмою; самостійно, правильно, впевнено виконує прийоми і технологічні операції, необхідні для виконання сучасних модельних стрижок із застосуванням прогресивних технологій. Самостійно, в повному обсязі, виконує укладання волосся хвилями, гарячу завивку різних видів з урахуванням індивідуальних особливостей людини. Вміє виконувати сучасні техніки колоруювання, модельні зачіски різних типів на основі моделювання та композиції. Виготовляє пастежерні вироби та</p>

	<p>мистецтва та декоративної косметики, нової техніки і технології. Має здатність застосовувати спеціальні знання та компетенції, вирішувати проблеми незалежно. Здатен до самокерування у навчанні.</p>		<p>доповнення. Дотримується нормативів витрат матеріалів та інших ресурсів. Виявляє елементи професійної культури та прагнення і здатність до продуктивної творчої співпраці в колективі. Раціонально організовує робоче місце та дотримується правил охорони праці. Здатен до самокерування при навчанні і має практичний досвід у роботі як у простих, так і виняткових ситуаціях.</p>
11	<p>Учень (слухач) має значні конкретні, теоретичні знання та здатний їх ефективно використовувати при виконанні всіх практичних завдань, пов'язаних з технологією сучасних модельних стрижок із застосуванням прогресивних методів, укладання волосся хвилями та пальцями рук, з урахуванням індивідуальних особливостей людини, колорування волосся. Робить аргументовані висновки з основ моделювання та композиції. Самостійно застосовує технологію виготовлення пастежерних виробів та доповнень, користується джерелами інформації. Самостійно і правильно застосовує довідкову інформацію та нормативну документацію. При відповіді та виконанні практичних завдань допускає незначні неточності, які самостійно виявляє та виправляє. Виявляє пізнавально-творчий інтерес до обраної професії, нової технології. Має здатність застосовувати спеціальні знання та компетенції,</p>	11	<p>Учень (слухач) має значні конкретні, практичні навички, володіє професійними знаннями в повному обсязі та самостійно, правильно, впевнено виконує всі прийоми, технологічні операції, пов'язані з сучасними модельними стрижками, укладанням волосся хвилями та пальцями рук. Самостійно виконує гарячу завивку різних видів з урахуванням індивідуальних особливостей, людини. Вміє виконувати сучасні техніки коло-рування, зачіски на основі моделювання та композиції. Вміє самостійно розробляти і виконувати пастижерні вироби та доповнення. Раціонально і ефективно організовує працю на робочому місці. Самостійно, в повному обсязі, виконує контрольні завдання. Зразково дотримується нормативів витрат матеріалів та інших ресурсів. Володіє основами професійної</p>

	<p>вирішувати проблеми незалежно. Здатен до самокерування у навчанні.</p>		<p>культури та виявляє прагнення і здатність до продуктивної і творчої співпраці в колективі. У процесі роботи допускає незначні неточності, які самостійно виявляє. Забезпечує високий рівень організації робочого місця та дотримання правил охорони праці. Здатен до самокерування при навчанні і має практичний досвід у роботі як у простих, так і виняткових ситуаціях.</p>
<p>12</p>	<p>Учень (слухач) має значні конкретні, теоретичні знання, володіє системними знаннями навчального матеріалу та ефективно їх застосовує при виконанні практичних завдань, передбачених навчальною програмою. Знає правила виконання сучасних модельних стрижок із застосуванням прогресивних методів, укладання волосся хвилями та пальцями рук з урахуванням індивідуальних особливостей людини, техніки колорування. Знає напрямки розвитку світової моди в галузі перукарського мистецтва та декоративної косметики, основи моделювання та композиції, технології модельних зачісок різних типів та виготовлення пастижерних виробів та доповнень. Відповідь учня (слухача) повна, правильна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення. Вміє самостійно знаходити і користуватися джерелами інформації, оцінювати отриману інформацію. Встановлює</p>	<p>12</p>	<p>Учень (слухач) має значні конкретні, практичні навички, володіє системними професійними знаннями в повному обсязі та бездоганно виконує всі прийоми і технологічні операції, необхідні для виконання сучасних модельних стрижок із застосуванням прогресивних методів, укладання волосся хвилями та пальцями рук. Самостійно виконує гарячу завивку різних видів з урахуванням індивідуальних особливостей людини. Вміє якісно виконувати сучасні техніки колорування, модельні зачіски на основі моделювання та композиції, пастижерні вироби та доповнення. Вміє самостійно розробляти технічну, технологічну документацію та її види. Знаходить шляхи зменшення витрат парфюмер-но-косметичних засобів та інших ресурсів. Впевнено й</p>

	<p>причинно-наслідкові та міжпредметні зв'язки. Робить аргументовані висновки і усвідомлено використовує всі види довідково-технічної та нормативної документації в межах навчальної програми. Бездоганно виконує практичні завдання як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом. Виявляє пізнавально-творчий інтерес до обраної професії. Здатен до самокерування у навчанні, має здатність застосовувати спеціальні знання, незалежно вирішувати проблеми у роботі як у простих, так і виняткових ситуаціях.</p>	<p>усвідомлено застосовує всі прийоми самоконтролю виробничих дій та методи контролю за якістю роботи. Опановує основи професійної культури та виявляє прагнення і здатність до продуктивної, творчої співпраці в колективі. Результат виконаної роботи повністю відповідає діючим якісним і кількісним показникам або може бути кращим. Забезпечує високий рівень організації праці і робочого місця, зразково дотримується правил охорони праці. Застосовує спеціальні знання, здатен до самокерування, має практичний досвід у роботі, вирішує проблеми незалежно як у простих, так і виняткових ситуаціях.</p>
--	--	--

**ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ
ОБОВ'ЯЗКОВИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ, УСТАТКУВАННЯ**

№ з/п	Найменування	Кількість одиниць на групу з 15 осіб		Примітка
		Для індивідуального користування	Для групового користування	
1	2	3	4	5
1.	Робоче місце перукаря: - дзеркало; - крісло; - туалетний стіл.	1 1 1	15 15 15	
2.	Мийка.		5	
3.	Сушуар.		5	
4.	Клімазон.		2	
5.	Манекен головки.	1	15	
6.	Тресбанк.	1	15	
7.	Карда.		5	
8.	Стерилізатор.		2	

ІНСТРУМЕНТ, ПРИСТОСУВАННЯ

№ з/п	Найменування	Кількість одиниць на групу в 15 чол.		Примітка
		Для індивідуального користування	Для групового користування	
Інструмент для розчісування волосся				
1.	Гребінці (різних видів): - комбіновані; - з гострою ручкою; - зі звичайною ручкою; - з однорідним розподілом зубців.	4	60	
2.	Щітки: - масажні; - щетинисті.	2	30	
Ріжучий інструмент				
1.	Ножиці: - прями; - філірувальні; - прапорні.	1 1 2	15 15 2	
2.	Бритви: - безпечні.	1	15	

1	2	3	4	5
3.	Машинки для стрижки волосся.	1	15	
Інструмент для укладання і завивки волосся				
1.	Бігуді (комплект 30 шт.)	1	15	
2.	Коклюшки (комплект 50 шт.)	1	15	
3.	Щипці різних видів: - звичайні; - „гофре”; - „щипці-праска”.	1	15 5 5	
4.	Фен.	1	15	
5.	Затискачі.	10	150	
Пристосування				
1.	Пульверизатор.	1	15	
2.	Мисочка (неметалева).	1	15	
3.	Гумові рукавички.	1	15	
4.	Пензлик.	1	15	
5.	Губки, спонжі.	1	15	
6.	Утеплюючий ковпак.	1	15	
7.	Мірний стаканчик.	1	15	
8.	Шапочка для мелірування.	1	15	
Білизна				
1.	Пеньюар.	2	30	
2.	Рушник.	2	30	
3.	Серветка.	3	45	
4.	Пелерина.	1	15	
5.	Комірці.		100	

ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНА ХАРАКТЕРИСТИКА
ВИПУСКНИКА ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОГО
НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ.

(підприємства, установи та організації, що здійснюють підготовку
кваліфікованих робітників)

1. Професія: 5141.2 “перукар” (“перукар-модельєр”)
(код, назва професії)

2. Кваліфікація: перукар-модельєр
(рівень кваліфікації – розряд, клас, категорія)

3. Кваліфікаційні вимоги:

Повинен знати:

будову та властивості шкіри та волосся людини; основи санітарії та гігієни; склад та властивості матеріалів та парфумерно-косметичних засобів для виконання різних видів перукарських робіт; технологію виготовлення складних пастижерних прикрас; моделювання та композиції, технологію виготовлення пастижерних виробів та доповнень; напрямки розвитку світової моди в галузі перукарського мистецтва та декоративної косметики; основи макіяжу; корекцію обличчя засобами декоративної косметики; основи кольорознавства; історію розвитку зачіски; норми та правила санітарії, гігієни, охорони праці, пожежного захисту; інформаційні технології, основи галузевої економіки, трудового законодавства.

Повинен уміти:

виконувати послуги з миття та масажу голови, моделювати класичні, сучасні та перспективні чоловічі, жіночі та дитячі стрижки із застосуванням прогресивних методів та технологічних прийомів з урахуванням індивідуальних особливостей людини; персоніфікацію та розроблення нових моделей стрижок. Виконувати укладання волосся феном способом “бомбаж”, “брашинг” та пальцями рук, а також створювати комбіновану укладку феном. Виконувати послуги з гарячої завивки волосся локонами різних видів та хвилями, гарячої завивки із застосуванням прогресивних інструментів та способів з урахуванням індивідуальних особливостей людини та діагностики волосся. Розробляти та моделювати зачіски із використанням різних типів бігуді з урахуванням індивідуальних особливостей людини, зачісок із застосуванням різних способів укладки та пастижерних доповнень. Моделювати та виготовляти пастижерні вироби, доповнення та складні прикраси. Виконувати послуги із холодного укладання волосся хвилями, хімічної завивки волосся різними способами із застосуванням як класичних так і прогресивних технологій. Фарбувати всі види волосся барвниками різних груп, зафарбовувати сивину, знебарвлювати волосся, здійснювати часткове фарбування волосся, володіти сучасними способами фарбування,

колорування. Розробляти та креативно фарбувати волосся. Виконувати модельні зачіски різних типів з довгого волосся з урахуванням призначення та індивідуальних особливостей людини. Виконувати конкурсні зачіски (жіночі та чоловічі) та бути учасником змагань з перукарського мистецтва. Надавати консультації перукарям з виконання різних видів перукарських робіт.

4. Загальнопрофесійні вимоги:

Повинен:

- а) раціонально та ефективно організовувати працю на робочому місці;
- б) додержуватися норм технологічного процесу;
- в) не допускати браку в роботі;
- г) знати й виконувати вимоги нормативних актів про охорону праці й навколишнього середовища, додержуватись норм, методів і прийомів безпечного ведення робіт;
- д) використовувати в разі необхідності засоби попередження і усунення природних і непередбачених негативних явищ (пожежі, аварії, повені тощо.)

5. Вимоги до освітнього рівня осіб, які навчатимуться в системі професійно-технічної освіти:

Попередній професійно-технічний освітній рівень – перукар 1 класу:

- за умови продовження первинної професійної підготовки в ПТНЗ третього атестаційного рівня без вимог до стажу роботи;
- за умови підвищення кваліфікації стаж роботи не менше 5 років за кваліфікацією перукар-модельєр;
- кваліфікація перукар-модельєр підтверджується кожні 5 років.

6. Сфера професійного використання випускника:

Побутове обслуговування населення. Перукарська справа.

7. Специфічні вимоги:

- а. **Вік:** без обмежень.
- б. **Стать:** жіноча, чоловіча.
- с. **Медичні обмеження.**

**Типовий навчальний план
підготовки кваліфікованих робітників**

Професія: 5141.2 „перукар” („перукар - модельєр”)
(код, назва професії)

Кваліфікація: Перукар - модельєр
(рівень кваліфікації – розряд, клас, категорія)

Загальний фонд навчального часу: 370 годин

№ з/п	Навчальні предмети	Кількість годин	
		всього	з них на лабораторно-практичні роботи
1.	Загально-технічна підготовка.	42	
1.1.	Інформаційні технології.	3	2
1.2.	Основи галузевої економіки і підприємництва.	3	
1.3.	Основи трудового законодавства.	6	
1.4.	Резерв часу.	30	
2.	Професійно-теоретична підготовка.	60	
2.1.	Перукарська справа.	24	13
2.2.	Матеріалознавство.	3	1
2.3.	Основи санітарії та гігієни.	3	
2.4.	Спец малювання.	3	2
2.5.	Охорона праці.	6	
2.6.	Основи макіяжу.	21	12
3.	Професійно-практична підготовка.	260	
3.1.	Виробниче навчання.	108	
3.2.	Виробнича практика.	152	
5.	Державна кваліфікаційна атестація (або поетапна атестація при продовженні навчання).	8	
6.	Загальний обсяг навчального часу.	370	30

Перелік необхідних кабінетів, майстерень для підготовки кваліфікованих робітників за професією „перукар”:

1. Кабінети: - перукарської справи - *;
- матеріалознавства - *;
- охорони праці;
- економіки.

2. Майстерні перукарів.

**Примітка:* для підприємств, організацій, установ, що здійснюються при наявності кабінетів, лабораторій, майстерень позначених -*

**Типова навчальна програма
з предмета “Інформаційні технології”**

<i>№ п/п</i>	<i>ТЕМИ</i>	<i>Кількість годин</i>	
		<i>Всього</i>	<i>З них лабораторно- практичні роботи</i>
1	Використання ЕОМ для ведення власної справи.	3	2
	<i>Всього годин:</i>	3	2

Тема 1. Використання ЕОМ для ведення власної справи.

Прикладні програми підтримки власного бізнесу . Прикладні програми для офісу. Прикладні програми фінансової звітності. Комп'ютерні енциклопедії.

Інформаційно-пошукові системи, їх призначення, робота з ними.

Типова навчальна програма
з предмета “Основи галузевої економіки і підприємництва”

<i>№ п/п</i>	<i>Тема</i>	<i>Кількість годин</i>	
		<i>Всього</i>	<i>З них лабораторно- практичні роботи</i>
1	Інноваційна діяльність підприємства.	2	
2	Механізми ціноутворення в салоні-перукарні.	1	
	<i>Всього годин:</i>	3	

Тема 1. Інноваційна діяльність підприємства.

Інновації, їх місце в діяльності сучасного підприємства. Науково-технічний прогрес, його форми. Основні напрямки сучасного НТП. Науково-технічна революція, її особливості і напрямки. Показники рівня НТП. Поняття ефективності заходів з упровадження НТП, економічний ефект заходів НТП. Вартісна оцінка витрат на впровадження досягнень НТП і результатів реалізації заходів НТП.

Тема 2. Механізми ціноутворення в салоні-перукарні.

Типи цінової політики. Акції з просування послуг. Правила продажу перукарських послуг.

**Типова навчальна програма
з предмета „Основи трудового законодавства”**

№ n/n	Тема	Кількість годин	
		Всього	З них лабораторно- практичних робіт
1.	Права громадян України на працю. Трудовий договір.	2	
2.	Правове регулювання робочого часу і часу відпочинку. Трудова дисципліна. Матеріальна відповідальність.	2	
3.	Соціальні гарантії та соціальний захист працівників.	2	
Всього годин:		6	

Тема 1. Права громадян України на працю. Трудовий договір.

Конституція України про права і свободи людини і громадянина. Основні трудові права і обов'язки працівників. Особливості регулювання праці деяких категорій працівників.

Трудовий договір, його зміст і форми. Терміни трудового договору. Випробні терміни при прийнятті на роботу. Переведення на іншу роботу. Підстави припинення трудового договору. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника, власника або уповноваженого ним органу, за вимогами профспілкового органу.

Гарантії забезпечення права на працю звільненим працівникам. Порядок їх звільнення.

Тема 2. Правове регулювання робочого часу і часу відпочинку. Трудова дисципліна. Матеріальна відповідальність.

Право громадян на відпочинок. Види робочого часу, зумовлені його тривалістю. Підсумковий облік робочого часу. Обмеження надурочних робіт. Час відпочинку. Щорічні та додаткові відпустки, порядок їх надання.

Правові засади зміцнення трудової дисципліни. Заохочення за успіхи в роботі, стягнення за порушення трудової дисципліни.

Види і межі матеріальної відповідальності. Визначення розміру і порядок покриття шкоди, заподіяної працівником.

Трудові спори, порядок їх розгляду. Виконання рішень комісій з трудових спорів, народного суду.

Тема 3. Соціальні гарантії та соціальний захист працівників.

Право громадян України на зайнятість. Регулювання та організація зайнятості населення. Компенсація при втраті роботи.

Контроль і відповідальність за порушення законодавства про зайнятість населення.

**Типова навчальна програма
з предмета “Перукарська справа”**

<i>№ п/п</i>	<i>Тема</i>	<i>Кількість годин</i>	
		<i>Всього</i>	<i>З них лабораторно- практичні роботи</i>
1.	Вступне заняття	1	
2.	Персоніфікація та розроблення сучасних моделей стрижок	3	2
3.	Гаряча завивка волосся з урахуванням індивідуальних особливостей людини.	3	2
4.	Розробка та моделювання зачісок	5	3
5.	Розробка креативних способів фарбування волосся	12	6
<i>Всього годин:</i>		24	13

Тема 1. Вступне заняття.

Проаналізувати раніше вивчений матеріал і ознайомити з кваліфікаційним рівнем перукаря - модельєра.

Тема 2. Персоніфікація та розроблення сучасних моделей стрижок.

Сучасні чоловічі, жіночі та дитячі модельні стрижки. Технологія розроблення сучасних стрижок. Персоніфікація креативних стрижок, чоловічих та жіночих.

Лабораторно-практична робота.

Розробка схем сучасних креативних чоловічих та жіночих стрижок.

Тема 3. Гаряча завивка волосся з урахуванням індивідуальних особливостей людини.

Гаряча завивка волосся із застосуванням прогресивних інструментів. Технологія виконання гарячої завивки з урахуванням індивідуальних особливостей людини та діагностики волосся.

Лабораторно-практична робота.

Схеми вправ по виконанню гарячої завивки з урахуванням індивідуальних особливостей людини.

Тема 4. Розробка та моделювання зачісок.

Модельні зачіски різних типів. Технологія виконання модельних зачісок різних типів, їх розробка з урахуванням індивідуальних особливостей людини, їх призначення. Моделювання зачісок із застосуванням різних способів укладки та пастижерних доповнень.

Розробка, виготовлення пастежерних виробів та складних прикрас. Моделювання конкурсних зачісок (чоловічих та жіночих) Виконання різних видів перукарських робіт для надання консультації перукарям. Проведення майстер-класу.

Лабораторно-практична робота.

Розробка схеми моделювання зачісок різних типів із застосуванням різних способів укладки та пастижерних доповнень.

Тема 5. Розробка креативних способів фарбування волосся.

Колорування волосся. Технологія фарбування і розробка креативних способів фарбами різних груп. Мікстони і їх призначення.

Лабораторно-практична робота.

Розробка схем креативних технік фарбування волосся: “іній”, “долматин”, “самоцвіт”, “радіальне колорування” з використанням мікстонів.

**Типова навчальна програма
з предмета " Матеріалознавство "**

<i>№ п/п</i>	<i>Теми</i>	<i>Кількість годин</i>	
		<i>Всього</i>	<i>З них лабораторно- практичні роботи</i>
1	ВСТУП	1	-
2	Діагностика волосся	1	1
3	Засоби декоративної косметики для корекції обличчя	1	-
	<i>Всього годин:</i>	3	1

Тема 1. Вступ.

Використання знань з матеріалознавства для діагностики індивідуальних особливостей і властивостей шкіри і волосся відвідувачів перукарень.

Тема 2. Діагностика волосся.

Лабораторно-практична робота.

Комп'ютерна діагностика стану волосся.

Види пошкодженого волосся.

Симптоми нездорового волосся.

Засоби догляду за пошкодженим волоссям.

Тема 3. Засоби декоративної косметики для корекції обличчя.

Засоби для корекції шкіри обличчя.

Засоби для корекції форми очей.

Таємниці кольору.

Засоби для корекції губ.

**Типова навчальна програма
з предмета " Основи санітарії і гігієни "**

<i>№ п/п</i>	<i>Теми</i>	<i>Кількість годин</i>	
		<i>Всього</i>	<i>З них лабораторно- практичні роботи</i>
2.	Вивчення законодавчої та нормативної документації з санітарії та гігієни перукарської справи.	3	-
<i>Всього годин:</i>		3	-

**Типова навчальна програма
з предмета “Спеціальне малювання”**

<i>№ n/n</i>	<i>Тема</i>	Кількість годин	
		<i>Всього</i>	<i>З них лабораторно - практичні роботи</i>
1	Вступне заняття	1	
2	Розробка схем для конкурсних зачісок, креативних стрижок	2	2
	<i>Всього годин:</i>	3	2

Тема 1. Вступне заняття

Проаналізувати вивчені теми з кваліфікаційним рівнем перукаря I класу

Тема 2. Розробка схем для конкурсних зачісок, креативних стрижок

Розробка схем різними техніками живопису: туш, олівець, акварель для конкурсних зачісок і креативних стрижок.

Лабораторно-практична робота.

Розробка схем сучасних стрижок та зачісок з використанням різних технік живопису.

**Типова навчальна програма
з предмета «Охорона праці»**

№ п/п	Тема	Кількість годин	
		Всього	З них лабораторно- практичні роботи
1.	Правові та організаційні основи охорони праці	1	-
2.	Основи безпеки праці у галузі	1	-
3.	Основи пожежної безпеки	1	-
4.	Основи електробезпеки	1	-
5.	Основи гігієни праці та виробничої санітарії. Медичні огляди.	1	-
6.	Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках.	1	-
Всього годин:		6	-

Тема 1. Правові та організаційні основи охорони праці.

Зміст поняття "Охорона праці", соціально-економічне значення охорони праці. Мета і завдання предмета "Охорона праці", обсяг, зміст і порядок його вивчення. Додаткові вимоги щодо вивчення предмета при підготовці робітників для виконання робіт з підвищеною небезпекою.

Основні законодавчі акти з охорони праці: Конституція України, Закон про охорону здоров'я населення, Закон України про пожежну безпеку, законодавство про охорону природи і навколишнього середовища.

Основні завдання системи стандартів безпеки праці: зниження і усунення небезпечних та шкідливих виробничих факторів, створення ефективних засобів захисту працюючих. Галузеві стандарти.

Правила внутрішнього трудового розпорядку. Колективний договір, його укладення і виконання. Права працівників на охорону праці під час роботи на підприємстві, пільги і компенсація за важкі та шкідливі умови праці. Охорона праці жінок і підлітків. Порядок забезпечення засобами індивідуального та колективного захисту.

Державний і громадський контроль за охороною праці, відомчий контроль. Органи державного нагляду за охороною праці.

Відповідальність за порушення законодавства про охорону праці, правила та інструкція з охорони праці. Дисциплінарна, матеріальна і кримінальна відповідальність.

Інструктування з техніки безпеки праці. Поняття про виробничий травматизм і профзахворювання. Нещасні випадки, пов'язані з працею на виробництві і побутові. Алкоголізм і безпека праці. Профзахворювання і профотруєння.

Основні причини травматизму і захворювання на виробництві. Основні заходи запобігання травматизму і захворювання на виробництві: організаційні, технічні, санітарно-виробничі, медико-профілактичні. Соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань.

Розслідування та облік нещасних випадків на виробництві, професійних захворювань і професійних отруєнь.

Тема 2. Основи безпеки праці у галузі.

Загальні питання техніки безпеки праці. Перелік робіт з підвищеною небезпекою, для проведення яких потрібне спеціальне навчання і щорічна перевірка знань з охорони праці. Роботи з підвищеною небезпекою в галузі. Вимоги до техніки безпеки праці при експлуатації обладнання та устаткування, які відносяться до даної професії. Зони безпеки та їх огороження. Світлова і звукова сигналізація. Попереджувальні написи, сигнальне фарбування. Знаки безпеки.

Засоби індивідуального захисту від небезпечних і шкідливих факторів. Спецодяг, спецвзуття та інші засоби захисту. Захист від шуму, пилу, газу, вібрації, несприятливих метеорологічних умов. Мікроклімат виробничих приміщень. Прилади контролю безпечних умов праці, порядок його виконання.

Обов'язкові для всіх робітників правила та заходи щодо попередження нещасних випадків і аварій. План ліквідації аварії. План евакуації з приміщень у випадок аварії.

Вимоги з техніки безпеки у навчальних, навчально-виробничих приміщеннях навчальних закладів.

Примітка: Зміст теми II доповнюється і уточнюється відповідно вимог до техніки безпеки праці для конкретних виробництв і професій.

Тема 3. Основи пожежної безпеки.

Характерні причини виникнення пожеж: порушення правил використання відкритого вогню і електричної енергії, використання непідготовленої техніки в пожежонебезпечних місцях, порушення правил використання опалювальних систем електронагрівальних приладів. Відсутність захисту від блискавки, дитячі пустощі. Пожежонебезпечні властивості речовин.

Організаційні та технічні протипожежні заходи. Пожежна сигналізація.

Горіння речових цінностей і способи його припинення. Умови горіння. Спалах, запалення, самозапалення, горіння, тління. Легкозаймисті і горючі

речовини. Займисті, важкозаймисті і незаймисті речовини, матеріали та конструкції. Поняття вогнестійкості.

Вогнегасильні речовини та матеріали: рідина, піна, вуглекислота, пісок, покривала, їх властивості. Пожежна техніка для захисту об'єктів: автомобілі та мотопомпи, вогнегасники, будова, використання на пожежі.

Особливості гасіння пожеж на об'єктах даної галузі. Організація пожежної охорони в галузі.

Тема 4. Основи електробезпеки. Електрика промислова, статична і атмосферна.

Особливості ураження електрострумом. Їх види. Впливи електричного струму на організм людини. Електричні травми. Їх види. Фактори, які впливають на ступінь ураження: величина напруги, частота струму, шлях і тривалість дії, фізичний стан дії електричного струму.

Кваліфікація виробничих приміщень відносно небезпеки ураження працюючих електрострумом.

Допуск до роботи з електрикою і електрифікованими машинами. Колективні та індивідуальні засоби захисту в електроустановках. Попереджувальні надписи, плакати та пристрої, ізолюючі прилади. Занулення та захисне заземлення, їх призначення. Робота з переносними електросвітільниками.

Захист від статичної електрики. Захист будівель та споруд від блискавки. Правила поведінки під час грози.

Тема 5. Основи гігієни праці, виробничої санітарії. Медичні огляди.

Поняття про виробничу санітарію, як систему організаційних, гігієнічних та санітарно-технічних заходів. Шкідливі виробничі фактори (шум, вібрація, іонізуюче випромінювання, тощо) основні шкідливі речовини, їх вплив на організм. Лікувально-профілактичне харчування.

Фізіологія людини. Чергування праці і відпочинку. Виробнича гімнастика. Додержання норм піднімання і переміщення важких речей неповнолітніми і жінками.

Основні гігієнічні особливості праці за даною професією. Вимоги до опалення, вентиляції та кондеціювання повітря виробничих, навчальних та побутових приміщень. Правила експлуатації систем опалення та вентиляції.

Види освітлення. Природне освітлення. Штучне освітлення: робоче та аварійне. Правила експлуатації освітлення.

Санітарно-побутове забезпечення працюючих.

Щорічні медичні огляди неповнолітніх осіб віком до 21 року.

Тема 6 Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках.

Стислі основи анатомії людини. Послідовність, принципи й засоби надання першої допомоги, дії у важких випадках.

Основні принципи надання першої допомоги: правильність, доцільність дії, шкідливість, рішучість, спокій.

Засоби надання першої допомоги. Медична аптечка, її склад, призначення, правила користування. Перша допомога при запорошуванні очей, пораненнях, вивихах, переломах. Припинення кровотечі з рани, носа, вуха, легень, стравоходу. Надання першої допомоги при знепритомленні (утраті свідомості, шоку, тепловому та сонячному ударі, опіку, обмороженні).

Ознаки отруєння і перша допомога. Способи надання допомоги при ураженні електричним струмом, при отруєнні чадним газом, алкоголем, нікотинном. Правила надання допомоги.

Оживлення. Способи штучного дихання, положення потерпілого і дії особи, яка надає допомогу. Непрямий масаж серця. Порядок одночасного виконання масажу і штучного дихання. Транспортування потерпілого. Підготовка потерпілого до транспортування. Вимоги до транспортних засобів.

**Типова навчальна програма
з предмета " Основи сучасного макіяжу "**

<i>№ п/п</i>	<i>Теми</i>	<i>Кількість години</i>	
		<i>Всього</i>	<i>З них на лабораторно-практичні роботи</i>
1	Вступ.	1	
2	Історія косметики. Ідеал краси.	1	
3	Догляд за шкірою обличчя.	4	2
4	Кольорознавство в макіяжі.	3	2
5	Використання декоративної косметики.	5	1
6	Моделювання рис обличчя. (морфологічна корекція)	6	4
7	Види макіяжу	6	3
<i>Всього годин</i>		26	12

Предмет "Основи сучасного макіяжу" розкриває поняття макіяжу як основну складову "сучасного макіяжу". Показує його природність, простоту виконання та багатоваріантність. Проходячи від початку зародження косметики, кілька тисячоліть тому, до косметики наших днів, знайомить з останніми новинками в цій галузі. Розкажує, як, доглядаючи за шкірою обличчя, правильно вживаючи макіяж, стати красивою і привабливою. Вчить правильно підбирати та застосовувати декоративну косметику. З її допомогою компенсувати косметичні недоліки обличчя: моделювати брови, очі, ніс, губи. Розвиває творчий підхід при нанесенні макіяжу, та в декоративному манікюрі. Допомагає максимально використовувати можливості у створенні гармонійного образу людини(жінки).

Тема 1. Вступ.

Мета та завдання предмету. Кваліфікаційні вимоги до перукаря-модельєра щодо корекції обличчя засобами декоративної косметики.

Тема 2. Історія косметики. Ідеал краси.

Історія розвитку косметики, її значення у житті людини в доісторичні часи; давні держави Вавілон, Ассірія; давній Єгипет, Рим, Греція. Розвиток та занепад культу косметики в епоху середньовіччя на Сході та в Європі. Косметика XVII-XIX ст. Значення косметики у сучасному житті. Ідеал краси інших часів і в наш час.

Тема № 3. Догляд за шкірою обличчя.

Актуалізація знань про будову шкіри. Типи шкіри, їх характеристика. Добір засобів для догляду за шкірою. Етапи догляду за шкірою: очищення, зволоження, живлення, захист. Підготовлення шкіри до нанесення макіяжу. Демакіяж. Процедури по догляду за шкірою у лікувально-косметичних кабінетах. Ознайомлення з масажними лініями обличчя.

Лабораторно-практична робота

1. Визначення типу шкіри. Проведення тестування та аналізу стану шкіри. Масажні лінії.
2. Індивідуальний підбір догляду в залежності від типу шкіри. Демакіяж. Процедура глибокого очищення та живлення шкіри.

Тема 4. Кольорознавство в макіяжі.

Детальний розгляд кольорів та їх якостей на основі спектру. Залежність кольорів від освітлення, фону, один від одного. Образотворчі засоби макіяжу: ліній, світла, тінь, світотінь, блік. Визначення кольорових типів зовнішності в системі: “Зима- Весна- Літо- Осінь”. Особливості сезонних типів. Їх ідентифікація, характеристика кольорової гама, відмінні ознаки. Визначення кольорового типу в системі. Холодний-теплий напрямок.

Лабораторно-практична робота.

1. Відтворення хроматичних та ахроматичних кольорів згідно спектра з максимальною передачею кольорів та відтінків. Відтворення кольорового кола на основі спектру, визначення споріднених кольорів, взаємно-доповнюючих пар та їх якостей. Тепла та холодна гама.
2. Визначення чотирьох типів зовнішності (Весна, Літо, Осінь, Зима). Підбір гама кольорів до кожного з типів зовнішності. Робота з теплою та холодною гамою кольорів. Поєднання кольорів. Визначення індивідуального типу зовнішності реальної людини. Визначення кольору очей, шкіри, волосся. Добір кольорової гама макіяжу.

Тема 5. Використання декоративної косметики.

Актуалізація знань по існуючим видам косметики. Косметика широкого кола попиту та професійна косметика. Різновиди тональних засобів, пудри, їх характеристика, правила використання, інструменти для нанесення. Різновиди тіней та рум'ян, характеристика вимоги до них, інструменти для нанесення. Контурні засоби макіяжу, туш для вій, різновиди помади, правила

та інструменти для нанесення. Техніки роботи з косметикою: суха, жирна, мокра, змішана. Види робіт в макіяжі: робота руками, перзлями, спонжами.

Лабораторно-практична робота.

Тестування видів декоративної косметики, визначення їх якостей та особливостей нанесення. Напрацювання початкових навичок роботи з декоративною косметикою.

Тема 6. Корекція рис обличчя (морфологічна корекція).

Визначення пропорцій рис обличчя у порівнянні з класичними прикладами. Техніки моделювання обличчя за допомогою тональних засобів, пудри, рум'ян. Робота з кольоровими коректорами (локальна корекція) Моделювання овалу. Моделювання брів. Моделювання очей. Моделювання носа. Моделювання форми губ. Виконання морфологічної корекції формотворчих елементів обличчя.

Лабораторно-практична робота.

1. Робота з різними типами облич. Визначення пропорцій елементів обличчя. Виконання замірів рис. Робота з кольоровими коректорами, тональними засобами, підрою, рум'янами за допомогою спонжу. Корекція кольору обличчя. Виконання корекції овалів. Використання світла, тіні. Корекція форми носа, підборіддя, вилиць.
2. Корекція брів. Визначення форми, кольору, епіляції. Корекція за допомогою декоративних засобів. Виконання корекції очей визначення форми, розміщення. Використання світла, тіні, напівтіні, лінії. Використання фактури декоративних засобів. Виконання корекції форми губ. Робота з пензлями. Використання фактури та кольору помад.

Тема 7. Різновиди макіяжу.

Загальні тенденції сучасного макіяжу. Етапи виконання макіяжу. Базовий макіяж. Денний макіяж. Вечірній макіяж. Весільний макіяж. Віковий макіяж. Конкурсний, подіумний макіяж. Поняття “портфоліо”. Стилi і образи у макіяжі. Декоративні доповнення. Норми часу для виконання різних видів макіяжу. Боді–арт, фейс–арт.

Лабораторно-практична робота.

1. Виконання базового денного макіяжу на основі кольорового типу зовнішності з використанням корекції елементів обличчя.
2. Виконання конкурсного макіяжу з визначенням стилю та образу. Використання декоративних доповнень.

Типова навчальна програма з виробничого навчання

спеціальність: 5141.2 “перукар” (“перукар-модельєр”)
(код, назва професії)

кваліфікація: перукар-модельєр
(рівень кваліфікації-розряд, клас, категорія)

<i>№ n/n</i>	<i>Тема</i>	Кількість годин
I. Виробниче навчання		
1	Вступне заняття. Охорона праці	6
2	Персоніфікація та розробка сучасних моделей стрижок	24
3	Завивка волосся гарячим способом з урахуванням індивідуальних особливостей людини	6
4	Розробка та моделювання зачісок	42
5	Розробка креативних способів фарбування волосся	6
6	Проведення майстер-класу	12
7	Комплексна робота	12
<i>Всього годин:</i>		108
II. Виробнича практика		
1	Ознайомлення з підприємством. Інструктаж з охорони праці	8
2	Самостійне виконання перукарських послуг на робочих місцях в перукарнях	144
<i>Всього годин:</i>		152
<i>Разом:</i>		260

I. Виробниче навчання.

Тема 1. Вступне заняття. Охорона праці в навчальних перукарнях.

Навчально-виховні задачі курсу. Сфера застосування отриманих по курсу знань та навичок. Ознайомлення учнів з освітньо - кваліфікаційною характеристикою «перукаря – модельєра».

Знайомство з режимом роботи, формою організації праці та правилами внутрішнього розпорядку в навчальних перукарнях. Виробничий план групи та навчального закладу.

Демонстрація кращих робіт випускників.

Техніка безпеки праці в навчальних перукарнях та на робочих місцях. Правила техніки безпеки при виконанні перукарських робіт. Основні правила електробезпеки.

Пожежна безпека. Характерні причини пожеж в навчальних перукарнях та правила пожежної безпеки. Заходи попередження пожеж. Правила користування електронагрівальними приладами, електроінструментом; відключення електромережі; заходи обережності при користуванні пожежонебезпечними речовинами. Правила поведінки учнів при пожежі. Правила користування певними засобами пожежогасіння, використання вогнегасників і внутрішніх пожежних кранів.

Надання першої допомоги при враженні електричним струмом, при опіках.

Детальне повторення матеріалу: виконання миття та масажу голови, холодного укладання волосся хвилями та використання прогресивних технологій при виконанні хімічної завивки різними способами.

Тема 2. Персоніфікація та розробка сучасних моделей стрижок.

Інструктаж за змістом занять, організація робочого місця, вимоги охорони праці.

Вправи. Виконання прогресивних чоловічих, жіночих та дитячих стрижок з урахуванням індивідуальних особливостей людини.

Використання персоніфікації та розроблення нових моделей стрижок. Комбіноване укладання волосся феном з використанням засобів для стайлінгу.

Тема 3. Завивка волосся гарячим способом з урахуванням індивідуальних особливостей людини.

Інструктаж за змістом занять, організація робочого місця, вимоги охорони праці.

Вправи. Виконання сучасних видів завивки із застосуванням прогресивних інструментів та способів з урахуванням індивідуальних особливостей людини. Діагностика волосся.

Тема 4. Розробка та моделювання зачісок.

Інструктаж за змістом занять, організація робочого місця, вимоги охорони праці.

Вправи. Виконання конкурсних зачісок, розробка та моделювання зачісок з використанням різних типів бігуді з урахуванням індивідуальних особливостей людини. Виконання зачісок із застосуванням різних способів укладки та пастижерних доповнень. Моделювання пастижерних виробів та доповнень. Виготовлення складних прикрас та пастежерних доповнень. Проведення майстер – класу.

Тема 5. Розробка креативних способів фарбування волосся.

Інструктаж за змістом занять, організація робочого місця, вимоги охорони праці.

Вправи. Розробка та використання креативного фарбування волосся. Застосування мікстонів.

II. Виробнича практика.

Тема 1. Ознайомлення з підприємством, інструктаж з охорони праці.

Ознайомлення з характером роботи підприємства, розташуванням приміщень, обладнанням.

Ознайомлення з організацією планування праці та контролю якості виконуваних послуг у перукарів на робочому місці, із організацією робочих місць перукарів - переможців конкурсів фахової майстерності.

Інструктаж з охорони праці, електробезпеки та пожежної безпеки на підприємстві (проводить інженер підприємства) .

Тема 2. Самостійне виконання перукарських послуг на робочих місцях в перукарнях.

За час передвипускної виробничої практики учні повинні навчитися самостійно виконувати роботу за професією на робочих місцях підприємств у відповідності з кваліфікаційною характеристикою із застосуванням наукової організації праці.

Під час передвипускної виробничої практики учні повинні:

- виконувати роботи на основі документації, що застосовується у сфері послуг, за нормами кваліфікованих робітників;

- вивчати передові високопродуктивні прийоми та методи роботи, а також

інструменти, пристосування, оснащення, що застосовується новаторами побутового обслуговування;

- самостійно розробляти та здійснювати заходи по найефективнішому використанню робочого часу, попередженню дефектів, економному витрачання матеріалів, інструментів;

- виявляти технічні неполадки апаратури та вживати заходи щодо їх усунення;

- суворо дотримуватися правил охорони праці, пожежної безпеки.

Примітка: Детальна програма виробничої практики розробляється кожним навчальним закладом окремо з урахуванням сучасних технологій, новітніх устаткувань та матеріалів, умов виробництва, за погодженням з підприємствами-замовниками кадрів та затверджується в установленому порядку.

Пробна кваліфікаційна робота.

Види робіт:

- моделювання, персоніфікація та виконання нових моделей стрижок з подальшою комбінованою укладкою феном;

- моделювання, персоніфікація та виконання сучасних моделей стрижок з подальшим створенням зачісок із застосуванням різних способів укладки, пастижерних доповнень та складних прикрас самостійного виготовлення;

- моделювання, персоніфікація та виконання сучасних моделей стрижок з подальшим креативним фарбуванням волосся;
 - моделювання, персоніфікація та виконання сучасних моделей стрижок з подальшим створенням модельної зачіски будь-якого типу з урахуванням призначення та індивідуальних особливостей людини.
- Моделювання, персоніфікація та виконання сучасних моделей стрижок та конкурсних зачісок.

**Критерії
кваліфікаційної атестації випускника**

Професія - 5141.2 „перукар” („перукар-модельєр”)
(код, назва професії)

Кваліфікація - перукар-модельєр _____
(рівень кваліфікації – розряд, клас, категорія)

бали	знати	бали	вміти
1	<p>Учень (слухач) має незначні базові знання, відтворює окремі елементи навчального матеріалу та виконує зі значними труднощами окремі елементи практичних завдань по основам санітарії та гігієни, корекції обличчя, засобами декоративної косметики, моделюванню пастижерних виробів та зачісок різних типів. Під час відповіді і при виконанні практичних завдань допускається суттєвих помилок. Потребує структурної підтримки. Без присвоєння кваліфікації.</p>	1	<p>Учень (слухач) має незначні базові навички, виконує деякі прості елементи практичних завдань. Виготовляє пастижерні вироби та прикраси, розробляє та виконує модельні зачіски. При виконанні роботи допускає суттєві помилки. Завдання виконує під прямим керівництвом у структурованому середовищі. Без присвоєння кваліфікації.</p>
2	<p>Учень (слухач) має базові загальні знання, відтворює окремі моменти навчального матеріалу та неусвідомлено виконує практичні завдання по: моделюванню зачісок та пастижерних виробів, доповнень, фарбуванню сучасними способами. При відповіді і виконанні практичних завдань допускається суттєвих</p>	2	<p>Учень (слухач) має базові загальні навички, моделює та виконує елементи пастижерних виробів та доповнення. Розробляє та виконує елементи зачіски, фарбує волосся сучасними способами. При виконанні роботи допускається суттєвих помилок. Завдання виконує під прямим керівництвом у структурованому середовищі. Без присвоєння кваліфікації.</p>

	<p>помилки. Потребує структурованої підтримки.</p> <p>Без присвоєння кваліфікації.</p>		
3	<p>Учень (слухач) має базові загальні знання, відтворює фрагменти навчального матеріалу та неусвідомлено виконує частину практичних завдань по розробці модельних зачісок, моделюванні пастижерних виробів, доповнень та прикрас, креативному фарбуванні волосся. При відповіді і виконанні практичних завдань допускається суттєвих помилок. Потребує структурованої підтримки.</p> <p>Без присвоєння кваліфікації.</p>	3	<p>Учень (слухач) має базові загальні навички, виконує прості зачіски, виготовляє прості пастижерні вироби, доповнення та прикраси, фарбує волосся сучасними та креативними методами. При виконанні роботи допускається суттєвих помилок. Потребує структурованої підтримки.</p> <p>Без присвоєння кваліфікації.</p>
4	<p>Учень (слухач) має обмежений обсяг знань, відтворює фрагменти навчального матеріалу та неусвідомлено виконує частину практичних завдань, пов'язаних із загальними питаннями про технологію моделювання зачісок з урахуванням індивідуальних особливостей людини та моделювання пастижерних виробів, доповнень та складних прикрас. Має уявлення про розробку конкурсних зачісок та креативне фарбування волосся. При виконанні практичних завдань</p>	4	<p>Учень (слухач) має обмежений обсяг навичок і більш широкі компетенції, які є, в основному, конкретними і загальними за характером. Безсистемно, на рівні розпізнавання, відтворює окремі фрагменти професійних знань, що необхідні для виконання перукарських послуг: моделювання зачісок із урахуванням індивідуальних особливостей, моделювання та виготовлення пастижерних виробів, доповнень та прикрас. Виконує креативне фарбування волосся. При виконанні цих робіт допускається значної кількості помилок в технологічних операціях, які самостійно виправити не може. Застосовує</p>

	<p>припускається суттєвих помилок.</p> <p>Несе часткову відповідальність за своє навчання. Кваліфікація присвоюється, але потребує подальшого удосконалення через досвід роботи або навчання.</p>		<p>навички під керівництвом у контрольованому середовищі.</p> <p>Кваліфікація присвоюється, але потребує подальшого удосконалення через досвід роботи, або навчання.</p>
5	<p>Учень (слухач) має обмежений обсяг знань і більш широкі компетенції, які є, в основному, конкретними і загальними за характером. На рівні запам'ятовування, без достатнього розуміння, відтворює основні положення навчального матеріалу, пов'язані з правилами моделювання зачіски із використанням різних типів бігуді з урахуванням індивідуальних особливостей людини, моделювання пастижерних виробів, доповнень та складних прикрас, знає технологію креативного фарбування волосся. Розробляє конкурсні зачіски. При відповіді та виконанні практичних завдань допускає помилки, які самостійно виправити не може. Несе часткову відповідальність за своє навчання. Кваліфікація присвоюється, але потребує подальшого удосконалення через досвід роботи або навчання.</p>	5	<p>Учень (слухач) має обмежений обсяг навичок і більш широкі компетенції, які є, в основному, конкретними і загальними за характером. Безсистемно, на рівні розпізнавання, відтворює окремі фрагменти професійних знань, що необхідні для виконання перукарських послуг: моделювання зачісок із використанням різних типів бігуді з урахуванням індивідуальних особливостей людини. Моделює та виготовляє пастижерні вироби, доповнення та складні прикраси низької якості. Виконує конкурсні зачіски та креативне фарбування волосся. Неусвідомлено застосовує прийоми контролю за якістю. При виконанні роботи допускає помилки, які самостійно виправити не може. Застосовує навички під керівництвом у контрольованому середовищі. Кваліфікація присвоюється, але потребує подальшого удосконалення через досвід роботи або навчання.</p>

6	<p>Учень (слухач) має обмежений обсяг знань і більш широкі компетенції, які є в основному конкретними і загальними за характером. Відтворює основний матеріал та виконує практичні завдання, пов'язані з правилами моделювання зачіски, із використанням різних типів бігуді, з урахуванням індивідуальних особливостей людини, моделювання пастижерних виробів, доповнень та складних прикрас. Знає технологію креативного фарбування волосся. Розробляє конкурсні зачіски. Може обґрунтувати і проаналізувати свою відповідь. При відповіді та виконанні практичних завдань допускає помилки, які самостійно виправити не може. Несе часткову відповідальність за своє навчання.</p> <p>Кваліфікація присвоюється, але потребує подальшого удосконалення через досвід роботи або навчання.</p>	6	<p>Учень (слухач) має обмежений обсяг навичок і більш широкі компетенції, які є, в основному, конкретними і загальними за характером. Виконує моделювання зачісок із використанням різних типів бігуді з урахуванням індивідуальних особливостей людини. Моделює та виготовляє пастижерні вироби, доповнення та складні прикраси середньої якості. Виконує конкурсні зачіски та креативне фарбування волосся. Неусвідомлено застосовує прийоми контролю за якістю та самоконтролю за виконанням технологічного процесу. При виконанні роботи допускає помилки, які самостійно виправити не може. Застосовує навички під керівництвом у контрольованому середовищі. Кваліфікація присвоюється, але потребує подальшого удосконалення через досвід роботи або навчання.</p>
7	<p>Учень (слухач) має широкі загальні теоретичні знання, самостійно, з розумінням відтворює суть технологічних етапів з перукарської справи та застосовує їх при виконанні практичних завдань. Дає</p>	7	<p>Учень (слухач) має конкретні практичні навички, правильно виконує основні прийоми і технологічні операції моделювання зачісок із використанням різних типів бігуді, з урахуванням індивідуальних особливостей</p>

	<p>визначення основних технік моделювання зачіски з урахуванням індивідуальних особливостей людини та моделювання пастижерних виробів, доповнень та складних прикрас. Розробляє конкурсні зачіски (жіночі та чоловічі), креативні способи фарбування. Аналізує, порівнює, робить висновки. Його відповідь, у цілому, вірна, але містить неточності й недостатньо обґрунтована. Користується довідковою інформацією, технологічною документацією з перукарської справи. При відповіді та виконанні практичних завдань допускає несуттєві помилки, які частково виправляє. Відповідає за своє власне навчання.</p>		<p>людини, моделювання та виготовлення пастижерних виробів, доповнень та ускладнених прикрас. Виконує креативне фарбування волосся, конкурсні зачіски (жіночі та чоловічі). Є учасником змагань з перукарського мистецтва. Достатньо усвідомлено користується технічною, технологічною та нормативною документацією з перукарської справи. Застосовує основні прийоми самоконтролю. При виконанні роботи допускає несуттєві помилки і неточності, які частково може виправити. Завдання виконує під керівництвом. Має обмежений досвід практики у конкретному аспекті роботи. Дотримується охорони безпеки праці.</p>
8	<p>Учень (слухач) має широкі загальні теоретичні знання. Знає правила з технології моделювання зачіски із використанням різних типів бігуді з урахуванням індивідуальних особливостей людини, моделювання пастижерних виробів, доповнень та складних прикрас, знає властивість різних груп барвників, технологію креативних та сучасних способів фарбування і</p>	8	<p>Учень (слухач) має конкретні практичні навички, правильно виконує основні прийоми і технологічні операції з моделювання зачісок із використанням різних типів бігуді з урахуванням індивідуальних особливостей людини. Моделює та виготовляє пастижерні вироби, доповнення та складні прикраси. Виконує фарбування барвниками різних груп із застосуванням сучасних способів, креативне фарбування. Виконує конкурсні зачіски та є</p>

	<p>колорування волосся. Розробляє конкурсні зачіски. Дає визначення основних понять, аналізує, порівнює інформацію. Усвідомлено користується довідковою інформацією та технічною документацією. При відповіді та виконанні практичних завдань допускає несуттєві помилки, які частково виправляє. Відповідає за своє власне навчання.</p>		<p>учасником змагань з перукарського мистецтва. Достатньо усвідомлено користується технічною, технологічною та нормативною документацією з перукарської справи. Застосовує основні прийоми самоконтролю. При виконанні роботи допускає несуттєві помилки, які може виправити. Завдання виконує під керівництвом. Має обмежений досвід практики у конкретному аспекті роботи. Дотримується правил охорони праці.</p>
9	<p>Учень (слухач) має широкі загальні та базові теоретичні знання, застосовує свої знання при виконанні практичних завдань у типових та ускладнених умовах. Дає визначення таким поняттям, як: моделювання зачіски з урахуванням індивідуальних особливостей людини, моделювання пастижерних виробів, доповнень та складних прикрас. Знає правила хімічної завивки волосся різними способами із застосуванням класичних і прогресивних технологій, фарбування сучасними способами, колорування та техніки креативного фарбування. Розробляє конкурсні зачіски. Виконує практичні завдання за типовим алгоритмом. Усвідомлено користується довідковою інформацією, технічною, технологічною,</p>	9	<p>Учень (слухач) має конкретні практичні навички, правильно виконує переважну більшість прийомів і технологічних операцій з перукарської справи. Самостійно, і, в цілому, правильно, організовує робоче місце, виконує дезинфекцію інструментів, приладів, робочого місця. Виконує зачіски з урахуванням індивідуальних особливостей людини. Виготовляє пастижерні вироби, доповнення та складні прикраси. Виконує хімічну завивку волосся різними способами із застосуванням класичних і прогресивних технологій, фарбування сучасними способами, колорування, креативне фарбування. Розробляє конкурсні зачіски та є учасником змагань з перукарського мистецтва. Усвідомлено користується документацією. Застосовує основні прийоми і методи контролю, самоконтролю виробничих дій. При роботі допускає несуттєві помилки, які</p>

	законодавчою та нормативною документацією. При відповіді та виконанні практичних завдань допускає несуттєві помилки, які може виправити. Відповідає за своє власне навчання.		може виправити. Дотримується нормативних витрат косметичних засобів, барвників, енергоресурсів. Дотримується правил з охорони праці. Завдання виконує під керівництвом. Має обмежений досвід практики у конкретному аспекті роботи.
10	Учень (слухач) має значні конкретні теоретичні знання, здатний їх ефективно використовувати при розробках та моделюванні зачісок різних типів. Розробляє конкурсні зачіски та креативно фарбує волосся,. Вміє користуватися джерелами інформації, оцінювати отриману інформацію. Практичні завдання з перукарської справи виконує правильно. Виявляє пізнавально-творчий інтерес до обраної професії, нової техніки і технології. Має здатність застосовувати спеціальні знання та компетенції, вирішувати проблеми незалежно. Здатний до самокерування у навчанні.	10	Учень (слухач) має значні конкретні, практичні навички, самостійно, правильно, впевнено виконує прийоми і технологічні операції, необхідні для виконання, розробці та моделюванні зачісок. Моделює та виготовляє пастижерні вироби, складні прикраси. Виконує креативне фарбування волосся різними техніками та конкурсні зачіски. Надає консультації перукарям та є учасником змагань з перукарського мистецтва. Зразково дотримується охорони праці. Здатний до самокерування при навчанні і має практичний досвід у роботі як у простих, так і виняткових ситуаціях.
11	Учень (слухач) має значні конкретні, теоретичні знання, здатний їх ефективно використовувати володіє системними знаннями навчального матеріалу та ефективно їх застосовує при виконанні практичних завдань. Знає правила розробки схем	11	Учень (слухач) має значні конкретні, практичні навички, самостійно, правильно, впевнено виконує всі прийоми та технологічні операції, пов'язані з розробкою і моделюванням зачісок. Моделює та виготовляє пастижерні вироби, складні прикраси. Виконує креативне фарбування волосся різними

	<p>модельних зачісок, технік креативного фарбування волосся. Розробляє конкурсні зачіски (жіночі та чоловічі) з урахуванням корекції обличчя засобами декоративної косметики. Вміє користуватися джерелами інформації, оцінювати отриману інформацію. Виявляє пізнавально-творчий інтерес до обраної професії, нової техніки і технології. Має здатність застосовувати спеціальні знання та компетенції, вирішувати проблеми незалежно. Здатний до самокерування у навчанні.</p>		<p>техніками і барвниками. Виконує конкурсні зачіски (чоловічі та жіночі), надає консультації перукарям та є учасником змагань з перукарського мистецтва. Раціонально і ефективно організовує працю на робочому місці. Зразково дотримується нормативів витрат матеріалу та інших ресурсів. Володіє основами професійної культури та виявляє прагнення і здатність до продуктивної і творчої співпраці в колективі. Забезпечує високий рівень організації праці та дотримання правил охорони праці. Здатний до самокерування при навчанні і має практичний досвід у роботі як у простих, так і виняткових ситуаціях.</p>
<p>12</p>	<p>Учень (слухач) має значні конкретні, теоретичні знання та ефективно їх застосовує при виконанні практичних завдань. Знає правила виконання розробки схем стрижок, зачісок з урахуванням корекції обличчя з засобами декоративної косметики, технік креативного фарбування волосся. Розробляє конкурсні зачіски (жіночі та чоловічі). Виявляє пізнавально-творчий інтерес до обраної професії, нової техніки і технології, надає консультації перукарям. Відповідь учня (слухача)</p>	<p>12</p>	<p>Учень (слухач) має значні конкретні практичні навички бездоганно виконує всі прийоми і технологічні операції, необхідні для виконання, розробки та моделювання зачісок. Моделює та виготовляє пастижерні вироби, складні прикраси. Виконує креативне фарбування волосся різними техніками і барвниками. Виконує конкурсні зачіски, надає консультації перукарям та є учасником змагань з перукарського мистецтва. Вміє самостійно розробляти технічну, технологічну документацію та її види. Знаходить шляхи зменшення витрат парфюмерно-косметичних засобів та інших ресурсів. Впевнено й усвідомлено</p>

<p>повна, правильна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення. Вміє самостійно знаходити і користуватися джерелами інформації, оцінювати отриману інформацію. Встановлює причинно-наслідкові та міжпредметні зв'язки. Робить аргументовані висновки і усвідомлено використовує всі види довідкової, технічної та нормативної документації в межах навчальної програми. Бездоганно виконує практичні завдання як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом. Виявляє пізнавально-творчий інтерес до обраної професії. Здатний до самокерування при навчанні, має здатність застосовувати спеціальні знання, незалежно вирішує проблеми у роботі як у простих, так і виняткових ситуаціях.</p>	<p>застосовує всі прийоми самоконтролю виробничих дій та методи контролю за якістю роботи. Опановує основи професійної культури та виявляє прагнення і здатність до продуктивної, творчої співпраці в колективі. Забезпечує високий рівень організації праці, зразково дотримується правил охорони праці. Застосовує спеціальні знання, здатний до самокерування, має практичний досвід у роботі, вирішує проблеми незалежно як у простих, так і виняткових ситуаціях.</p>
---	--

**ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ
ОБОВ'ЯЗКОВИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ, УСТАТКУВАННЯ**

№ з/п	Найменування	Кількість одиниць на групу з 15 осіб		Примітка
		Для індивідуального користування	Для групового користування	
1	2	3	4	5
1.	Робоче місце перукаря: - дзеркало; - крісло; - туалетний стіл.	1 1 1	15 15 15	
2.	Мийка.		5	
3.	Сушуар.		5	
4.	Клімазон.		2	
5.	Манекен головки.	1	15	
6.	Тресбанк.	1	15	
7.	Карда.		5	
8.	Стерилізатор.		2	

ІНСТРУМЕНТ, ПРИСТОСУВАННЯ

№ з/п	Найменування	Кількість одиниць на групу в 15 чол.		Примітка
		Для індивідуального користування	Для групового користування	
Інструмент для розчісування волосся				
1.	Гребінці (різних видів): - комбіновані; - з гострою ручкою; - зі звичайною ручкою; - з однорідним розподілом зубців.	4	60	
2.	Щітки: - масажні; - щетинисті.	2	30	
Ріжучий інструмент				
1.	Ножиці: - прями; - філірувальні; - прапорні.	1 1 2	15 15 2	
2.	Бритви: - безпечні.	1	15	

1	2	3	4	5
3.	Машинки для стрижки волосся.	1	15	
Інструмент для укладання і завивки волосся				
1.	Бігуді (комплект 30 шт.)	1	15	
2.	Коклюшки (комплект 50 шт.)	1	15	
3.	Щипці різних видів: - звичайні; - „гофре”; - „щипці-праска”.	1	15 5 5	
4.	Фен.	1	15	
5.	Затискачі.	10	150	
Пристосування				
1.	Пульверизатор.	1	15	
2.	Мисочка (неметалева).	1	15	
3.	Гумові рукавички.	1	15	
4.	Пензлик.	1	15	
5.	Губки, спонжі.	1	15	
6.	Утеплюючий ковпак.	1	15	
7.	Мірний стаканчик.	1	15	
8.	Шапочка для мелірування.	1	15	
Білизна				
1.	Пеньюар.	2	30	
2.	Рушник.	2	30	
3.	Серветка.	3	45	
4.	Пелерина.	1	15	
5.	Комірці.		100	

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Алёшина Н.П. Материаловедение (для подготовки парикмахеров) – М.: Высшая школа, 1992. – 111 с.
2. Білоруська Й.С. Основи мікробіології, санітарії та гігієни – К.: Техніка, 2003. – 128 с.
3. Васильчик М.В., Винокуров Л.І., Тесленко М.Я. Охорона праці – К.: Просвіта, 1977. – 164с.
4. Ветрова А.В. Парикмахер – стилист – Ростов н/Д: Феникс, 2003 – 352 с.
5. Голубева Е.К. Ваши волосы. – М.: Эксмо, 2002. – 192 с.
6. Гутиря Л.Г. Сучасна перукарська справа – Харків: Фоліо, 1997. – 464 с.
7. Кац А.А. Санитария и гигиена парикмахерского дела – М.: Лёгкая промышленность, 1976. – 136 с.
8. Константинов А.В. Основы парикмахерского дела – М.: Высшая школа, 1977. – 254 с.
9. Ляпич А.Д. Парикмахерское мастерство – К.: Будівельник, 1982. – 78 с.
10. Олійник О.М. Основи фізіології, санітарії та гігієни харчування – Львів: Оріяна – Нова, 1998. – 124 с.
11. Сорокина Л.Н. Производственное обучение парикмахеров широкого профиля – М.: Высшая школа, 1986. – 124 с.
12. Сыромятникова И.С. Искусство грима и макияжа – М.: РИПОЛ – классик, 2005. – 265 с.
13. Энциклопедия домашнего парикмахера и визажиста – М.: Олма – Пресс, 2000. – 542 с.
14. Яковлева Т.П. Визаж и макияж – М.: Эксмо, 2005. – 190 с.
15. Історія перукарського мистецтва /Горбатюк Н.А. та ін. – 2005. – 324 с.
16. Основи перукарської справи /Горбатюк Н.А. та ін. – 2005. – 576 с.

ПЕРЕЛІК ОСНОВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ, НОРМАТИВНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

1. Декрет Кабінету Міністрів України „ Про стандартизацію та сертифікацію” № 46 – 93 від 10.05.1993 р.
2. Державні санітарні правила та норми для перукарень різних типів, К, ДСП і Н 2.2.2.022 – 99
3. Закон України „Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення”, 24.02. 1994 р.
4. Закон України „Про захист прав споживачів” № 1023 – XII від 12.05.1991 р.
5. Закон України „Про охорону праці”, 14.10.1992 р.
6. Конституція України – К.: Офіційне видання Верховної Ради. 1996
7. Типове положення „Про порядок проведення навчання з питань охорони праці”, ДНАОП. 00 – 15.02.2005 р.

З М І С Т

<i>№ пп</i>	<i>Назва документу</i>	<i>№ сторінки</i>
1	Авторський колектив	1
2	Аркуш погодження	2
3	Загальні положення	3
4	Державний стандарт професійно-технічної освіти ДСПТО	4
5	Державний стандарт професійно-технічної освіти ДСПТО кваліфікація: перукар	5
	5.1. Освітньо-кваліфікаційна характеристика	6
	5.2. Типовий навчальний план підготовки кваліфікованих робітників	8
	5.3. Типова навчальна програма з предмета - Інформаційні технології	9
	5.4. Типова навчальна програма з предмета - Основи галузевої економіки і підприємництва	10
	5.5. Типова навчальна програма з предмета - Основи правових знань	13
	5.6. Типова навчальна програма з предмета - Перукарська справа	19
	5.7. Типова навчальна програма з предмета - Матеріалознавство	24
	5.8. Типова навчальна програма з предмета - Основи санітарії та гігієни	27
	5.9. Типова навчальна програма з предмета - Спеціальне малювання	31
	5.10. Типова навчальна програма з предмета - Охорона праці	34
	5.11. Типова навчальна програма з предмета - Професійна етика та культура спілкування	38
	5.12. Типова навчальна програма з виробничого навчання	39
	5.13. Критерії кваліфікаційної атестації випускників	46
6	Державний стандарт професійно-технічної освіти ДСПТО кваліфікація: перукар 2 класу	54
	6.1. Освітньо-кваліфікаційна характеристика	55
	6.2. Типовий навчальний план підготовки кваліфікованих робітників	57
	6.3. Типова навчальна програма з предмета - Інформаційні технології	58
	6.4. Типова навчальна програма з предмета - Основи галузевої економіки і підприємництва	59
	6.5. Типова навчальна програма з предмета - Основи правових знань	61
	6.6. Типова навчальна програма з предмета - Перукарська справа	67

	6.7. Типова навчальна програма з предмета - Матеріалознавство	69
	6.8. Типова навчальна програма з предмета - Основи санітарії та гігієни	71
	6.9. Типова навчальна програма з предмета - Спеціальне малювання	72
	6.10. Типова навчальна програма з предмета - Охорона праці	75
	6.11. Типова навчальна програма з предмета - Професійна етика та культура спілкування	79
	6.12. Типова навчальна програма з виробничого навчання	81
	6.13. Критерії кваліфікаційної атестації випускників	85
7	Державний стандарт професійно-технічної освіти ДСПТО кваліфікація: перукар 1 класу	94
	7.1. Освітньо-кваліфікаційна характеристика	95
	7.2. Типовий навчальний план підготовки кваліфікованих робітників	97
	7.3. Типова навчальна програма з предмета - Інформаційні технології	98
	7.4. Типова навчальна програма з предмета - Основи галузевої економіки і підприємництва	99
	7.5. Типова навчальна програма з предмета - Основи трудового законодавства	100
	7.6. Типова навчальна програма з предмета - Перукарська справа	101
	7.7. Типова навчальна програма з предмета - Матеріалознавство	103
	7.8. Типова навчальна програма з предмета - Основи санітарії та гігієни	104
	7.9. Типова навчальна програма з предмета - Спеціальне малювання	105
	7.10. Типова навчальна програма з предмета - Охорона праці	107
	7.11. Типова навчальна програма з предмета - Професійна етика та культура спілкування	110
	7.12. Типова навчальна програма з виробничого навчання	111
	7.13. Критерії кваліфікаційної атестації випускників	117
8	Державний стандарт професійно-технічної освіти ДСПТО кваліфікація: перукар-модельєр	127
	8.1. Освітньо-кваліфікаційна характеристика	128
	8.2. Типовий навчальний план підготовки кваліфікованих робітників	130
	8.4. Типова навчальна програма з предмета - Інформаційні технології	131
	8.5. Типова навчальна програма з предмета - Основи галузевої економіки і підприємництва	132
	8.6. Типова навчальна програма з предмета - Основи трудового законодавства	133

	8.7. Типова навчальна програма з предмета - Перукарська справа	134
	8.8. Типова навчальна програма з предмета - Матеріалознавство	136
	8.9. Типова навчальна програма з предмета - Основи санітарії та гігієни	137
	8.10. Типова навчальна програма з предмета - Спеціальне малювання	138
	8.11. Типова навчальна програма з предмета - Охорона праці	139
	8.12. Типова навчальна програма з предмета - Основи сучасного макіяжу	143
	8.13. Типова навчальна програма з виробничого навчання	150
	8.14. Критерії кваліфікаційної атестації випускників	154
9	Перелік основних обов'язкових засобів навчання	160
10	Список рекомендованої літератури	162